

# Plagiarism Checking Report

Created on 2025-09-19 15:40:07 at 15:40 PM

## Submission Information

| ID      | SUBMISSION DATE          | SUBMITTED BY            | ORGANIZATION                       | FILENAME                                 | STATUS    | SIMILARITY INDEX |
|---------|--------------------------|-------------------------|------------------------------------|------------------------------------------|-----------|------------------|
| 4442661 | Sep 19, 2025 at 15:16 PM | thongchai.sun@mcu.ac.th | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย | ตรวจอักษาวินิษัฏวิชัย68สุริยะ มาธรรม.pdf | Completed | 14.01 %          |

## Match Overview

| NO. | TITLE                                                                                          | AUTHOR(S)                              | SOURCE                                | SIMILARITY INDEX |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------|------------------|
| 1   | LOCAL CULTURAL CONSERVATION OF BUDDHIST MONKS                                                  | พระครูสมุห์วีโรจน์ คุณวีโร (ต้นปรีบุญ) | วารสาร ศิลปศาสตร์ราช มงคลสุวรรณภูมิ   | 1.65 %           |
| 2   | EFFECTIVENESS OF ECOTOURISM MANAGEMENT IN SAMUT SAKHON PROVINCE                                | Inthasuwan, Kochnipha                  | วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์       | 1.02 %           |
| 3   | BUDDHIST MONKS AND LOCAL CULTURAL CONSERVATION : PHOTHARAM DISTRICT RATCHABURI PROVINCE        | พระครูสมุห์วีโรจน์ คุณวีโร (ต้นปรีบุญ) | วารสาร ศิลปศาสตร์ราช มงคลสุวรรณภูมิ   | 0.91 %           |
| 4   | Buddhist Management in Public Administration                                                   | Phratheppariyattimethee                | วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย         | 0.87 %           |
| 5   | การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรี และสมุทรสงคราม                              | อ่อนปรีดา, รัตมี                       | วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร | 0.82 %           |
| 6   | Legal measures for the promotion preservation and protection of Expression of Folklore         | รัตนวุฒิ, จิตรดารมย์                   | วารสาร นิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น     | 0.74 %           |
| 7   | Causal Relationship of Tourism Management Model by Creative Community in Nakhon Sawan Province | พรมกัลป์, รัตติยา                      | วารสาร มหาวิทยาลัยคริสเตียน           | 0.66 %           |
| 8   | DEVELOPMENT PERSPECTIVES ON                                                                    | Piyajaroendech,                        | วารสารบัณฑิต                          | 0.52 %           |

|    |                                                                                                              |                          |                                             |        |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------------|--------|
| 9  | Philosophy of Tradition of Buddhism that influenced Thai Society                                             | วิจิตรฐะพันธุ์, ณัฐปรียา | พุทธมัตต์                                   | 0.43 % |
| 10 | The Development of Meditation Activity Set and Enriching Teacher Potential in Home Economics with PDCA Cycle | Kangketwit, Cruawan      | วารสารพัฒนา<br>ทักษะวิชาการ<br>อย่างยั่งยืน | 0.40 % |

| TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>มาซึ่งข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในทางวิชาการและคณะผู้วิจัยขอ<br/>ขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหา<br/>จุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมาที่ได้ให้กำลังใจและคอยสอบถามความก้าวหน้าด้วยดีเสมอมาคุณค่าและ<br/>ประโยชน์ที่เกิดจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ขอขอบคุณความดีนี้<br/>บูชาพระคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดจนถึง<br/>มารดาบิดาครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่ง<br/>สอนแนะแนวเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้จนถึงปัจจุบันนี้ตรัสริยะมา<br/>ธรรม</p> | <p>และขอขอบคุณนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย<br/>วิทยาเขตนครราชสีมาทุกรูปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ความ<br/>อนุเคราะห์ความร่วมมือในการวิจัยและตอบแบบสอบถาม<br/>และขอขอบคุณคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ<br/>ราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมาที่ช่วยอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก<br/>ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น<br/>ที่ได้ช่วยเหลือสนับสนุนและคอยให้กำลังใจในการจัดทำ<br/>วิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จคุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจาก<br/>วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบแก่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง<br/>กรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมาและขอขอบคุณความดี<br/>นี้บูชาพระคุณบิดามารดาตลอดถึงครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุก<br/>ท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสได้<br/>ศึกษาเล่าเรียนจนถึงปัจจุบันพระมหาสุเนตรแก้วชวาน้อย 11<br/>สารบัญชที่หน้า 1 บทนำความเป็นมาและความสำคัญของ<br/>ปัญหาวัตถุประสงค์ของการวิจัยความสำคัญของการวิจัย<br/>ขอบเขตของการวิจัยกรอบแนวคิดในการวิจัยสมมติฐานการ<br/>วิจัยนิยามศัพท์เฉพาะ 1 1 3 3 4 4 5 6 2 วรรณกรรมที่<br/>เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ<br/>ราชวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย<br/>มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขต<br/>นครราชสีมาการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานวิปัสสนากรรมฐาน<br/>การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐานของ<br/>มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยหลักสูตรรายวิชา<br/>ธรรมภาคปฏิบัติ 17 โครงการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานความ<br/>หมายและแนวคิดความพึงพอใจและผลที่ได้จากการปฏิบัติ<br/>วิปัสสนากรรมฐานงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3 วิธีดำเนินการวิจัย<br/>ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม<br/>ข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> |
| <p>ฉสารบัญเรื่องหน้าบทคัดย่อภาษาไทยบทคัดย่อภาษาอังกฤษ<br/>อภิกษคกิตติกรรมประกาศฉสารบัญฉสารบัญตารางณ<br/>สารบัญแผนภาพบทที่๑บทนำ๑๑ความเป็นมาและความ<br/>สำคัญของปัญหา๑๑๒คำถามการวิจัย๑๑๓วัตถุประสงค์ของ<br/>การวิจัย๑๑๔ขอบเขตการวิจัย๑๑๕สมมติฐานการวิจัย๑๑๖นิยา<br/>มศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย๑๑๗ประโยชน์ที่ได้รับ<br/>จากการวิจัย๑๒บทที่๒แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่<br/>เกี่ยวข้อง๑๒แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ๑</p>                                                      | <p>โครงสร้างของรายงานการวิจัยส่วนเนื้อหาประกอบด้วยปก<br/>นอกปก ในหน้าอนุมัติบทคัดย่อกิตติกรรมประกาศสารบัญ<br/>สารบัญตารางสารบัญภาพคาอธิบาลสัญลักษณ์และคำย่อคา<br/>อธิบายคำย่อภาษาอังกฤษถ้ามีประกอบด้วยบท<br/>ที่๑บทนำความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวัตถุประสงค์<br/>ของการวิจัยปัญหาที่ต้องการทราบขอบเขตการวิจัย<br/>สมมติฐานการวิจัยถ้ามีนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย<br/>ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยบทที่๒เอกสารและงานวิจัยที่<br/>เกี่ยวข้องแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง<br/>กรอบแนวคิดการวิจัยบทที่๓วิธีดำเนินการวิจัยรูปแบบการวิจัย<br/>ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือการวิจัยการเก็บรวบรวม<br/>ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล<br/>บทที่๔ผลการวิจัยผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทที่๕บทสรุป<br/>อภิปรายผลและข้อเสนอแนะสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลการ<br/>วิจัยข้อเสนอแนะประกอบด้วยบรรณานุกรมภาคผนวกหนังสือ<br/>เชิญต่างๆหนังสือขอความร่วมมือรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ<br/>แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยประวัติผู้วิจัยส่วนอ้างอิงส่วนนา<br/>245 วารสารมจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์๑กำหนดหัวเรื่องชั้น<br/>แรกจะต้องกำหนดหรือตั้งชื่อหัวเรื่องก่อนว่าจะเขียนในเรื่อง</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

อะไรซึ่งอาจจะใช้ชื่อเรื่องที่เป็นหัวเรื่องของ โครงการวิจัยที่ได้  
ทาเสนอไว้ก่อนหรือตั้งใหม่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาที่  
จะเสนอเฉพาะในตอนนั้นๆก็ได้การท

ณสารบัญดารารางที่หน้า๓๑จำนวนประชากรที่เป็นกลุ่ม  
ตัวอย่าง๕๓๕๑ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม๖๐๔๒ค่า  
เฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลัก  
การบริหารจัดการ PDCA โดยภาพรวม๖๒๔๓ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยง  
เบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักการบริหาร  
จัดการ PDCA ด้านการวางแผน๖๓๔๔ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบน  
มาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่มีต่อหลักการบริหารจัดการ  
PDCA ด้านการปฏิบัติตามแผน๖๔๔๕ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบน  
มาตรฐานและระดับ

แบบสอบถาม๔๓ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ  
ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ๖๗สหกรณ์ออมทรัพย์  
ตำรวจตระเวนชายแดนตามหลักสังคหวัตถุ๔ โดย  
ภาพรวม๔๔ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิด  
เห็นต่อการบริหารจัดการ๖๘สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวน  
ชายแดนตามหลักสังคหวัตถุ๔ ในด้านทาน๔๕ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยง  
เบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อการบริหาร  
จัดการ๖๙สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวนชายแดนตามหลัก  
สังคหวัตถุ๔ ในด้านปิยาวา๔๖ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
และระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ๗๐สหกรณ์ออม  
ทรัพย์ตำรวจตระเวนชายแดนตามหลักสังคหวัตถุ๔ ในด้านอิต  
ถริยา๔๗ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิด  
เห็นต่อการบริหารจัดการ๗๑สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวน  
ชายแดนตามหลักสังคหวัตถุ๔ ในด้านสมานัตต๔๘การ  
เปรียบเทียบการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ  
ตระเวน๗๒ชายแดนตามหลักสังคหวัตถุ๔ ในภาพรวมจำแนก  
ตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม๔๙การเปรียบเทียบการ  
บริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวน๗๓ชายแดน  
ตามหลักสังคหวัตถุ๔ ในภาพรวมจำแนกตามสถานภาพของผู้  
ตอบแบบสอบถาม๕๐การเปรียบเทียบการบริหารจัดการ  
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวน๗๔ชายแดนตามหลักสังคห  
วัตถุ๔ ในภาพรวมจำแนกตามอายุของผู้ตอบ  
แบบสอบถาม๕๑สารบัญดารารางต่อดารางที่หน้า๕๑๑การ  
เปรียบเทียบการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ  
ตระเวน๗๕ชายแดนตามหลักสังคหวัตถุ๔ ในภาพรวมจำแนก  
ตามการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม๕๒การเปรียบเทียบ  
ความแตกต่างรายคู้ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อย  
ที่สุด๗๕จำแนกตามการศึกษาของผู้ตอบ  
แบบสอบถาม๕๓การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสหกรณ์  
ออมทรัพย์

๒ไม่ใช่วัดได้แก่แบบแผนของพฤติกรรมชนบธรรมเนียม  
ประเพณีความเชื่อทัศนคติรสนิยมฯลฯ ในระยะเริ่มต้นนั้นได้มี  
พัฒนาการด้านวัฒนธรรมตลอดเวลามนุษย์ได้มีโอกาสเรียน  
และรับเอาวัฒนธรรมต่างๆจากผู้ใกล้ชิดเช่นพ่อแม่พี่น้องและ  
ญาติวัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคมที่ครอบคลุมทุกสิ่งทุก  
อย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตมนุษย์โดยแต่ละสังคมมีวัฒนธรรม  
โดยเฉพาะของตนเองเพราะเป็นวิถีชีวิตที่แตกต่างกันของ  
แต่ละกลุ่มสังคม๔เป็นส่วนประกอบที่ซับซ้อนทั้งหมดของ  
ลักษณะอันชัดเจนของจิตวิญญาณสติปัญญาและ

เป็นแบบแผนของชีวิตร่วมกันงานค่อดิวัฒนธรรมและคณะ  
2548 วัฒนธรรมมีทั้งที่เป็นวัดได้แก่บ้านเรือนที่อยู่อาศัยการ  
แต่งกายและที่ไม่ใช่วัดได้แก่แบบแผนของพฤติกรรม  
ชนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อทัศนคติรสนิยมฯลฯ ในระยะ  
เริ่มต้นนั้นได้มีพัฒนาการด้านวัฒนธรรมตลอดเวลาในเวลานั้น  
ยาวนานของการเป็นผู้เยาว์ของมนุษย์มนุษย์ได้มีโอกาสเรียน  
และรับเอาวัฒนธรรมต่างๆจากผู้ใกล้ชิดเช่นพ่อแม่พี่น้องและ  
ญาตินอกจากนี้ความไม่ชำนาญเฉพาะอย่างของมนุษย์เมื่อ  
เปรียบเทียบกับสัตว์อื่นๆเช่นมนุษย์วิ่งเร็วไม่เท่าม้ามนุษย์ว่ายน้ำ  
ไม่ได้ไม่ดีเหมือนปลามนุษย์มีร่างกายที่แข็งแรงไม่เท่ากอลิลลา  
หรือมนุษย์เป็นไม่ได้เหมือนนกความไม่ชำนาญเฉพาะด้านนี้  
เองเมื่อมนุษย์ต้องการอะไรก็ต้องสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง  
วัฒนธรรมก็เป็นลักษณะหนึ่งที่มีการพัฒนาควาพัฒนาจาก  
ควาว่าวัฒนธรรมเป็นภาษาบาลีสันสกฤตหมายถึงความเจริญ  
งอกงามส่วนควาว่าธรรมแปลว่าความดีหากแปลว่าสภาพทรง  
ไว้แห่งความดีงามหรือลักษณะแสดงถึงความงอกงาม  
วัฒนธรรมเป็นวิถีแห่งการดำรงชีพที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมทั้ง  
ระบบความรู้ความคิดความเชื่อจนมีการยอมรับปฏิบัติกันมา  
มีการอบรมถ่ายทอดไปสู่สมาชิกรุ่นต่อมามาตลอดจนมีการ  
เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมของมนุษย์วัฒนธรรม  
เป็นผลรวมของการสั่งสมสั่งสร้างสรรคและภูมิธรรมปัญญาที่

ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้นๆวัฒนธรรมเป็นการสั่งสมประสบการณ์ความรู้ความสามารถภูมิธรรมภูมิปัญญาทั้งหมดที่ได้ช่วยให้มนุษย์ในสังคมนั้นๆอยู่รอดและเจริญสืบต่อไปและเป็นอยู่อย่างที่เป็น ในบัดนี้วัฒนธรรมเป็นทั้งสิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามสืบมาและเป็นเนื้อตัวของความเจริญงอกงามที่มีอยู่ซึ่งจะเป็นพื้นฐาน

อารมณซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสังคมหรือหมู่คณะวัฒนธรรมมิได้หมายถึงเพียงศิลปะและวรรณกรรมเท่านั้นแต่หมายถึงฐานนิยมต่างๆของชีวิตลัทธิพื้นฐานต่างๆของมนุษย์ค่านิยมชนบทรณนิยมประเพณีและความเชื่อปัจจุบันวัฒนธรรมมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวด้วยการแข่งขันในตลาดโลกที่ซับซ้อนมากขึ้นส่งผลให้ทุกประเทศต่างพยายามหาสิ่งที่แตกต่างและโดดเด่นวัฒนธรรมจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทุกฝ่ายนำมาใช้เพื่อสร้างความแตกต่างในการแข่งขัน

ต่อไปและเป็นอยู่อย่างที่เป็น ในบัดนี้วัฒนธรรมเป็นทั้งสิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามสืบมาและเป็นเนื้อตัวของความเจริญงอกงามที่มีอยู่ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของความเจริญงอกงามต่อไปสามารถจันทร์สุรย์และประทีปอินแสง 2541 วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคมที่ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตมนุษย์โดยแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมโดยเฉพาะของตนเองเพราะเป็นวิถีชีวิตที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มสังคมสุพัตรัฐภาพ 2541 เป็นส่วนประกอบที่ซับซ้อนทั้งหมดของลักษณะอันชัดเจนของจิตวิญญาณสติปัญญาและอารมณซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสังคมหรือหมู่คณะวัฒนธรรมมิได้หมายถึงเพียงศิลปะและวรรณกรรมเท่านั้นแต่หมายถึงฐานนิยมต่างๆของชีวิตลัทธิพื้นฐานต่างๆของมนุษย์ค่านิยมชนบทรณนิยมประเพณีและความเชื่อวีระบำรุงรักษ์ 2540 ปัจจุบันวัฒนธรรมมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวด้วยการแข่งขันในตลาดโลกที่ซับซ้อนมากขึ้นส่งผลให้ทุกประเทศต่างพยายามหาสิ่งที่แตกต่างและโดดเด่นวัฒนธรรมจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทุกฝ่ายนำมาใช้เพื่อสร้างความแตกต่างในการแข่งขันกระทรวงวัฒนธรรม 2556 อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องปกติของสังคมมนุษย์สังคมและวัฒนธรรมของทุกสังคมย่อมมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถหยุดยั้งได้ดังที่เฮราคลิตีสปรัชญาเมธีชาวกรีกกล่าวในสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ Journal of MCU Social Science Review 45 กรีกได้เคยกล่าวว่าเราไม่สามารถจุ่มเท้าลงในสายน้ำเดียวกันได้ถึงสองครั้งทุกครั้งเมื่อหวนกลับมาสายน้ำก็เปลี่ยนแปลงไปแล้วสายน้ำไม่มีวันไหลกลับเวลาไม่มีวันหวนคืนยศสันตสมบัติ 2540 การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมก็เช่นกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3

เพิกเฉยหรือไม่ใส่ใจอาจนำไปสู่การเสียชื่อเสียงหรืออาจถึงขั้นทำลายแผนงานที่ได้เตรียมไว้อย่างดีได้จัดการบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่นโดยที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างในการทำงานองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้เรียกเป็นตัวย่อคือ POSDC มีรายละเอียดดังนี้การวางแผน Planning เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อกำหนดทิศทางขององค์การ๒การจัดองค์การ Organizing เป็นการกำหนดโครงสร้าง

ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทำงานเพื่อจุดประสงค์อย่างเดียวกันงานของหัวหน้าหรือผู้นำที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่างๆที่มีคนหมู่มากมาอยู่รวมกันและร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลได้โดยประสิทธิภาพการบริหารหรือการจัดการคือกระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การซึ่งมีลำดับการทำงานเป็นขั้นตอนมีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานมีเงินทุนเครื่องจักรและวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆเป็นองค์ประกอบด้วยการบริหารคือศิลปะในการใช้คนเงินวัสดุอุปกรณ์จากภายในองค์การและจากนอกองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพกระบวนการวางแผนการทำงานกับคนและโดยอาศัยคนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงดังที่พระธรรมโกศาจารย์ประยูรธมมจิตได้กล่าวว่าการบริหารจัดการเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่นโดยที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่างในการทำงานองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้เรียกเป็นตัวย่อคือ POSDC มีรายละเอียดดังนี้การวางแผน Planning เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้สำเร็จผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อกำหนดทิศทางขององค์การ 01 110 indd 4 24 2 2560 15 58 23 5 (tel:24 2 2560 15 58 23 5) พุทธวิธีการบริหารจัดการทาง

รัฐประศาสนศาสตร์๒การจัดองค์การ Organizing เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์การมีการแบ่งงานกันทำและกระจายอำนาจงานบุคลากร Staffing เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน๔การอำนวยการ Directing เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ๕การกำกับดูแล Controlling เป็นการควบคุม

ความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์การมีการแบ่งงานกันทำและกระจายอำนาจงานบุคลากร Staffing เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน๔การอำนวยการ Directing เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ๕การกำกับดูแล Controlling เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์การรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์การ๗๔ Kenicki A and Williams BK Management A Practical Introduction 2nded New York

เป็นวิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ซึ่งดำรงสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาว่า 2,500 กว่าปีเป็นข้อมูลให้เราได้ศึกษาเรื่องพุทธวิธีบริหารนอกจากนี้ยังมีพุทธพจน์ที่เกี่ยวกับการบริหารกระจายอยู่ในพระไตรปิฎกการศึกษาพุทธพจน์เหล่านี้ก็จะทำให้ทราบถึงพุทธวิธีบริหารพระธรรมโกศาจารย์(ประยูรธมฺมจิตฺโต)( 2549 )หน้าที่ของนักบริหารมีอยู่ 5 ประการตามคำย่อในภาษาอังกฤษว่า POSDC P คือ Planning หมายถึงการวางแผนเป็นการกำหนดแนวทางดำเนินงานในปัจจุบันเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคตผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร O คือ Organizing หมายถึงการจัดองค์การเป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์การมีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ S คือ Staffing หมายถึงงานบุคลากรเป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน D คือ Directing หมายถึงการอำนวยการเป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ C คือ Controlling หมายถึงการกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์การรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กรพุทธวิธีบริหารในประเด็นที่เกี่ยวกับการวางแผนการจัดองค์การบริหารงานบุคลากรอำนวยการและการกำกับดูแลนั้นมีดังนี้พุทธวิธีในการวางแผนหน้า | 76 วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 4 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม 2565 เมื่อว่าตามคำนิยามและหน้าที่ของนักบริหารดังกล่าวมานี้เราต้องยอมรับว่าหลังจากการตรัสรู้ในวันเพ็ญกลางเดือนอสงไขยซึ่งเป็นวันวิสาขบูชาพระพุทธเจ้าทรง

๑๑แนวคิดนี้สอดคล้องกับความคิดที่ได้เสนอรายงานเรื่องศาสตร์แห่งการบริหาร Paper on the Science of Administration ในปีคศ๑๙๓๗ว่ากระบวนการบริหารต้องมีองค์ประกอบสำคัญ๗ประการเรียกว่า POSDCORB มีรายละเอียดดังต่อไปนี้๑ P Planning หมายถึงการวางแผนงานซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบาย Policy ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่วางขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงานแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดย

การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน๔การอำนวยการ Directing เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ๕การกำกับดูแล Controlling เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์การรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์การแนวคิดนี้สอดคล้องกับความคิดของศาสตราจารย์ลูเธอร์กูลิคและศาสตราจารย์ลินดัลเออร์วิค Luther Gulick and Lyndall Urwick ชาวอังกฤษที่ได้เสนอรายงานเรื่องศาสตร์แห่งการบริหาร Paper on the Science of Administration ในปีคศ 1937 ว่ากระบวนการบริหารต้องมีองค์ประกอบสำคัญ๗ประการเรียกว่า POSDCORB มีรายละเอียดดังต่อไปนี้๑ P Planning หมายถึงการวางแผนงานซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบาย Policy ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่วางขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงานแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผล๒ O Organizing หมายถึงการจัดส่วนงานภายใน



องค์การซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานเช่นแบ่งงาน Division of Work เป็นกรมกองแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือการจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง Specialization ก็ได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม Control หรือพิจารณาในแง่หน่วยงานเช่นหน่วยงานหลัก Line หน่วยงานที่ปรึกษา Staff และหน่วยงานสนับสนุน Auxiliary ก็ได้ นอกจากนี้อาจรวมถึงการปรับปรุงองค์การ

ถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์๒ O Organizing หมายถึงการจัดส่วนงานภายในองค์การซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานเช่นแบ่งงาน Division of Work เป็นกรมกองแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือการจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง Specialization ก็ได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม Control

ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์การมีการแบ่งงานกันทำและกระจายอำนาจตามบุคลากร Staffing เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน๔การอำนวยความสะดวก Directing เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำการกำกับดูแล Controlling เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์การรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์การแนวคิดนี้สอดคล้องกับความคิดของศาสตราจารย์ลูเธอร์กูลิค และศาสตราจารย์ลินดัลเออร์วิค Luther Gulick and Lyndall Urwick ชาวอังกฤษที่ได้เสนอรายงานเรื่องศาสตร์แห่งการบริหาร Paper on the Science of Administration ในปีคศ 1937 ว่ากระบวนการบริหารต้องมีองค์ประกอบสำคัญ๗ประการเรียกว่า POSDCORB มีรายละเอียดดังต่อไปนี้๑ P Planning หมายถึงการวางแผนงานซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบาย Policy ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่วางขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงานแผนเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจารณ์วิจัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์๒ O Organizing หมายถึงการจัดส่วนงานภายในองค์การซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานเช่นแบ่งงาน Division of Work เป็นกรมกองแผนก โดยอาศัยปริมาณงานคุณภาพของงานหรือการจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง Specialization ก็ได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม Control หรือพิจารณา

หรือพิจารณาในแง่หน่วยงานเช่นหน่วยงานหลัก Line หน่วยงานที่ปรึกษา Staff และหน่วยงานสนับสนุน Auxiliary ก็ได้ นอกจากนี้อาจรวมถึงการปรับปรุงองค์การบริหารให้ดีขึ้นด้วย๓ S Staffing หมายถึงการจัดการบุคลากรและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานให้เหมาะสม Competent men for competent job และรวมถึงการที่จะเสริมสร้างและ

หรือวิธีการจัดการด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานเช่นการจัดแบ่งงาน Division of Work เป็นกรมกองแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง Specialization นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ช่วงของการควบคุม Span of Control และหรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงานเช่นหน่วยงานหลัก Line หน่วยงานที่ปรึกษา Staff หรือบ้างก็แยกเรียกเป็นหน่วยงานหลัก Line หน่วยงานแนะนำหรือที่ปรึกษา Staff และหน่วยงานช่วยหรือหน่วยงานอนุกรม Auxiliary เป็นต้น นอกจากนี้ในการศึกษาเรื่องการจัดองค์การนี้ยังได้ศึกษาถึงการแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องตลอดจนการปรับปรุงองค์การบริหาร Administrative Reorganization ให้ดีขึ้นด้วย 151 1513 (tel:151 1513) ด้านการจัดคนเข้าทำงานหมายถึงการจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงการจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความ

สามารถปฏิบัติงานให้เหมาะสม Competent Man for Competent Job กับรวมถึงการที่จะเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานของคนงานและพนักงานด้วย 151 1514 (tel:151 1514) ด้านการอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวกรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงานเช่นภาวะผู้นำ Leadership มนุษยสัมพันธ์ Human Relations และการจูงใจ Motivation เป็นต้นการอำนวยความสะดวกในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ Decision Making ซึ่งเป็นหลักอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการบริหารงานและขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานมากเหตุว่าการที่จะอำนวยความสะดวกให้ภารกิจดำเนินไปได้ด้วยดีได้

ดำรงสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงานด้วย ๔ D Directing หมายถึงการศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวกทั้งควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงานเช่นภาวะผู้นำ Leadership มนุษยสัมพันธ์ Human Relations และการจูงใจ Motivation เป็นต้นการอำนวยความสะดวกในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ Decision Making ซึ่งต้องอาศัยวิทยาการสมัยใหม่มาช่วยด้วย ๕ Co Coordinating หมายถึงความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงาน

สัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงานด้วย 01 110 indd 5 24 2 2560 15 58 23 6 (tel:24 2 2560 15 58 23 6) วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธฉบับที่ ๔๔ D Directing หมายถึงการศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวกทั้งควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงานเช่นภาวะผู้นำ Leadership มนุษยสัมพันธ์ Human Relations และการจูงใจ Motivation เป็นต้นการอำนวยความสะดวกในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ Decision Making ซึ่งต้องอาศัยวิทยาการสมัยใหม่มาช่วยด้วย ๕ Co Coordinating หมายถึงความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ขัดข้องในการทำงานเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาต้องจัดระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานและระหว่างผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆด้วยและยังรวมถึงการสื่อสาร Communication อีกด้วย ๖ R Reporting หมายถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดถึงการประชาสัมพันธ์ Public Relations รวมถึงการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความสำคัญของรายงานนั้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริง ๗ B Budgeting หมายถึงงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและรายการเงินตลอดจนใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงานการบริหารจัดการภาครัฐมีความสมบูรณ์มากขึ้นรัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายการทำงานขึ้นได้แก่หลักธรรมาภิบาลซึ่งระบุไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ ระเบียบนี้มีผลบังคับกับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นมา โดยกำหนดให้ทุกหน่วย

นดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ขัดข้องในการทำงานเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาต้องจัดระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานและระหว่างผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆด้วยและยังรวมถึงการสื่อสารอีกด้วย ๖ R Reporting หมายถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดถึงการประชาสัมพันธ์ Public Relations รวมถึงการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความสำคัญของรายงานนั้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริง ๗ B Budgeting หมายถึงงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบ

มากเหตุเพราะว่าการที่จะอำนวยความสะดวกให้ภารกิจดำเนิน 66 Vol .22 No .1 (January-June 2022 ) ไปด้วยดีได้จำเป็นต้องมีการตัดสินใจที่ดีและมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับแต่ละลักษณะของการตัดสินใจ Co = Coordinating หมายถึงความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ขัดข้องในการปฏิบัติงานความร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหารเพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องพึงกระทำในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ทุกระดับของงานความร่วมมือประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตนเพราะเป็นปัจจัยสำคัญใน



อันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ R = Reporting หมายถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานตลอด รวมถึงการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วยอันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) อยู่มากการรายงานโดยทั่วไปหมายถึงวิธีการของสถาบัน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาและหรือผู้ร่วมงาน ฯลฯ ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง B = Budgeting หมายถึงการงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงินตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณและแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงานวิธีการบริหารงบประมาณ โดยทั่วไปมักมีวงจรที่คล้ายคลึงกันอย่างที่เรียกว่า "วงจรงบประมาณ" (Budget Cycle)

of Direction ๔หลักของการดำรงไว้ซึ่งสายงาน Scalar Chain ๕หลักของการแบ่งงานกันทำ Division of Work or Specialization ๖หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย Discipline ๗หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม Subordination of individual to general interest ๘หลักของการให้ประโยชน์ตอบแทน Remuneration ๙หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง Centralization ๑๐หลักของความมีระเบียบเรียบร้อย Order ๑๑หลักของความเสมอภาค Equity ๑๒หลักของการมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน Stability of Tenure ๑๓หลักของความ

งานและประสบการณ์ต่างๆ 3 หลักการบริหารซึ่งมีหลักทั่วไปที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร 14 ข้อซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1 หลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ Authority and responsibility 2 หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว Unity of command 3 หลักการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน Unity of direction 4 หลักการดำรงไว้ซึ่งสายงาน Scalar of chain 5 หลักการแบ่งงานกันทำ Division of work or specialization 6 หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย Discipline 7 หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลรองจากประโยชน์ส่วนรวม Subordination of individual to general interest 8 หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน Remuneration 9 หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง Centralization 10 หลักของการมีระเบียบเรียบร้อย Order 11 หลักของความเสมอภาค Equity 12 หลักของการมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน Stability of tenure 13 หลักของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ Initiative 14 หลักของความสามัคคี Esprit de corps กล่าวได้ว่าการบริหารจัดการสิ่งใดก็ตามจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้นและพัฒนาสมรรถภาพและทักษะการบริหารสิ่งนั้นๆ ด้วยปัญญาประกอบกับความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการทำงานดังนั้นทักษะการบริหารจึงเป็นความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการบริหาร 3 Henri Fayol Industrial and General Administration New York McGraw Hill 1930 P18 Journal of MCUNan Review Vol2 No2 July December 2018 5 และในการบริหารวัดให้มีประสิทธิภาพนั้นเจ้าอาวาสจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารงานเพราะทักษะเป็นความสามารถที่จะเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจออกมาในรูปของการกระทำที่ผู้บริหารหรือเจ้าอาวาสจะบริหารงานให้ประสบ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ ระเบียบนี้มีผลบังคับกับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นมา โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักประการได้แก่หลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบต่อสังคมและหลักความคุ้มค่า ๑๐ ซึ่งองค์การทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในหน่วยงานของตนสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการเชิงพุทธควร

สิงหาคม ๒๕๔๒ ระเบียบนี้มีผลบังคับกับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นมา โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักประการได้แก่หลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบต่อสังคมและหลักความคุ้มค่า ๑๐ ซึ่งองค์การทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงสถานศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในหน่วยงานของตนสำหรับผู้บริหารหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการเชิงพุทธควรพิจารณาปรับใช้การบริหารจัดการในทางพระพุทธศาสนานั้นคำศัพท์จริงๆที่ระบุถึงกรอบแนวคิดดังกล่าว

ไม่ใช่จะมีแต่คำที่นำมาใช้เรียกองค์กรของพระองค์นั้นว่าสังฆะ หมายถึงหมู่หรือชุมชนหมู่หรือชุมชนที่จะเป็นสงฆ์ก็คือหมู่หรือชุมชนที่มีการจัดตั้งวางระเบียบเป็นอย่างดีมีอุดมคติมีจุดหมายว่าจะอยู่ร่วมกันด้วยความสงบเพื่อประพฤติดีปฏิบัติ กระทำสิ่งที่ดีงามอย่างพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ก็คือชุมชนที่อยู่ร่วมกันเพื่อเจริญไตรสิกขาเพื่อจะได้ฝึกฝนตนให้เจริญงอกงามขึ้น ในศีลสมาธิปัญญาหรือหมายถึงหมู่หรือชุมชน หมายความว่าต้องมีคนจำนวนหนึ่งมารวมกันไม่ใช่คนเดียวดัง นั้นสงฆ์ก็คือ 01 110 indd 6 24 2 2560 15 58 23 7 (tel:24 2 2560 15 58 23 7) พุทธวิธีการบริหารจัดการทาง รัฐประศาสนศาสตร์ชุมชนดังนั้นคำว่าสังฆะจึงหมายถึงชุมชน การมาอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยมีวัตถุประสงค์เป้าหมายในการอยู่รวมเป็นชุมชนสังคมนั้นเดียวกันซึ่งคำนิยามนี้เป็นคำ นิยามที่มุ่งอธิบายความหมายของคำแต่เมื่อนำมาวิเคราะห์ แล้วก็จะพบว่าคำว่าสังฆะนั้น ในทางพระพุทธศาสนาจึงหมายถึง องค์กรหรือชุมชนที่มีจุดหมายเดียวกันตามความหมาย ของคำว่าองค์กรโดยทั่วไปสำหรับประเด็นพุทธวิธีการบริหาร จัดการทางรัฐประศาสนศาสตร์

๑๓๑ หลักนิติธรรมได้แก่การตรากฎหมายกฎข้อบังคับต่างๆ ให้ ทันทสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคม ยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ย่อมหมายถึงการออกกฎระเบียบต่างๆภายในองค์กรย่อม ต้องคำนึงถึงการยอมรับของคนส่วนมากเป็นสำคัญ๒หลัก คุณธรรมได้แก่การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยผู้บริหาร ท้องถิ่นควรยึดถือหลักนี้ให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้บริหารและผู้ ปฏิบัติงานรวมทั้งชุมชน โดยรอบและส่งเสริมสนับสนุนให้ ทุกคน

หรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไข เสียความวุ่นวายวิฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตเพราะ สังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรมความ โปร่งใสและมีส่วนร่วม ร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และ การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขสอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญและกระแส โลก ยุคปัจจุบันในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีพร้อม ทั้งการบริหารจัดการที่ดีใน โรงเรียนซึ่งถือเป็นหลักปฏิบัติที่ ช่วยประกันว่าผู้บริหารได้ดำเนินการบริหารด้วยความรับผิดชอบ และนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จของ โรงเรียนควรจัดหรือ ส่งเสริมให้อยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ ดังนี้ 1 หลักนิติธรรมได้แก่การตรากฎหมายกฎข้อบังคับ ต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและ สังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตาม อำนาจใจหรืออำนาจของบุคคลโดยเป็นผู้บริหารปฏิบัติ ตามกฎระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัดไม่ควรตัดสินใจตาม อำนาจของตนและปฏิบัติงานโดยไม่ยึดพวกพ้องอีกทั้งบริหาร งานเป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอกไม่ประพฤติดีกฎหมาย ของประเทศชาติด้วย 2 หลักคุณธรรมได้แก่การยึดมั่นใน ความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลัก นี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทย มีความซื่อสัตย์จริงใจ ยึดมั่นมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพ สุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ โดยเป็นผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นนักเสียสละและอุทิศตน

พัฒนาดูแลไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ยึดมั่นมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย ประจำชาติ๓หลักความ โปร่งใสได้แก่การที่ผู้บริหารสามารถ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในท้องถิ่นได้โดย ปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความ โปร่งใสเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่ เข้าใจง่ายทุกภาคส่วนของท้องถิ่นเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนได้๔หลักความมีส่วนร่วมได้แก่

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับที่ 5 พศ 2545 มาตรา 3 1 ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยมีหลักพื้นฐาน ของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีประกอบด้วย หลักสำคัญ 6 ประการดังนี้ 1 หลักนิติธรรม Rule of law ได้แก่การตรากฎหมายกฎข้อบังคับต่างๆให้ทันสมัยและเป็น ธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติ ตามกฎหมายกฎข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครอง ภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำนาจใจหรืออำนาจของตัวบุคคล 2 หลักคุณธรรม Morality ได้แก่การยึดมั่นในความถูกต้องดี

งามโดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจขยันอดทนมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ 3 หลักความโปร่งใส Transparency ได้แก่การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน 4 หลักความมีส่วนร่วม Participation ได้แก่การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนสาธารณะการประชาพิจารณ์การแสดงประชามติหรืออื่นๆ 5 หลักความรับผิดชอบ Accountability ได้แก่การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้น

การที่ผู้บริหารท้องถิ่นเปิดโอกาสให้เพื่อนครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญขององค์กรไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนการประชาพิจารณ์การแสดงประชามติเป็นต้น ๕ หลักความรับผิดชอบได้แก่การที่ผู้บริหารตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาส่วนรวมของท้องถิ่นและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ๖

โปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าความโปร่งใสหมายถึง Journal of Modern Learning Development ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ประจำเดือนกันยายนตุลาคม 2564 309 การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความโปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาและมีการตรวจสอบได้ถูกต้องชัดเจน 4 หลักความมีส่วนร่วม Participation ได้แก่การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการไต่สวนสาธารณะการประชาพิจารณ์การแสดงประชามติหรืออื่นๆ ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าความร่วมมือหมายถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญต่างๆ ขององค์กร 5 หลักความรับผิดชอบ Accountability ได้แก่การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าหลักความรับผิดชอบหมายถึงการตระหนักในสิทธิหน้าที่มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผล 6 หลักความคุ้มค่า Utility ได้แก่การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้คนไทยมีค

เมื่อไรเพื่อให้สำเร็จตามแผนที่วางไว้การวางแผนต้องครอบคลุมทั้งระยะสั้นและระยะยาว ๒ การจัดองค์การ Organizing เป็นการมอบหมายงานให้บุคลากรในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้เมื่อแผนกหรือฝ่ายประสบความสำเร็จก็จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จไปด้วย ๓ การนำ Leading เป็นการจูงใจการชักนำการกระตุ้นและชี้ทิศทางให้ดำเนินไปสู่การบรรลุเป้าหมายโดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษยสัมพันธ์ทำให้เกิดระดับ

Classical Theory of Organization Tongsima 2014 ถือได้ว่าเป็นวิธีทางที่จะให้ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ประกอบด้วยหน้าที่ทางการจัดการ 5 ประการดังนี้ 1 การวางแผน Planning หมายถึงกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานของการทำงานในอนาคต 2 การจัดองค์การ Organizing หมายถึงการจัดให้มีโครงสร้างของงานต่างๆ รวมถึงอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักรกลของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสม 3

ผลผลิตในระยะยาวที่สูงกว่าภาวะงานเพราะ

การบังคับบัญชาสั่งการ Commanding หมายถึงหน้าที่ในการสั่งงานต่างๆที่ผู้บังคับบัญชากระทำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาผู้บริหารจะต้องกระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีและเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา 4 การประสานงาน Coordinating หมายถึงภาระหน้าที่ที่จะต้องติดต่อประสานเชื่อมโยงงานทุกคนในกระบวนการให้เข้ากันได้และไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน 5 การควบคุม Controlling หมายถึงภาระหน้าที่ในการกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว 22 ทฤษฎีการจัดการเริ่มยุคใหม่ของดริคเกอร์ Drucker 2005 อ้างถึงใน Silakiatvanich 2017 เสนอเป็นหลักการว่ากระบวนการจัดการเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารประกอบด้วย 1 การวางแผน Planning เป็นการกำหนดแผนงานที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายองค์การตามแผนกำหนดการและเวลาที่วางไว้การวางแผนต้องควบคุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว 2 การจัดองค์การ Organizing เป็นการมอบหมายงานให้บุคคลในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ 3 การเป็นผู้นำ Leading เป็นการจูงใจการชักนำการกระตุ้นและชี้ทิศทางให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายโดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษย์สัมพันธ์ 4

ระดับ โลกยังมีการนำหลักการ PDCA นี้มาใช้ในกระบวนการผลิตรถยนต์และพัฒนาจนกลายเป็น TOYOTA WAY อย่างที่รู้จักกัน ในปัจจุบันดังนั้นจึงพิสูจน์แล้วว่าหลักการ PDCA สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้ดีขึ้นได้แม้กระทั่งองค์กรนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตในอุตสาหกรรมเพราะหลักการ PDCA PlanDoCheckAct สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกงานแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวันแนวคิดทฤษฎีของ PDCA เป็นแนวคิดหนึ่งที่ไม่ได้ให้ความสำคัญเพียง

เดียวกันจนสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจให้เกิดการพัฒนาในการทำงานได้จริงเดมมิง Deming ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนและนิยมใช้กันมากในประเทศญี่ปุ่น โดยการนำหลักการ PDCA นี้มาใช้ในกระบวนการผลิตรถยนต์และพัฒนาจนกลายเป็น TOYOTA WAY อย่างที่รู้จักกัน ในปัจจุบันดังนั้นจึงเป็นการพิสูจน์แล้วว่าหลักการ PDCA สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้ดีขึ้นได้แม้ว่าองค์กรนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตในอุตสาหกรรมหลักการ PDCA Plan Do Check Act สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกงานแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวัน Deming E W 1993 จากปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของครูโรงเรียนเอกชนทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและการทำงานและจากหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐาน Workbased Learning ซึ่งสามารถช่วยแก้ปัญหาให้ครูและสามารถพัฒนาครูไปในเวลาเดียวกันประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่บริหารงาน โรงเรียนเพื่อพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการนำทฤษฎีวงจรคุณภาพมาใช้ในการบริหารงานร่วมไปกับการทำงานของครูและพัฒนาครูให้มีความสามารถการสื่อสารภาษาอังกฤษจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะพัฒนาครูได้วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1 ศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยการทำงานเป็นฐานร่วมกับวงจรคุณภาพ PDCA วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 6 ฉบับที่ 7 กรกฎาคม 2564 37 3 ทดลองและประเมินรูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน

แต่การวางแผนแต่แนวคิดนี้เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องแนวคิด PDCA ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกโดย Walter Shewhart ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับการจัดการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจร PDCA ได้เป็นที่รู้จักอย่าง

ในการเข้ามหาวิทยาลัยที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ(ณัฐณพัชรอ่อนตาม, 2562)เป้าหมายของบทความนี้คือการอธิบายและแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการ PDCA ในการเรียนรู้โดยเน้นไปที่การใช้ PDCA เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการ



แพร่หลายมากขึ้นเมื่อปรมาจารย์ด้านการบริหาร  
คุณภาพอย่าง W Edwards Deming ได้นำมาเผยแพร่ให้เป็น  
เครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการวงจรนี้จึงมีอีกชื่อ  
หนึ่งว่า Deming Cycle รู้จักวงจร PDCA หรือ Deming

เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเตรียมตัวเข้าสู่  
สังคมและตลาดแรงงานได้อย่างเต็มศักยภาพด้วยเหตุนี้  
บทความจะอธิบายและนำเสนอตัวอย่างการใช้ PDCA ในการ  
เรียนรู้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่า PDCA เป็นเครื่องมือที่มี  
ประโยชน์ในการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมี  
ประสิทธิภาพ ในการพัฒนาทักษะและความสามารถของผู้เรียน  
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานการณ์การเรียนรู้แบบออนไลน์ที่  
กำลังเป็นที่นิยม ในปัจจุบันวารสารสหวิทยาการวิจัยและ  
นวัตกรรมการศึกษาปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ( 2566 ) Journal of  
Interdisciplinary Research and Educational  
Innovation Vol 2 No . 1 ( 2023 )| 31 แนวคิดพื้นฐานของ  
PDCA 1 )ความหมายของ PDCA PDCA คือวงจรบริหารงาน  
คุณภาพประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนPlan-Do-Check-Actเป็น  
กระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ  
โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง  
( Continuous improvement )จุดเด่นคือเป็นกระบวนการ  
ที่ทำซ้ำได้เรื่อยๆจนกลายเป็นวงจร ( Cycle )แนวคิดนี้ถูก  
พัฒนาขึ้นครั้งแรกโดย Walter Shewhart ซึ่งเป็นผู้  
บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและมีการใช้  
วงจร PDCA อย่างแพร่หลายขึ้นเมื่อปรมาจารย์  
ด้านการบริหารคุณภาพ W . Edwards Deming นำมาเผยแพร่  
ในช่วงปี 1950 ' s เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการ  
ปรับปรุงกระบวนการวงจรนี้เป็นที่รู้จักอีกชื่อหนึ่งว่า " Deming  
Cycle "หรือ" Shewhart Cycle "เดิมมีติดค้น PDCA

ต่างๆจะถูกหยิบมาใช้ในระหว่างการลงมือปฏิบัติ  
เช่นการบริหารเวลาให้ได้ตามแผนการประชุมเพื่อตรวจสอบ  
ความคืบหน้าการมอบหมายงานเพื่อแบ่งเบาภาระเป็นต้น ใน  
เรื่องนี้นอกจากการทำงานไม่จำเป็นที่จะพัฒนาตัวเอง  
การออกกำลังกายหรือการบริหารการเงินส่วนบุคคลย่อมต้อง  
ใช้วินัยและการบริหารด้านต่างๆด้วยเช่นกันการตรวจสอบ  
Check หลังจากเราเริ่มลงมือปฏิบัติไปได้สักระยะต้องเริ่ม  
ทำการตรวจสอบความคืบหน้าของสิ่งที่เรา

และประชาสัมพันธ์โครงการโดยในโครงการนี้กำหนดกลุ่ม  
เป้าหมายทั้งบุคลากรที่สังกัด ในส่วนงานและผู้เข้าร่วม  
ภายนอกเพื่อให้เกิดการขยายองค์ความรู้ในวงกว้างต่อชุมชน  
โดยรอบมหาวิทยาลัยซึ่งจะช่วยให้มีบุคลากรทางการศึกษามี  
คุณภาพสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการศึกษาให้แก่เยาวชน  
ไทยให้เกิดการพัฒนาทันกับสถานการณ์ปัจจุบันดังนั้นจะเห็น  
ได้ว่า ในขั้นการวางแผนเป็นขั้นตอนที่กำหนดปัจจัยนำเข้าทั้ง  
สิ้นทั้งงบประมาณวัสดุอุปกรณ์เนื้อหาที่ใช้บรรยายรูปแบบ  
กิจกรรมวิทยากรและกลุ่มเป้าหมายของโครงการรวมถึง  
บทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนิน โครงการโดยผู้ดำเนิน โครงการ  
ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหลักของ โครงการและความคุ้มค่าหรือ  
ประสิทธิภาพของ โครงการอยู่เสมอ 2 การลงมือทำ Do ใน  
ส่วนของการลงมือทำคือการลงมือปฏิบัติตามแผนงานและวิธี  
การที่เรากำหนดไว้อย่างมีวินัยทักษะการบริหารต่างๆของผู้  
ดำเนิน โครงการจะถูกนำมาใช้ในระยะการลงมือทำ  
เช่นการบริหารเวลาให้ได้ตามแผนการประชุมเพื่อตรวจสอบ  
ความคืบหน้าการมอบหมายงานเพื่อแบ่งเบาภาระ  
เป็นต้นทั้งนี้ในเรื่องนี้นอกจากการทำงานไม่จำเป็น  
ที่จะพัฒนาตัวเองการออกกำลังกายหรือการบริหารการเงิน  
ส่วนบุคคลย่อมต้องใช้วินัยและการบริหารด้านต่างๆด้วย  
เช่นกันเกริกก้องมงคลพะฤกษ์และพฤทธิศิริบรรณพิทักษ์ 2561  
ในระยะนี้เมื่อคณะผู้ดำเนิน โครงการได้กำหนดแนวทางและ  
แผนปฏิบัติการดำเนินกิจกรรมแล้วต่อมาถึงเข้าสู่ช่วงของการ  
ลงมือปฏิบัติตามแผนงานและวิธีการที่ได้กำหนดไว้อย่าง  
ชัดเจนทักษะการบริหารต่างๆจะถูกนำมา ใช้ในระยะการลงมือ  
ปฏิบัติเช่นการบริหารเวลา

ได้ลงมือปฏิบัติไปนั้นว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ซึ่งสิ่งที่  
บ่งบอกได้ก็คือตัวชี้วัดที่เราที่กำหนดไว้นั้นเองถ้าจุดที่เราตรวจ  
สอบได้ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่เราตั้งไว้หรือดีกว่าแสดงว่าวิธีการ  
ที่เราเลือกใช้นั้นยังคงถูกต้องแต่ถ้าตรวจสอบออกมาแล้วผล

และ 4 การลงมือทำเต็มรูปแบบซึ่งกระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนนี้  
ส่งผลให้การดำเนิน โครงการเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้  
อย่างมีประสิทธิภาพ 3 การติดตามและประเมินผล Check ใน  
ขั้นตอนของการติดตามและประเมินผลเป็นการดำเนินกิจกรรม



ปรากฏว่าต่ำกว่าตัวชี้วัดที่ตั้งถือเป็นสัญญาณเตือนว่ามีความผิดปกติบางอย่างเกี่ยวกับแผนงานหรือวิธีการที่เรากำหนดไว้ในตอนแรก๔

ภายหลังการเริ่มลงมือทำไปได้ระยะหนึ่งต้องเริ่มจากการติดตามความคืบหน้าของสิ่งที่ได้ลงมือทำว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่อย่างไรซึ่งตัวบ่งชี้ที่สามารถบ่งบอกได้ก็คือตัวชี้วัดที่โครงการกำหนดไว้นั้นเองหากสิ่งที่ติดตามได้ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือสูงกว่าแสดงว่ากระบวนการที่เลือกใช้นั้นยังคงถูกต้องแต่หากตรวจสอบออกมาแล้วพบว่าต่ำกว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ถือเป็นสัญญาณเตือนว่ามีความผิดปกติบางอย่างเกี่ยวกับแผนงานหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในขั้นตอนแรก โดยโครงการนี้ได้กำหนดตัวชี้วัดจำนวน 6 ประเด็นได้แก่ จำนวนการจัดอบรมสัมมนาจำนวนผู้เข้าร่วม โครงการจำนวนงานเผยแพร่ความรู้บริการวิชาการร้อยละของจำนวนงานบริการวิชาการที่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละของผู้เข้าร่วม โครงการที่นำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม โครงการในกรณีนี้ตัวชี้วัดของโครงการมีทั้งผลผลิตผลลัพธ์และผลกระทบดังนั้นการดำเนินการโครงการที่จะเป็นไปตามตัวชี้วัดจึงถูกกำหนดขึ้นภายใต้ระยะเวลาที่แตกต่างกันสถาบันวิจัยพัฒนาและสาธิตการศึกษา 2564 ในระหว่างการดำเนินการสามารถติดตามตัวชี้วัดจำนวนการจัดอบรมสัมมนาจำนวนผู้เข้าร่วม โครงการและจำนวนงานเผยแพร่องค์ความรู้บริการวิชาการ

การปรับปรุง Act Action ขั้นตอนคือการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการหรือทรัพยากรบางอย่างเพื่อให้ผลลัพธ์กลับมาอยู่ในแผนงานหรือเส้นทางสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรกซึ่งกระบวนการปรับปรุงเริ่มจากการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่เราวางแผนหรือกำหนดไว้ว่า๑๔ William Edwards Deming วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA Deming Cycle ออนไลน์ แหล่งข้อมูล <http://colacooper.blogspot.com> 2012 09 pdcahtml ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘๒๐ Edgar H Chien Organization Psychology 2nd Englewood Cliffs New Jersey PrenticeHall Inc

ประสงค์ได้ดียิ่งขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกันกับงานวิจัยของ Lodgaard E et al 2012 ที่ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของกระบวนการ PDCA ในการพัฒนาผลผลิตซึ่งพบว่าปัจจัยนำเข้าเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของการพัฒนาผลผลิตหรือการดำเนินโครงการโดยผู้รับผิดชอบจะต้องจัดสรรทรัพยากรในสิ่งที่จำเป็นผ่านการกำหนดลำดับของความจำเป็นเพื่อไปสู่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าขั้นตอนการติดตามและประเมินผล Check มีเป้าหมายเพื่อการติดตามความคืบหน้าของสิ่งที่ได้ลงมือทำว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่อย่างไรโดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะได้แก่ 1 ก่อนดำเนินโครงการ 2 ขณะดำเนินโครงการ และ 3 หลังการดำเนินโครงการซึ่งมีขั้นตอนและรูปแบบการติดตามที่แตกต่างกันไปตามตัวชี้วัดที่ผู้จัดโครงการได้กำหนดไว้เพื่อให้โครงการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด 4 การนำไปใช้อย่างเหมาะสม Act ในขั้นตอนคือการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการหรือทรัพยากรบางอย่างเพื่อให้ผลผลิตและผลลัพธ์อยู่ในแผนงานหรือเส้นทางสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรก ซึ่งกระบวนการปรับปรุงเริ่มจากการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่วางแผนหรือกำหนดไว้ว่าเกิดจากองค์ประกอบหรือปัจจัยภายในหรือภายนอกใดบ้างแล้วจึงมากำหนดมาตรการแก้ไขปรับปรุงต่อไปโดยภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมคณะกรรมการดำเนินการโครงการจะประเมินผลจากการดำเนินกิจกรรมข้อดีข้อเสียของกิจกรรมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมรวมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถตอบสนองต่อการส่งเสริมศักยภาพของผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพได้หรือไม่อย่างไรโดยจะดำเนินการผ่านการทบทวนปัญหาและข้อเสนอแนะในโครงการเพื่อปรับปรุงในกิจกรรมต่อไปซึ่งพบว่าในด้านกระบวนการจัดโครงการยังมีหลายประเด็น

ศึกษาคือการวางแผนศึกษาข้อมูลวิธีการความต้องการของตลาดข้อมูลด้านวัตถุดิบด้านทรัพยากรที่มีอยู่หรือเงินทุน๒๕ขั้นตอนเตรียมงานคือการวางแผนการเตรียมงานด้านสถานที่การออกแบบผลิตภัณฑ์ความพร้อมของพนักงานอุปกรณ์เครื่องจักร

หาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิมขอความช่วยเหลือจากผู้รู้หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่เป็นต้นพรสวรรค์ศรีวัฒน์ 18 สรุปไว้ในงานวิจัยว่ากิจกรรมการปรับปรุงและการใช้การบริหารวงจร PDCA ประกอบด้วย

วัตถุประสงค์ขั้นต้นดำเนินงานคือการวางแผนการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนแต่ละฝ่ายเช่นฝ่ายผลิตฝ่ายขาย๕ขั้นตอนการประเมินผลคือการวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลงานอย่างเป็นระบบเช่นประเมินจากยอดการจำหน่ายประเมินจากการติชมของลูกค้าเพื่อให้

การวางแผนการนำแผนไปปฏิบัติการตรวจสอบและการปฏิบัติการแก้ไขผลการปฏิบัติงานซึ่งถ้าหากกระบวนการบริหารหรือผลการปฏิบัติงานที่ได้ยังไม่บรรลุผลสำเร็จก็จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งประโยชน์ของวงจรคุณภาพ(PDCA) มีดังนี้ 1.การวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดความพร้อมเมื่อได้ปฏิบัติงานจริงการวางแผนงานควรวางให้ครบ 4 ขั้นตอนนี้ 1.1ขั้นตอนการศึกษาคือการวางแผนศึกษาข้อมูลวิธีการความต้องการของตลาดข้อมูลด้านวัตถุดิบด้านทรัพยากรที่มีอยู่หรือเงินทุน1.2ขั้นตอนเตรียมงานคือการวางแผนการเตรียมงานด้านสถานที่การออกแบบผลิตภัณฑ์ความพร้อมของพนักงานอุปกรณ์เครื่องจักรวัตถุดิบ1.3ขั้นตอนดำเนินงานคือการวางแผนการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนแต่ละฝ่ายเช่นฝ่ายผลิตฝ่ายขาย 18 .พรสวรรค์ศิริวัฒน์,"การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยใช้หลักการบริหารวงจร PDCA โรงเรียนบ้านโชคนาสามอำเภอปราสาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 ,"(วิทยานิพนธ์ค.บ.สุรินทร์,มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2554 ), 25 . 67 การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ1.4ขั้นตอนการประเมินผลคือการวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลงานอย่างเป็นระบบเช่นประเมินจากยอดการจำหน่ายประเมินจากการติชมของลูกค้าเพื่อให้ผลที่ได้จากการประเมินเกิดการเที่ยงตรง 2 .การปฏิบัติตามแผนงานทำให้ทราบขั้นตอนวิธีการ

ผลที่ได้จากการประเมินเกิดการเที่ยงตรงด้านการปฏิบัติตามแผนทำให้ทราบขั้นตอนวิธีการและสามารถเตรียมงานล่วงหน้าหรือทราบอุปสรรคล่วงหน้าด้วยดังนั้นการปฏิบัติงานก็จะเกิดความราบรื่นและเรียนร่อยนำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้านการตรวจสอบให้ได้ผลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ประกอบด้วย๑ตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้๒มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้๓มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน๔มีกำหนดเวลาการตรวจที่แน่นอน๕บุคลากรที่ทำการตรวจสอบต้องได้รับ

.พรสวรรค์ศิริวัฒน์,"การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยใช้หลักการบริหารวงจร PDCA โรงเรียนบ้านโชคนาสามอำเภอปราสาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 ,"(วิทยานิพนธ์ค.บ.สุรินทร์,มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2554 ), 25 . 67 การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ1.4ขั้นตอนการประเมินผลคือการวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลงานอย่างเป็นระบบเช่นประเมินจากยอดการจำหน่ายประเมินจากการติชมของลูกค้าเพื่อให้ผลที่ได้จากการประเมินเกิดการเที่ยงตรง 2 .การปฏิบัติตามแผนงานทำให้ทราบขั้นตอนวิธีการและสามารถเตรียมงานล่วงหน้าหรือทราบอุปสรรคล่วงหน้าด้วยดังนั้นการปฏิบัติงานก็จะเกิดความราบรื่นและเรียนร่อยนำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ 3 .การตรวจสอบให้ได้ผลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ประกอบด้วย3.1ตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้3.2มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้3.3มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน3.4มีกำหนดเวลาการตรวจที่แน่นอน3.5บุคลากรที่ทำการตรวจสอบต้องได้รับการยอมรับจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อการตรวจสอบได้รับการยอมรับการปฏิบัติงานขั้นต่อไปก็ดำเนินงานต่อไปได้ 4 .การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใดก็ตามเมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพก็จะเกิดขึ้นดังนั้นวงจร PDCA จึงเรียกว่าวงจรบริหารงานคุณภาพงนลักษณะใจฉลาด 19 กล่าวถึงวงจรคุณภาพ(PDCA)ในการบริหารสถานศึกษามีขั้นตอนการปฏิบัติงาน 4 ขั้นตอนขั้นที่ 1 การวางแผน(Planning)การวางแผนเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบซึ่งกระบวนการวางแผนจะเริ่มจากการจัดตั้งหน่วยงาน

นครนายกมีประเด็นที่ได้นำเสนอไว้ดังต่อไปนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังศาสนสถานหรือสถานที่ที่มีความสำคัญทางศาสนาเพื่อเยี่ยมชมการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์การนมัสการเกจิอาจารย์รวมถึงการทำกิจกรรมด้านศาสนาเช่นการนั่งวิปัสสนากรรมฐานการนั่งสมาธิตาม

การท่องเที่ยวเชิงพุทธในแต่ละนิยามล้วนมีความหมายเพื่อการแสวงหาความรู้ศึกษาข้อปฏิบัติอันเป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นซึ่งหมายถึงเป็นการเดินทางที่ก่อประโยชน์เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างผู้เดินทางและเจ้าของท้องถิ่นผู้ให้การต้อนรับอันจะนำมาซึ่ง

สถานที่ที่จัดไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา โดยเฉพาะ  
เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ประวัติความเป็นมาของศาสน  
สถานต่างๆพร้อมกับสามารถนำหลักธรรมคำสอนไปประยุกต์  
ใช้ใน

ความสงบสุขสันติภาพแก่มวลมนุษย์ทุกหมู่เหล่ามิได้เป็นการ  
เดินทางเพื่อบังเบียดผู้อื่นหรือเพื่อสนองความต้องการของนัก  
ท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียวแต่เป็นการเดินทางที่ควบคู่กับ  
การศึกษาการพัฒนาจิตใจของผู้เดินทางและการปฏิบัติใน  
หนทางที่ถูกต้องเพื่อมนุษย์หมู่สัตว์และสิ่งแวล้อมอาจกล่าว  
โดยสรุปว่าการท่องเที่ยวเชิงพุทธคือการเดินทางเพื่อการ  
ศึกษาพัฒนาจิตใจและปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องแก่เพื่อน  
มนุษย์และสิ่งแวล้อมในลักษณะก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูล  
ต่อสรรพสิ่งวารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย  
อลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ 15 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม  
สิงหาคม 2564 269 Apakaro 2015 และยังมี  
Tanguthaisuk 2009 กล่าวว่าการท่องเที่ยวเชิงศาสนา  
Meditation Tourism เป็นการเดินทางมาเพื่อศึกษาศาสนา  
หรือลัทธิต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการฝึกจิตปฏิบัติธรรม  
ซึ่งมีทั้งที่อยู่ในศาสนสถานเช่นวัดสำนักสงฆ์และที่ใช้รีสอร์ท  
เป็นสถานที่จัดอบรมสำหรับ Sangchoei 2007 กล่าวถึงการ  
ท่องเที่ยวเชิงศาสนาหรือเชิงพุทธหมายถึงการเดินทางท่องเที่ยว  
ไปยังศาสนสถานหรือสถานที่ที่มีความสำคัญทางศาสนา  
เพื่อเยี่ยมชมการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์การนมัสการเกจิอาจารย์  
รวมไปถึงการทากิจกรรมด้านศาสนาเช่นการนั่งวิปัสสนา  
กรรมฐานการนั่งสมาธิตามสถานที่ที่จัดไว้สำหรับปฏิบัติ  
กิจกรรมทางศาสนา โดยเฉพาะเพื่อให้

ชีวิตประจำวัน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศาสนาได้แก่การ  
เยี่ยมชมวัดวาอารามต่างๆการไปนมัสการพระเกจิอาจารย์และ  
บูชาศาสนสถานปฏิบัติธรรมหรือนั่งวิปัสสนากรรมฐานแหล่ง  
ท่องเที่ยวเชิงศาสนาแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทได้แก่ ๑ แหล่งท่อง  
เที่ยวประเภทศาสนาหมายถึงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้อง  
เนื่องกับศาสนาหรือที่ประดิษฐานรูปเคารพสถานที่สำหรับศาสน  
ิกชนมาประชุมกันเพื่อทำพิธีกรรมทางศาสนาตลอดจนที่พัก  
ของนักบวชตามศาสนานั้น โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น  
ส่วนๆตามกิจกรรมการใช้ที่แตกต่างกัน

การท่องเที่ยวทางศาสนาและได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา  
ออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1 แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนา  
หมายถึงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับศาสนาหรือที่  
ประดิษฐานรูปเคารพสถานที่สำหรับบรรดาศาสนิกชนมา  
ประชุมกันเพื่อทำพิธีกรรมทางศาสนาตลอดจนที่พักของ  
นักบวชตามศาสนานั้น โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น  
ส่วนๆตามกิจกรรมการใช้ที่แตกต่างกันศาสนสถานบางแห่งที่  
ไม่มีความโดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรมหรือประวัติศาสตร์ก็  
จะไม่นับรวมเข้าอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประเภทของ  
ศาสนสถานแบ่งตามแต่ละศาสนา ดังนี้ 11 ศาสนสถานของ  
ศาสนาพุทธได้แก่วัดเจติยธารัตนาราม 12 ศาสนสถานของ  
ศาสนาอิสลามได้แก่มัสยิดหรือสุเหร่าหมายถึงสถานที่ซึ่งอิสลาม  
ิกชนใช้เป็นประกอบพิธีกรรมทางศาสนา 13 ศาสนสถาน  
ของศาสนาคริสต์ได้แก่โบสถ์คริสต์หมายถึงสถานที่คริสต์  
ศาสนิกชนใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือพิธีมิสซา 14  
ศาสนสถานของศาสนาพราหมณ์ฮินดูได้แก่โบสถ์พราหมณ์  
และศาลเทพเจ้าของพราหมณ์หมายถึงสถานที่ซึ่งศาสนิกชน  
ในศาสนาพราหมณ์ฮินดูใช้เป็นประกอบพิธีกรรมทาง  
ศาสนา 2 สถานที่ท่องเที่ยวประเภทสถานปฏิบัติธรรมหมายถึง  
สถานที่สำหรับบวชปฏิบัติใจ โดยการเข้าฝึกปฏิบัติตนตาม  
แนวทางพระพุทธศาสนาได้แก่การนั่งสมาธิและการวิปัสสนา  
กรรมฐานเพื่อฝึกฝนจิตใจให้สงบจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยว  
กับการท่องเที่ยวเชิงพุทธนั้น ในส่วนของนักท่องเที่ยวนั้นมิได้  
เป็นการมาท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมสถานที่เท่านั้นแต่เป็นการ  
อนุรักษ์คุณค่าทางศิลปะความเป็นไทยให้คงอยู่กับพระพุทธ  
ศาสนาและเป็นการศึกษาเรียนรู้ด้านกิจกรรมความเชื่อ  
วัฒนธรรมประเพณีทางพระพุทธศาสนา ดังนั้นการท่องเที่ยว  
เชิงพุทธ

กันศาสนสถานบางแห่งที่ไม่มีความโดดเด่นทางด้าน  
สถาปัตยกรรมหรือประวัติศาสตร์ก็ไม่นับรวมเข้าอยู่ใน  
แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประเภทของศาสนสถานแบ่งตาม  
ศาสนาดังนี้ ศาสนสถานของศาสนาพุทธได้แก่วัดเจติยธารัตนาราม

นักสงฆ์และที่ใช้รีสอร์ทเป็นสถานที่จัดอบรมสำหรับ  
Sangchoei 2007 กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงศาสนาหรือเชิง  
พุทธหมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังศาสนสถานหรือ  
สถานที่ที่มีความสำคัญทางศาสนาเพื่อเยี่ยมชมการบูชาสิ่ง

ปรำงค์ศาสนสถานของศาสนาอิสลามได้แก่มัสยิดหรือสุเหร่า หรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาศาสนสถานของ ศาสนาคริสต์ได้แก่ โบสถ์คริสต์ที่คริสต์ศาสนิกชนใช้ประกอบ พิธีกรรมทางศาสนาหรือพิธีมิสซา๕๕จิราภรณ์ศรีสุขภูมิเนศ กับวิถีวิฒนธรรมท้องถิ่นกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย๒๕๖๐หน้า๗๔

ศักดิ์สิทธิ์การนมัสการเกจิอาจารย์ร่วมไปถึงการทาภิกรรม ด้านศาสนาเช่นการนั่งวิปัสสนากรรมฐานการนั่งสมาธิตาม สถานที่ที่จัดไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ประวัติความเป็นมาของศาสนา สถานต่างๆพร้อมกับสามารถนาหลักฐานการสอนไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศาสนาและ ได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1 แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนาหมายถึงอาคารหรือสิ่งปลูก สร้างที่เกี่ยวข้องกับศาสนาคือที่ประดิษฐานรูปเคารพสถานที่ สำหรับบรรดาศาสนิกชนมาประชุมกันเพื่อทาพิธีกรรมทาง ศาสนาตลอดจนที่พำนักของนักบวชตามศาสนานั้น โดยมีการ แบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนๆตามกิจกรรมการใช้ที่แตกต่างกัน ศาสนสถานบางแห่งที่ไม่มีความโดดเด่นทางด้าน สถาปัตยกรรมหรือประวัติศาสตร์ก็จะไม่นับรวมเข้าอยู่ใน แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประเภทของศาสนาสถานแบ่งตาม แต่ละศาสนาดังนี้ 11 ศาสนสถานของศาสนาพุทธได้แก่วัด เจดีย์พระธาตุปรำงค์ 12 ศาสนสถานของศาสนาอิสลามได้แก่มัสยิดหรือสุเหร่าหมายถึงสถานที่ซึ่งอิสลามิกชนใช้เป็น ที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา 13 ศาสนสถานของศาสนาคริสต์ ได้แก่โบสถ์คริสต์หมายถึงสถานที่คริสต์ศาสนิกชนใช้ประกอบ พิธีกรรมทางศาสนาหรือพิธีมิสซา 14 ศาสนสถานของศาสนา พราหมณ์ฮินดูได้แก่ โบสถ์พราหมณ์และศาลเทพเจ้าของ พราหมณ์หมายถึงสถานที่ซึ่งศาสนิกชนในศาสนาพราหมณ์ ฮินดูใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา 2 สถานที่ ท่องเที่ยวประเภทสถานปฏิบัติธรรมหมายถึงสถานที่สำหรับนา บัดจิตใจ

๒๒ศาสนสถานของศาสนาพราหมณ์ฮินดูได้แก่ โบสถ์พราหมณ์ และศาลเทพเจ้าของพราหมณ์ที่ซึ่งศาสนิกชนในศาสนา พราหมณ์ฮินดูใช้เป็น ที่ในการประกอบพิธีกรรมทาง ศาสนา๒๒สถานที่ท่องเที่ยวประเภทสถานปฏิบัติธรรมหมายถึง สถานที่สำหรับบำบัดจิตใจ โดยการเข้าฝึกปฏิบัติตนตาม แนวทางพระพุทธศาสนาได้แก่การนั่งสมาธิและทาวิปัสสนา กรรมฐานเพื่อฝึกฝนจิตใจให้สงบ๒๒ดังนั้นจึงควรพิจารณา ศึกษาเพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์พัฒนาและปรับปรุงวัด ทางด้านกายภาพทั้ง๔ประเภทคือวัดพระธาตุวัดป่าวัดพื้นบ้าน และวัด

ออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1 แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนา หมายถึงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับศาสนาคือที่ ประดิษฐานรูปเคารพสถานที่สำหรับบรรดาศาสนิกชนมา ประชุมกันเพื่อทาพิธีกรรมทางศาสนาตลอดจนที่พำนักของ นักบวชตามศาสนานั้น โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนๆตาม กิจกรรมการใช้ที่แตกต่างกันศาสนสถานบางแห่งที่ไม่มีความ โดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรมหรือประวัติศาสตร์ก็จะไม่นับ รวมเข้าอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ประเภทของศาสนา สถานแบ่งตามแต่ละศาสนาดังนี้ 11 ศาสนสถานของศาสนา พุทธได้แก่วัดเจดีย์พระธาตุปรำงค์ 12 ศาสนสถานของศาสนา อิสลามได้แก่มัสยิดหรือสุเหร่าหมายถึงสถานที่ซึ่งอิสลามิกชน ใช้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา 13 ศาสนสถานของ ศาสนาคริสต์ได้แก่ โบสถ์คริสต์หมายถึงสถานที่คริสต์ศาสนิ กชนใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือพิธีมิสซา 14 ศาสน สถานของศาสนาพราหมณ์ฮินดูได้แก่ โบสถ์พราหมณ์และศาล เทพเจ้าของพราหมณ์หมายถึงสถานที่ซึ่งศาสนิกชนในศาสนา พราหมณ์ฮินดูใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา 2 สถานที่ท่องเที่ยวประเภทสถานปฏิบัติธรรมหมายถึงสถานที่ สำหรับบำบัดจิตใจ โดยการเข้าฝึกปฏิบัติตนตามแนวทางพระ พุทธศาสนาได้แก่การนั่งสมาธิและทาวิปัสสนากรรมฐานเพื่อ ฝึกฝนจิตใจให้สงบจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการท่อง เที่ยวเชิงพุทธนั้น ในส่วนของนักท่องเที่ยวนั้นมิได้เป็นการมา ท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมสถานที่เท่านั้นแต่เป็นการอนุรักษ์คุณค่า ทางศิลปะความเป็นไทยให้คงอยู่กับพระพุทธศาสนาและ เป็นการศึกษารเรียนรู้ด้านกิจกรรมความเชื่อวัฒนธรรมประเพณี ทางพระพุทธศาสนาดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงพุทธจึงเป็นการ พัฒนาจิตใจของนักท่องเที่ยวให้สูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ ของหลัก



เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาเป็นการเดินทางที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของสังคมไทยดังนั้นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีมูลค่าตลาดเพิ่มขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาจากคำว่า Buddhist Tourist ซึ่งสามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมดังนี้๑.เป็นการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี๒.เป็นการท่องเที่ยวที่เป็นการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา๓.เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคมและป็นผลประโยชน์

เป็นการเดินทางที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของสังคมไทยดังนั้นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีมูลค่าตลาดเพิ่มขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาจากคำว่า Buddhist Tourism ซึ่งสามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาได้คือเป็นการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีเป็นการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาและเป็นการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคมและป็นผลประโยชน์ต่างๆกลับสู่ชุมชนท้องถิ่น ในแหล่งชุมชนต่างๆที่วัดตั้งอยู่ทำให้เกิดธุรกิจข้างเคียงเช่นร้านค้าขายของขายอาหารปลาตลอดถึงขายสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ในท้องถิ่นเป็นต้นธนิตบุตทพิทยสกุล 2558 206 Journal of Management Science Review Vol 21 No 2 July December 2019 ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวประเภทวัดมากขึ้น 22 ประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาจากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาที่กล่าว ในข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญต่อทั้งสังคม วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจกรมการศาสนา 2558 จึงได้มีการกล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาสรุปได้ดังนี้คือ 1 เป็นการใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ในสังคมให้เกิดประโยชน์ต่อคน ในชุมชนทำให้วัดและศาสนสถานเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชีวิตและมีศักยภาพ 2 เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยให้เกิดทางเลือกตามรสนิยมใหม่ที่นักท่องเที่ยวต้องการความสุขทั้งทางกายและใจไปพร้อมกัน 3 ได้มีระบบการบริหารจัดการเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาต้นแบบที่มีประสิทธิภาพรองรับความต้องการ

ออกมาในลักษณะของงานศิลปะอย่างกลมกลืนน่าชื่นชมเป็นพุทธศิลป์ที่ให้คุณค่าด้านความงามและเป็นสื่อให้คนได้เข้าถึงธรรมซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อช่วยกล่อมเกลาคจิตใจมนุษย์พุทธศิลป์ที่ปรากฏในวัดจึงเป็นศิลปะแห่งอุดมคติให้คุณค่าและความหมายเชิงจริยธรรมอย่างสูงด้วยความเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าเช่นนี้วัดจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมาตั้งแต่อดีตนับตั้งแต่ชนชั้นกษัตริย์ลงมาจนถึงสามัญชนนิยมที่นิยมเดินทางไปนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตาม

ด้านจัดเตียงตั้งพุทหมอนไว้เรียบร้อยตั้งน้ำฉันน้ำใช้ไว้พร้อมบริเวณวิหารเตียนสะอาดมีผู้คนเดินทางมาชมวิหารเป็นอันมากพราหมณ์ผู้หนึ่งได้พากเรียนมาเที่ยวชมพระอุทายี่จึงเป็นมัคคุเทศก์พาเที่ยวชมซึ่งนับเป็นหลักฐานชิ้นหนึ่งที่แสดงร่องรอยว่าวัดเริ่มมีบทบาทในฐานะสถานที่ท่องเที่ยวของประชาชนพระมหาสุทิตยอาภากร 2552 พระพุทธศาสนาได้มีบทบาทอันสำคัญต่อสังคมไทยมานานนับพันปีเพราะวัดเป็นศูนย์กลางของสังคมและพระสงฆ์ซึ่งเป็นตัวแทนของวัดเป็นผู้นำจิตใจของประชาชนเป็นศูนย์รวมแห่งความเชื่อถือการร่วมมือกันเป็นที่ประกอบพิธีกรรมเป็นบำเพ็ญหลอมวิถีชีวิตชาวพุทธไทยวัดเป็นแหล่งรวมของศิลปกรรมอันล้ำค่าทั้งด้านสถาปัตยกรรมประติมากรรมและจิตรกรรมที่ศิลปินได้ถ่ายทอดลักษณะเด่นของคำสอนทางพระพุทธศาสนาออกมาในงานศิลปะอย่างกลมกลืนน่าชื่นชมเป็นพุทธศิลป์ที่ให้คุณค่าทั้งด้านความงามและทั้งเป็นสื่อให้คนได้เข้าถึงธรรมปฏิบัติซึ่งช่วยกล่อมเกลาคจิตใจมนุษย์ให้อ่อนโยนและสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นพุทธศิลป์ที่ปรากฏในวัดจึงเป็นศิลปะแห่งอุดมคติให้คุณค่าและความหมายเชิงจริยธรรมอย่างสูงวัดในปัจจุบันจึงเป็นศูนย์รวมของมรดกวัฒนธรรมและสรรพวิชาอันหลากหลายนับตั้งแต่ โบราณกาลมีพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการเป็นผู้อนุรักษ์สืบสานและใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่นๆของชุมชนปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทของวัดและพระสงฆ์ลดลงไปจากเดิมพระครูวิมลศิลป์กิจและคณะ 2555 แต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ก็ยังปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคม โดย



๒๔ ไปอีกและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทยทุกภูมิภาคจะมีเอกลักษณ์และมีความโดดเด่น๒๔ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงศาสนาหรือทัวร์ไหว้พระทำบุญวัดสำคัญต่างๆเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มคนที่มีความสนใจพิเศษที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศไทยทั้งนี้เพราะตามคติความเชื่อที่ถือว่าการได้มาสักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์จะนำความเป็นสิริมงคลมาสู่ชีวิตจากรายงานดังกล่าวพบว่าวัดเป็นทรัพยากรสำหรับ

ไปยังเมืองต่างๆที่มีวัดเก่าแก่และสำคัญทั่วประเทศไทยการจัดโครงการลักษณะดังกล่าวนี้ว่าได้ผลอย่างมากกล่าวคือนับตั้งแต่ปีที่เริ่มจัดจนถึงปัจจุบันยังมีคนสนใจไปท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าวอยู่เป็นจำนวนมากปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงศาสนาหรือทัวร์ไหว้พระทำบุญในวัดสำคัญต่างๆนับเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งสำหรับกลุ่มคนที่มีความสนใจพิเศษที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทยเพราะความเชื่อที่ว่าการได้มาสักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์จะนำความเป็นสิริมงคลมาสู่ชีวิตสุดาทิพย์นันท โชค 2555 113 และกรรณิกา คาคี 2557 175191 (tel:2557 175191) สอดคล้องกับงานวิจัยของมาโนชพรหมปัญญา 2556 4142 (tel:2556 4142) ที่พบว่านักท่องเที่ยวเชิงศาสนาส่วนใหญ่มีความต้องการมาเที่ยวไหว้พระทำบุญสะเดาะเคราะห์แก้กรรมตดวงปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในวันสำคัญทางศาสนาและสนทนาธรรมกับพระสงฆ์เช่นเดียวกับงานวิจัยของวงศ์ธราสุวรรณ 2557 6382 (tel:2557 6382) และวุฒินันท์กันทะเตียน 2560 137149 (tel:2560 137149) พบว่านักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวภายในวัดเพื่อต้องการ 216 JOURNAL OF LANGUAGE RELIGION AND CULTURE Vol 7 No 1 January June 2018 Religious Tourism Development Guidelines for AuspiciousName Temples in Muang District Chiang Mai Province Prateep Puchthonglang Prowpilas Prasitbureerak and Yathaweemint Puchthonglang ขมความงามของวัดเขนจิตรกรรมประติมากรรมสถาปัตยกรรมรองลงมาคือการพักผ่อนหย่อนใจจากการเห็นคุณค่าของศิลปกรรมต่างๆเช่นพระพุทธรูปเก่าแก่จิตรกรรมพุทธประวัติและสถาปัตยกรรมของ โบสถ์และเจดีย์ เป็นต้นผู้วิจัยได้ถอดองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศาสนาหลายเรื่อง

การหาข้อสรุปให้เป็นที่ยุติเกี่ยวกับความหมายของวัฒนธรรมจึงไม่อาจจะกระทำได้นอกจากนั้นก็ยังเป็นสิ่งที่ไม่สมควรทำอีกด้วย๓๓๑วัฒนธรรมเป็นผลรวมของการสั่งสมสิ่งสร้างสรรค์และภูมิธรรมภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้นๆ๒วัฒนธรรมมีความหมายรวมไปถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งหมดของสังคมตั้งแต่ภายในจิตใจของคนมีค่านิยมคุณค่าทางจิตใจคุณธรรมลักษณะนิสัยแนวความคิดและสติปัญญาออกมาจนทำที่และวิถี

ได้รับความนิยมมากทั้งภายในและต่างประเทศแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามและคุณค่าทางวัตถุ 2 ลักษณะที่แสดงถึงคุณค่าทางจิตใจคุณค่าทางจิตใจเป็นสิ่งที่เปี่ยมนามธรรมซึ่งไม่สามารถสัมผัสได้แต่รู้สึกด้วยจิตใจเช่นความคิดความเชื่อชนบธรรมเนียมประเพณีคุณค่าทางจิตใจส่วนใหญ่เกิดจากศาสนาที่หล่อหลอมศาสนาจึงกลายเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์ให้กระทำแต่ความดีละเว้นชั่วเป็นคนที่มีคุณค่าของครอบครัวและสังคมและผลที่ตามมาก็คือก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจ 3 ลักษณะที่แสดงถึงคุณค่าด้านภูมิปัญญาคนเราสามารถดำรงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้สร้างสมไว้นามาปรับเปลี่ยนให้เกิดความผสมผสานอย่างชาญฉลาดไม่ละทิ้งเอกลักษณ์เดิมโดยนำสิ่งเป็นสมัยใหม่มาปรับใช้ได้อย่างกลมกลืนเช่นเรื่องของอาหารไทยคนไทยสามารถเลือกสรรและดัดแปลงพืชพรรณธัญญาหารนำมารับประทานในชีวิตประจำวันได้สอดคล้องในแต่ละฤดูและสามารถเป็นยารักษาโรคได้ด้วย 4 ลักษณะที่แสดงถึงคุณค่าความเป็นเอกลักษณ์ไทยเอกลักษณ์ที่บรรพบุรุษได้สร้างสมสืบต่อกันมาเช่นนาฏศิลป์ไทยซึ่งมีลีลาท่าทางการแสดงอ่อนช้อยงดงามเครื่องแต่งกายก็ประณีตบรรจงสวยงามยิ่งนักนับเป็นศิลปวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองมาก่อนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ปู่ย่าตายายได้ถ่ายทอดไว้แก่ลูกหลานสืบไปพระธรรมปิฎกปอปปยุตโต 2547 2 ได้ให้ความหมายของ

วัฒนธรรมคือวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งหมดของสังคมตั้งแต่  
ภายในจิตใจของคนมีค่านิยมคุณค่าทางจิตใจคุณธรรม  
ลักษณะนิสัยแนวความคิดและสติปัญญาออกมาจนถึงท่าทีและ  
วิธีปฏิบัติ

ยึดถือเป็นแบบแผนประพฤติปฏิบัติร่วมกันก็ย่อมถือ  
เป็นวัฒนธรรมของสังคมนั้นวัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไป  
ตามเงื่อนไขและกาลเวลาเมื่อมีการประดิษฐ์หรือค้นพบสิ่งใหม่  
วิธีใหม่ที่ใช้ในการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของ  
สังคมได้ดีกว่าย่อมทำให้สมาชิกเกิดความนิยมและในที่สุด  
อาจเลิกวัฒนธรรมดั้งเดิมการจะรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมเดิม  
จำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาวัฒนธรรมนั้นให้  
เหมาะสมมีประสิทธิภาพตามยุคสมัยวัฒนธรรมของแต่ละ  
กลุ่มชนในสังคมใหญ่ย่อมมีเนื้อหาารูป

ประจำกลุ่มที่คนอื่นเห็นแล้วรู้ได้ทันทีเช่นมีภาษาเครื่องแต่ง  
กายขนบธรรมเนียมประเพณีเดียวกันงามพิศสัยสงวน( 2547  
,หน้า 2 - 4 )นิยามว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ในสังคมต่างๆ  
สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานเพื่อมีชีวิตรอดและดำรงอยู่ได้  
เป็นความหมายในภาพองค์รวม( holistic )ซึ่งเป็นลักษณะ  
เฉพาะอย่างหนึ่งที่ทำให้ความเข้าใจกับมโนภาพวัฒนธรรมให้  
เห็นระบบต่างๆหรือส่วนต่างๆที่เป็นสากลคือระบบครอบครัว  
และเครือญาติระบบเศรษฐกิจระบบการเมืองการปกครองการ  
ขัดเกลาทางสังคมและการศึกษาศาสนาและความเชื่อการ  
แพทย์และสาธารณสุขการสื่อสารศิลปะและนันทนาการสรุปได้  
ว่าวัฒนธรรมหมายถึงวิถีการดำเนินชีวิต( The way of life  
)ของคนในสังคมนับตั้งแต่การกินการอยู่การแต่งกายการ  
ทำงานการพักผ่อนการแสดงออกทางอารมณ์การสื่อความ  
หมายการจราจรและขนส่งการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะและหลัก  
เกณฑ์การดำเนินชีวิตเป็นต้น โดยแนวทางการแสดงออกถึงวิถี  
ชีวิตนั้นอาจเริ่มมาจากปัจเจกชนหรือคณะบุคคลทำเป็นตัว  
แบบแล้วต่อมาคนส่วนใหญ่ก็ปฏิบัติสืบต่อกันมาวัฒนธรรม  
เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไขและกาลเวลาเมื่อมีการ  
ประดิษฐ์หรือคิดค้นสิ่งใหม่วิธีการใหม่ที่ใช้แก้ปัญหาและตอบ  
สนองความต้องการของสังคมได้ดีกว่าก็ทำให้สมาชิกของ  
สังคมเกิดความนิยมนำไปสู่การปฏิบัติและในที่สุดอาจเลิกใช้  
วัฒนธรรมเดิมส่วนวัฒนธรรมองค์การมีผู้นิยามไว้หลากหลาย  
เช่นกอร์ดอน( Gordon . 1999 , p . 342 )กล่าวว่าวัฒนธรรม  
องค์การคือสิ่งที่อธิบายสภาพแวดล้อมภายในองค์การที่รวม  
เอาข้อสมมุติความเชื่อและค่านิยมที่สมาชิกขององค์การมีร่วม  
กันและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับ  
โครงสร้างอย่างเป็นทางการในการกำหนดรูปแบบพฤติกรรม

วิธีการในการปฏิบัติจัดระเบียบตลอดจนความเชื่อความนิยม  
ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆในการควบคุมและใช้ประโยชน์  
จากธรรมชาติความเจริญงอกงามซึ่งเป็นผลจากระบบความ  
สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์มนุษย์กับสังคมและมนุษย์กับ  
ธรรมชาติจำแนกออกเป็น ๓ ด้านคือจิตใจสังคมและวัตถุมี  
การสั่งสมและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งจาก  
สังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งจนกลายเป็นแบบแผนที่สามารถ  
เรียนรู้และก่อให้เกิดผลิตรกรรมและผลิตผลทั้งที่เป็นรูปธรรม

และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่างๆที่  
สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถเข้าใจซาบซึ้งยอมรับและใช้  
ปฏิบัติร่วมกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนใน  
สังคมนั้นๆมีความเจริญงอกงามซึ่งเป็นผลจากระบบความ  
สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์มนุษย์กับสังคมและมนุษย์กับ  
ธรรมชาติจำแนกออกเป็น 3 ด้านคือจิตใจสังคมและวัตถุมี  
การสั่งสมและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งจาก  
สังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งจนกลายเป็นแบบแผนที่สามารถ  
เรียนรู้และก่อให้เกิดผลิตรกรรมและผลิตผลทั้งที่เป็นรูปธรรม  
และนามธรรมอันควรค่าแก่การวิจัยอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนา  
ถ่ายทอดส่งเสริมเสริมสร้างความอันหนึ่งอันเดียวและแลกเปลี่ยน  
เพื่อสร้างเสริมดุลยภาพแห่งความสัมพันธ์ระหว่าง  
มนุษย์สังคมและธรรมชาติซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถดำรง  
ชีวิตอย่างมีสันติภาพสันติสุขและอิสรภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับ  
บุญบั้งไฟ 1 ด้านความเชื่อความเชื่อหมายถึงการเห็นจริงด้วย  
เห็นจริงตามซึ่งสามารถวิเคราะห์ความหมายออกได้ 2 นัย  
ได้แก่ประการแรกคือความเชื่ออย่างมหายัสสัทยาญาณวิปยุต  
เป็นความเชื่อที่ไม่มีเหตุผลเนื่องจากความกลัวและความไม่รู้  
ทำให้มนุษย์เกิดความเชื่อและแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นๆตาม  
ความเชื่อที่คิดว่าทำอย่างนั้นแล้วสิ่งนั้นจะดับทุกข์และช่วย  
บันดาลสุขให้เกิดขึ้นกับตนเช่นการที่มนุษย์กราบไหว้บูชาพัน  
ผ้าให้ต้นไม้ใหญ่ด้วยเข้าใจว่าต้นไม้มีเทพเจ้าสิงสถิตอยู่การ  
เชื่อว่าต้นไม้ขอนางคุ้มจะช่วยคุ้มครองป้องกันภัยต่างๆ

เป็นต้นประการที่สองคือความเชื่ออย่างมีเหตุผลลัทธิญาณ  
สัมปยุตเป็นความเชื่อที่มีหลักการมีเหตุมีผลน่าเชื่อถือเชื่อถือ

แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าที่ตีตาม๔๐สรุปได้ว่าประเภทของ  
วัฒนธรรมเป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่กล่าวถึงรูปแบบการดำรง  
ชีวิตของกลุ่มคนท้องถิ่นที่แสดงถึงลักษณะของบุคคลหรือท้อง  
ถิ่นนั้นมักจะส่งผ่านต่อกันทางคำพูดมากกว่าการบันทึกเป็น  
ลายลักษณ์อักษรไว้วัฒนธรรมพื้นบ้านมักจะแตกต่างกันตาม  
ถิ่นที่อยู่อาศัยซึ่งจะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวแตก  
ต่างกันไป๒๓๖ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับ  
วัฒนธรรมไทยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาสาระว่าด้วยความ  
สัมพันธ์

วัฒนธรรมพื้นบ้าน()เป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่กล่าวถึงรูปแบบการดำรงชีวิตของกลุ่มคนท้องถิ่นที่แสดงถึงลักษณะของบุคคลหรือท้องถิ่นนั้นมักจะส่งผ่านต่อกันทางคำพูดมากกว่าการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้วัฒนธรรมพื้นบ้านมักจะแตกต่างกันตามถิ่นที่อยู่อาศัยซึ่งจะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวแตกต่างกันไปตัวอย่างของวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ระหว่างพระพุทธศาสนากับศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้พระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆดังนี้อิทธิพลต่อลักษณะนิสัยจิตใจคนไทยมีนิสัยเยือกเย็น โอบอ้อมอารีเมตตากรุณาเคารพอ่อนน้อมถ่อมตน กตัญญูแก่เวทียขยันอดทนสุภาพและไม่เห็นแก่ตัวเป็นต้นเพราะปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอิทธิพลต่อศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยเจริญก้าวหน้าเพราะพระพุทธศาสนาเช่นภาพเขียนฝาผนัง โบสถ์ เจดีย์

ผ่านแบบวิถีชีวิตไทย ในชนบทและวิถีชีวิตไทยเมืองท่ามกลาง ความเจริญทางวัตถุทำให้ชีวิตต้องแข่งขันกันมากขึ้นอย่างไร ก็ตามยังมีบางสิ่งบางอย่างที่มีได้เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย ในทางตรงกันข้ามกลับได้รับการ 575 วารสารศิลปศาสตร์ ราชมงคลสุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายนพฤศจิกายน 2563 ส่งเสริมให้รักษาไว้ตลอดไปสิ่งเหล่านั้นก็คือความเชื่อ และค่านิยม ในการยกย่องสรรเสริญผู้มีความสามารถความ มารยาทสุภาพเรียบร้อยความกตัญญูคุณเวที่ต่อบุพการีและผู้มี พระคุณวิถีชีวิตของคนไทยปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างพระ พุทธศาสนากับศิลปวัฒนธรรมไทยพระพุทธศาสนากับศิลป วัฒนธรรมไทยส่งอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยจิตใจคนไทยมีนิสัย เยือกเย็น โอบอ้อมอารีเมตตากรุณาเคารพอ่อนน้อมถ่อมตน กตัญญูคุณเวที่ขยันอดทนสุภาพและไม่เห็นแก่ตัวเพราะปฏิบัติ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาศิลปกรรมและ สถาปัตยกรรมของไทยเจริญก้าวหน้าเพราะพระพุทธศาสนา วิจิตรงดงามเพราะพระพุทธศาสนาเป็นแรงบันดาลใจภาษาคน ไทยรับพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานจากอินเดียเรา จึงรับเอาภาษาบาลีหรือมคธและภาษาสันสกฤตมาใช้อยู่ในภาษา ไทยมากมายเช่นบุพผานุษบาปัญญาปรัญชาลววรรณกรรมที่ สำคัญและดีเด่นเข้าชั้นวรรณคดีส่วนมากมาจากเรื่องทาง พระพุทธศาสนาเช่นไตรภูมิพระร่วงมหาชาติคาถาลงแม่เรื่อง ของไทยแท้ๆเช่นลิลิตพระลอก็ยังยืมหลักธรรมทางพระพุทธ ศาสนาแทรกอยู่จารีตประเพณีประเพณีที่สำคัญของไทยส่วน มากสืบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเช่นมาฆบูชาวิสาขบูชา อาสาฬหบูชาเข้าพรรษาขนบธรรมเนียมต่างๆของไทยสืบเนื่อง มาจากพระพุทธศาสนาเป็นแนวปฏิบัติเช่นการต้อนรับแขกการ เข้าพบผู้ควรเคารพการศึกษาเล่าเรียนสมัยโบราณวัดเป็น ศูนย์กลางการศึกษาพระเป็นครูสอนศีลธรรมและอบรม ประพันธ์กลอนนิพนธ์

โบสถ์แบบก่อสร้าง โบสถ์วิหารการหล่อพระพุทธรูปเจดีย์รูป  
ทรงต่างๆ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยวิจิตรงดงาม  
เพราะพระพุทธศาสนาเป็นแรงบันดาลใจให้คนไทยสร้างศิลปะ  
ไทยรับพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานจากอินเดียเรา  
จึงรับเอาภาษาบาลีหรือคฤหัสถ์และภาษาสันสกฤตมาใช้ในภาษา  
ไทยมากมาย เช่น บุปผาบุษบาปัญญาปรัชญา ฯลฯ ๑๔๐๘  
พรรณีบัวมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยออนไลน์แหล่งที่มา  
<https://sites.google.com/view/thai-arts> สมกราคม ๒๕๖๔ ฉบับนี้ถึงพาพิจิตร  
ประเพณีวัฒนธรรมไทยและคติความเชื่อกรุงเทพมหานคร โอ

ชีวิตครอบครัวและความทุกข์ต่างๆ 9 เป็นศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรมที่รวบรวมศิลปกรรมต่างๆ ของชาติ 10 เป็นคลังวัสดุเก็บของใช้ต่างๆ ที่ชาวบ้านจะได้ใช้ร่วมกันเมื่อมีงานที่วัดหรือเอาไปใช้เมื่อตนมีงาน 11 เป็นศูนย์กลางการปกครองท้องถิ่นที่กำนันผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมลูกบ้านชี้แจงข้อราชการต่างๆ 12 เป็นที่บำเพ็ญกุศลกิจหรือประกอบพิธีกรรมตามประเพณีเพราะคนไทยใกล้ชิดวัดมีชีวิตวัฒนธรรมกับพระพุทธศาสนา มากเช่นนี้พระพุทธศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยมากมาย เช่น 1 อิทธิพลต่อลักษณะนิสัยจิตใจคนไทยมีนิสัยเยือกเย็น โอบอ้อมอารีเมตตากรุณาเคารพอ่อนน้อมถ่อมตนกตัญญูกตเวทีขยันอดทนสุภาพและไม่เห็นแก่ตัว เป็นต้น เพราะหลักธรรมทางพุทธศาสนา 2 อิทธิพลต่อศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยเจริญ

ก้าวหน้าเพราะพระพุทธศาสนาเช่นภาพเขียนฝาผนัง โบสถ์แบบก่อสร้าง โบสถ์วิหารการหล่อพระพุทธรูปเจดีย์รูปทรงต่างๆ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยวิจิตรงดงามเพราะพระพุทธศาสนาเป็นแรงบันดาลใจ 3 อิทธิพลต่อภาษาไทยรับพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานจากอินเดียเราจึงรับเอาภาษาบาลีหรือมคธและภาษาสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทยมากมายเช่นบุพผานุชาบัญญัติปรัชญาบุญบุญกิตติเกียรติวีเชียรเพชรวิชาวินยารุกขชาติพฤษชาติมนุษยบุคคลมณฑปบัณฑิตถยนต์สุฆาสุกเกษตรศาสตร์ธรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์ เป็นต้น 4 อิทธิพลต่อวรรณกรรมวรรณกรรมต่างๆของไทยที่สำคัญและดีเด่นเข้าขั้นวรรณคดีส่วนมากมาจากเรื่องทางพระพุทธศาสนาเช่นไตรภูมิพระร่วงมหาชาติคาถาหลวงสมุทรโฆษคำฉันท์ปูละนิเวศคำฉันท์พระมาลัยคำหลวงปฐมสมโพธิกถาสัมคัคคิเภทคำฉันท์และกาพย์เห่เรือพระกฐินหลวง เป็นต้น

๓๒ อิทธิพลต่อวรรณกรรมที่สำคัญและดีเด่นเข้าขั้นวรรณคดีส่วนมากมาจากเรื่องทางพระพุทธศาสนาเช่นไตรภูมิพระร่วงมหาชาติคาถาหลวงสมุทรโฆษคำฉันท์ปูละนิเวศคำฉันท์พระมาลัยคำหลวงปฐมสมโพธิกถาสัมคัคคิเภทคำฉันท์และกาพย์เห่เรือพระกฐินหลวง ฯลฯ แม้เรื่องของไทยแท้ๆ เช่นลิลิตพระลอ ก็ยังมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแทรกอยู่ อิทธิพลต่อจารีตประเพณีประเพณีที่สำคัญๆของไทยส่วนมากสืบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเช่นมาฆบูชาวิสาขบูชาอาสาฬหบูชาเข้าพรรษาแห่เทียนพรรษาคักบาทเทโวทำขวัญนาคลอยกระทง

หรือประกอบพิธีกรรมตามประเพณีเพราะคนไทยใกล้ชิดวัดมีชีวิตรับแบบกับพระพุทธศาสนา เช่นนี้พระพุทธศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยมากมาย เช่น 1 อิทธิพลต่อลักษณะนิสัยจิตใจคนไทยมีนิสัยเยือกเย็น โอบอ้อมอารีเมตตา กรุณา เคารพอ่อนน้อมถ่อมตนกตัญญูตักเตือนที่ซื่อสัตย์สุภาพและไม่เห็นแก่ตัว เป็นต้น เพราะหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา 2 อิทธิพลต่อศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยเจริญก้าวหน้าเพราะพระพุทธศาสนา เช่นภาพเขียนฝาผนัง โบสถ์แบบก่อสร้าง โบสถ์วิหารการหล่อพระพุทธรูปเจดีย์รูปทรงต่างๆ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยวิจิตรงดงามเพราะพระพุทธศาสนาเป็นแรงบันดาลใจ 3 อิทธิพลต่อภาษาไทยรับพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานจากอินเดียเราจึงรับเอาภาษาบาลีหรือมคธและภาษาสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทยมากมายเช่นบุพผานุชาบัญญัติปรัชญาบุญบุญกิตติเกียรติวีเชียรเพชรวิชาวินยารุกขชาติพฤษชาติมนุษยบุคคลมณฑปบัณฑิตถยนต์สุฆาสุกเกษตรศาสตร์ธรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์ เป็นต้น 4 อิทธิพลต่อวรรณกรรมวรรณกรรมต่างๆของไทยที่สำคัญและดีเด่นเข้าขั้นวรรณคดีส่วนมากมาจากเรื่องทางพระพุทธศาสนาเช่นไตรภูมิพระร่วงมหาชาติคาถาหลวงสมุทรโฆษคำฉันท์ปูละนิเวศคำฉันท์พระมาลัยคำหลวงปฐมสมโพธิกถาสัมคัคคิเภทคำฉันท์และกาพย์เห่เรือพระกฐินหลวง เป็นต้น แม้เรื่องของไทยแท้ๆ เช่นลิลิตพระลอ ก็ยังมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแทรกอยู่ 5 อิทธิพลต่อจารีตประเพณีประเพณีที่สำคัญๆ 18 วารสารพุทธมัคค์ศูนย์วิจัยธรรมศึกษาสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตารามปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2561 ของไทยส่วนมาสืบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเช่นมาฆบูชาวิสาขบูชาอาสาฬหบูชาเข้าพรรษาแห่เทียนพรรษาคักบาทเทโว

และพิธีต่างๆของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนืออิทธิพลต่อขนบธรรมเนียมต่างๆของไทยสืบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเป็นแนวปฏิบัติเช่นการต้อนรับแขก การเข้าพบผู้เคารพการให้เกียรติแก่ผู้อื่น มารยาทสุภาพอ่อนโยน ไม่ลู่อ่านาถฝ่ายต่ำ เช่น โลก โกรธหลงอิทธิพลต่อการศึกษาเล่าเรียนสมัยโบราณวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระเป็นครูสอนศีลธรรมและอบรม๔๒ดังกล่าวนี้นี้พระพุทธศาสนาจึงเป็นต้นกำเนิดของวัฒนธรรมไทยตั้งแต่อดีตและสืบทอดมากระทั่งปัจจุบันซึ่ง

บันดาลใจ 3 อิทธิพลต่อภาษาไทยรับพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานจากอินเดียเราจึงรับเอาภาษาบาลีหรือมคธและภาษาสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทยมากมายเช่นบุพผานุชาบัญญัติปรัชญาบุญบุญกิตติเกียรติวีเชียรเพชรวิชาวินยารุกขชาติพฤษชาติมนุษยบุคคลมณฑปบัณฑิตถยนต์สุฆาสุกเกษตรศาสตร์ธรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์ เป็นต้น 4 อิทธิพลต่อวรรณกรรมวรรณกรรมต่างๆของไทยที่สำคัญและดีเด่นเข้าขั้นวรรณคดีส่วนมากมาจากเรื่องทางพระพุทธศาสนาเช่นไตรภูมิพระร่วงมหาชาติคาถาหลวงสมุทรโฆษคำฉันท์ปูละนิเวศคำฉันท์พระมาลัยคำหลวงปฐมสมโพธิกถาสัมคัคคิเภทคำฉันท์และกาพย์เห่เรือพระกฐินหลวง เป็นต้น แม้เรื่องของไทย



แต่ทุ้เช่นลิลิตพระลอก็ยังมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแทรกอยู่ 5 อธิพิลต่อจารีตประเพณีประเพณีที่สำคัญๆ 18 วารสารพุทธมคค์ศุณยวิจัยธรรมศึกษาสำนักเรียนนวดาวุธิลิตาราม ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2561 ของไทยส่วนมาสิบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเช่นมามนุขาวิสานุขาอาสาฬหบูชาเข้าพรรษาแห่เทียนพรรษาดักบาตรเทโวทาขวัณนาคลอยกระทงและพิธีแห่ต่างๆของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 อธิพิลต่อชนบธรรมเนียมชนบธรรมเนียมต่างๆของไทยสิบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาได้อาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวปฏิบัติเช่นการต้อนรับแขกการเข้าพบผู้ควรเคารพการให้เกียรติแก่ผู้อื่นมารยาทสุภาพอ่อนโยนไม่ลู่อานาจฝ่ายต่ำเช่น โลก โกรธหลง 7 อธิพิลต่อการศึกษาเล่าเรียนสมัย โบราณวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระเป็นครูสอนศีลธรรมและอบรมจรรยา มารยาทแล้วยังสอนวิชาการต่างๆเช่นคณิตศาสตร์แพทยศาสตร์ดาราศาสตร์โหราศาสตร์แม่

มีมากมายหลากหลายด้านดังนี้๑สถาบันกษัตริย์ไทยที่ได้รับการยกย่องจากชาวโลกว่าพระองค์เป็นยิ่งกว่ากษัตริย์ The King of King เพราะทรงทศพิธราชธรรมจักรวรรดิวัตรราชสังคหัตถุาลาทรงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกเช่นยามบ้านเมืองมีวิกฤตด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นความแตกแยกของเหล่าสกนิกรที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ในเรื่องการเมืองเศรษฐกิจและอื่นๆก็จะทรงเข้าไปประสานให้เกิดความสงบสามัคคีขึ้นในแผ่นดินทุกครั้งไปจนเป็นที่รู้จักกัน ในสังคมโลก โดยเฉพาะประเทศที่ปกครอง

เคารพอ่อนน้อมถ่อมตนกตัญญูกตเวทียขันนอดทนสุภาพและไม่เห็นแก่ตัวเพราะปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของไทยเจริญก้าวหน้าเพราะพระพุทธศาสนาวิจิตรงดงามเพราะพระพุทธศาสนาเป็นแรงบันดาลใจภาษาคนไทยรับพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานจากอินเดียเราจึงรับเอาภาษาบาลีหรือมคธและภาษาสันสกฤตมาไซ ในภาษาไทยมากมายเช่นบุพผานุสบาปัญญาปรัชญาลาวรรณกรรมที่สำคัญและดีเด่นเข้าขึ้นวรรณคดีส่วนมากมาจากเรื่องทางพระพุทธศาสนาเช่นไตรภูมิพระร่วงมหาชาติคาหลวงแม่เรื่องของไทยแต่ทุ้เช่นลิลิตพระลอก็ยังมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแทรกอยู่จารีตประเพณีประเพณีที่สำคัญๆของไทยส่วนมาสิบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเช่นมามนุขาวิสานุขาอาสาฬหบูชาเข้าพรรษาชนบธรรมเนียมต่างๆของไทยสิบเนื่องมาจากพระพุทธศาสนาเป็นแนวปฏิบัติเช่นการต้อนรับแขกการเข้าพบผู้ควรเคารพการศึกษาเล่าเรียนสมัย โบราณวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระเป็นครูสอนศีลธรรมและอบรมประพันธ์กุลวินิจฉัย 2550 ดังกล่าวนีพระพุทธศาสนาจึงเป็นต้นกำเนิดของวัฒนธรรมไทยตั้งแต่อดีตและสิบทอดมากระทั่งปัจจุบันซึ่งมีมากมายหลากหลายด้านดังนี้ 1 สถาบันกษัตริย์ไทยที่ได้รับการยกย่องจากชาวโลกว่าพระองค์เป็นยิ่งกว่ากษัตริย์ The King of King เพราะทรงทศพิธราชธรรมจักรวรรดิวัตรราชสังคหัตถุาลาทรงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกเช่นยามบ้านเมืองมีวิกฤตด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นความแตกแยกของเหล่าสกนิกรที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ในเรื่องการเมืองเศรษฐกิจและอื่นๆก็จะทรงเข้าไปประสานให้เกิดความสงบสามัคคีขึ้นในแผ่นดินทุกครั้งไปจนเป็นที่รู้จักกัน ในสังคมโลก โดยเฉพาะประเทศที่ปกครอง

โดยระบอบกษัตริย์๒อักษรไทยก็ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนามาก่อนที่พ่อขุนรามคำแหงจะทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้นั้นพระองค์ทรงศึกษาเขียวชาญภาษาบาลีสันสกฤตขอมมอญมาก่อนซึ่งขอมและมอญดังกล่าวนั้นก็ได้รับอิทธิพลจากคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาคือพระไตรปิฎก๓จิตใจแบบไทยเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจโอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากชอบทำบุญให้ทานกระทั่งสัตว์ต่างด้วยได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเรื่องมหาเวสสันดร

ให้เกิดความสงบสามัคคีขึ้นในแผ่นดินทุกครั้งไปจนเป็นที่รู้จักกัน ในสังคมโลก โดยเฉพาะประเทศที่ปกครอง โดยระบอบกษัตริย์ 2 อักษรไทยก็ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนามาก่อนที่พ่อขุนรามคำแหงจะทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้นั้นพระองค์ทรงศึกษาเขียวชาญภาษาบาลีสันสกฤตขอมมอญมาก่อนซึ่งขอมและมอญดังกล่าวนั้นก็ได้รับอิทธิพลจากคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาคือพระไตรปิฎก 3 จิตใจแบบไทยเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจโอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากชอบทำบุญให้ทานกระทั่งสัตว์ต่างๆด้วยได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเรื่องมหาเวสสันดรชาดกที่ถ่ายทอดมาในรูปเทศน์มหาชาติ 576



Journal of Liberal Art of Rajamangala University of  
Technology Suvarnabhumi Vol2 No3  
SeptemberNovember 2020 4 จรรยามารยาไทยลักษณะ  
เด่นคือเคารพผู้อาวุโสการกราบไหว้อ่อนน้อมถ่อมตนและการ  
ยิ้มแย้มคนไทยถูกปลูกฝังนิสัยมาตั้งแต่เยาว์วัยในความ  
เคารพผู้ใหญ่โดยได้รับแบบอย่างจากพ่อแม่โดยเฉพาะจาก  
แม่ที่มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง  
เหล่านี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมไทยที่ได้รับมาจากพระพุทธศาสนา  
จนเป็นที่ประทับใจแก่ชาวต่างชาติที่ได้พบเห็นไทยจึงได้รับ  
สมญาว่าสยามเมืองยิ้ม 5 การแต่งกายแบบไทยเรียบง่าย  
ปกปิดมิดชิดของสงวนแม้จะมีแฟชั่นใหม่ๆเข้ามาก็จะดัดแปลง  
ให้เป็นไทยๆตามความเหมาะสมเรียกว่ามีจิตวิญญาณแห่ง  
ความละอายตามแบบชาวพุทธที่ได้รับการอบรมมา 6  
ศิลปกรรมไทยมีความงดงามตามแบบไทยไม่ว่าจะเป็น  
สถาปัตยกรรมประติมากรรมจิตรศิลป์และประณีตศิลป์รวม  
ไปถึงนาฏศิลป์ไทยดนตรีไทยเพลงไทยลายไทยมวยไทยนับ  
เป็นศิลปะความชำนาญด้านต่างๆของคนไทย

ชาดกที่ถ่ายทอดมาในรูปเทพมหาดิศจรรยามารยา  
ไทยลักษณะเด่นคือเคารพผู้อาวุโสการกราบไหว้อ่อนน้อม  
ถ่อมตนและการยิ้มแย้มคนไทยถูกปลูกฝังนิสัยมาตั้งแต่เยาว์  
วัยในความเคารพผู้ใหญ่โดยได้รับแบบอย่างจากพ่อแม่โดย  
เฉพาะจากแม่ที่มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนหรือทำให้ดู  
เป็นตัวอย่างเหล่านี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมไทยที่ได้รับมาจากพระ  
พุทธศาสนาจนเป็นที่ประทับใจแก่ชาวต่างชาติที่ได้พบเห็นไทย  
จึงได้รับสมญาว่าสยามเมืองยิ้ม๕การ

Vol2 No3 SeptemberNovember 2020 4 จรรยามารยา  
ไทยลักษณะเด่นคือเคารพผู้อาวุโสการกราบไหว้อ่อนน้อม  
ถ่อมตนและการยิ้มแย้มคนไทยถูกปลูกฝังนิสัยมาตั้งแต่เยาว์  
วัยในความเคารพผู้ใหญ่โดยได้รับแบบอย่างจากพ่อแม่โดย  
เฉพาะจากแม่ที่มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนหรือทำให้ดู  
เป็นตัวอย่างเหล่านี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมไทยที่ได้รับมาจากพระ  
พุทธศาสนาจนเป็นที่ประทับใจแก่ชาวต่างชาติที่ได้พบเห็นไทย  
จึงได้รับสมญาว่าสยามเมืองยิ้ม 5 การแต่งกายแบบไทยเรียบ  
ง่ายปกปิดมิดชิดของสงวนแม้จะมีแฟชั่นใหม่ๆเข้ามาก็จะ  
ดัดแปลงให้เป็นไทยๆตามความเหมาะสมเรียกว่ามีจิต  
วิญญาณแห่งความละอายตามแบบชาวพุทธที่ได้รับการอบรม  
มา 6 ศิลปกรรมไทยมีความงดงามตามแบบไทยไม่ว่าจะเป็น  
สถาปัตยกรรมประติมากรรมจิตรศิลป์และประณีตศิลป์รวม  
ไปถึงนาฏศิลป์ไทยดนตรีไทยเพลงไทยลายไทยมวยไทยนับ  
เป็นศิลปะความชำนาญด้านต่างๆของคนไทยที่คิดประดิษฐ์ขึ้น  
มาจนเป็นของไทยปรากฏเด่นเป็นสง่าทำทาสายตาของนัก  
ท่องเที่ยวอยู่ในปัจจุบันงานชิ้นเอกเหล่านี้เกิดขึ้นด้วยแรง  
ศรัทธาในพระพุทธศาสนา 7 วรรณคดีไทยนับเป็นงาน  
สร้างสรรค์ด้านภาษาไทยที่ประดิษฐ์ขึ้นจากความรู้ความรูสึก  
นึกคิดอย่างสร้างสรรค์ของบรรพบุรุษไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย  
อยุธยาและรัตนโกสินทร์นักปราชญ์ไทยที่สร้างสรรค์งานนั้นก็  
มีทั้งองค์พระมหากษัตริย์ราชบัณฑิตราชครูทั่วไปรวมถึงพระ  
สงฆ์ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญในแต่ละสาขานานวรรณคดีไทย  
ได้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปและบางเรื่องยังเป็นที่รู้จักกันไปทั่ว  
โลกจนได้รับรางวัลจากองค์การสหประชาชาติ 8 ประเพณีไทย  
ได้แก่วิถีชีวิตนี้ปฏิบัติสืบทอด

แต่งกายแบบไทยเรียบง่ายปกปิดมิดชิดของสงวนแม้จะมี  
แฟชั่นใหม่ๆเข้ามาก็จะดัดแปลงให้เป็นไทยๆตามความเหมาะสม  
เรียกว่ามีจิตวิญญาณแห่งความละอายตามแบบชาวพุทธที่  
ได้รับการอบรมมา๖ศิลปกรรมไทยมีความงดงามตามแบบ  
ไทยไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรมประติมากรรมจิตรศิลป์และ  
ประณีตศิลป์รวมไปถึงนาฏศิลป์ไทยดนตรีไทยเพลงไทยลาย  
ไทยมวยไทยนับเป็นศิลปะความชำนาญด้านต่างๆของคนไทย  
ที่คิดประดิษฐ์ขึ้นมาจนเป็นของไทยปรากฏเด่นเป็น

และอื่นๆก็จะทรงเข้าไปประสานให้เกิดความสงบสามัคคีขึ้น  
ในแผ่นดินทุกครั้งไปจนเป็นที่รู้จักกันในสังคมโลก โดยเฉพาะ  
ประเทศที่ปกครองโดยระบอบกษัตริย์ 2 อักษรไทยก็ได้รับ  
อิทธิพลจากพระพุทธศาสนา ก่อนที่พ่อขุนรามคำแหงจะทรง  
ประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้นั้นพระองค์ทรงศึกษาเชี่ยวชาญภาษา  
บาลีสันสกฤตขอมมอญมาก่อนซึ่งขอมและมอญดังกล่าวนี้  
ก็ได้รับอิทธิพลจากคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา คือพระไตรปิฎก  
3 จิตใจแบบไทยเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจโอบอ้อม  
อารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากชอบทานบุญให้ทานกระทั้ง  
สัตว์ต่างๆด้วยได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะ  
อย่างยิ่งจากเรื่องมหาเวสสันดรชาดกที่ถ่ายทอดมาในรูปเทพณ์

มหาวิทยาลัย 576 Journal of Liberal Art of Rajamangala  
University of Technology Suvarnabhumi Vol2 No3  
September/November 2020 4 จรรยาบรรณไทยลักษณะ  
เด่นคือเคารพผู้อาวุโสการกราบไหว้อ่อนน้อมถ่อมตนและการ  
ยิ้มแย้มคนไทยถูกปลูกฝังนิสัยมาตั้งแต่เยาว์วัยในความ  
เคารพผู้ใหญ่โดยได้รับแบบอย่างจากพ่อแม่โดยเฉพาะจาก  
แม่ที่มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง  
เหล่านี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมไทยที่ได้รับมาจากพระพุทธศาสนา  
จนเป็นที่ประทับใจแก่ชาวต่างชาติที่ได้พบเห็นไทยจึงได้รับ  
สมญาว่าสยามเมืองยิ้ม 5 การแต่งกายแบบไทยเรียบง่าย  
ปกปิดมิดชิดของสงวนแม้จะมีแฟชั่นใหม่ๆเข้ามาก็จะดัดแปลง  
ให้เป็นไทยๆตามความเหมาะสมเรียกว่ามีจิตวิญญาณแห่ง  
ความละอายตามแบบชาวพุทธที่ได้รับการอบรมมา 6  
ศิลปกรรมไทยมีความงดงามตามแบบไทยไม่ว่าจะเป็น  
สถาปัตยกรรมประติมากรรม

๓๓ ทำทาสายตาของนักท่องเที่ยวอยู่ในปัจจุบันงานชิ้นเอก  
เหล่านี้เกิดขึ้นด้วยแรงศรัทธาในพระพุทธศาสนา๗วรรณคดี  
ไทยนับเป็นงานสร้างสรรค์ด้านภาษาไทยที่ประดิษฐ์ขึ้นจาก  
ความรู้ความรู้สึกนึกคิดอย่างสร้างสรรค์ของบรรพบุรุษไทย  
ตั้งแต่สมัยสุโขทัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์นักปราชญ์ไทยที่  
สร้างสรรค์งานนี้ก็มีทั้งองค์พระมหากษัตริย์ราช  
บัณฑิตราชกรทั่วไประวมถึงพระสงฆ์ที่มีความเชี่ยวชาญ  
ชำนาญในแต่ละสาขางานวรรณคดีไทยได้เป็นที่รู้จักกัน โดย  
ทั่วไปและบางเรื่องยังเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลกจน

ง่ายปกปิดมิดชิดของสงวนแม้จะมีแฟชั่นใหม่ๆเข้ามาก็จะ  
ดัดแปลงให้เป็นไทยๆตามความเหมาะสมเรียกว่ามีจิต  
วิญญาณแห่งความละอายตามแบบชาวพุทธที่ได้รับการอบรม  
มา 6 ศิลปกรรมไทยมีความงดงามตามแบบไทยไม่ว่าจะเป็น  
สถาปัตยกรรมประติมากรรมวิจิตรศิลป์และประณีตศิลป์รวม  
ไปถึงนาฏศิลป์ไทยดนตรีไทยเพลงไทยลายไทยมวยไทยนับ  
เป็นศิลปะความชำนาญด้านต่างๆของคนไทยที่คิดประดิษฐ์ขึ้น  
มาจนเป็นของไทยปรากฏเด่นเป็นสง่าทำทาสายตาของนัก  
ท่องเที่ยวอยู่ในปัจจุบันงานชิ้นเอกเหล่านี้เกิดขึ้นด้วยแรง  
ศรัทธาในพระพุทธศาสนา 7 วรรณคดีไทยนับเป็นงาน  
สร้างสรรค์ด้านภาษาไทยที่ประดิษฐ์ขึ้นจากความรู้  
ความรู้สึนึกคิดอย่างสร้างสรรค์ของบรรพบุรุษไทยตั้งแต่สมัย  
สุโขทัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์นักปราชญ์ไทยที่สร้างสรรค์  
งานนี้ก็มีทั้งองค์พระมหากษัตริย์ราชบัณฑิตราชกรทั่วไประวม  
ถึงพระสงฆ์ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญในแต่ละสาขางาน  
วรรณคดีไทยได้เป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไปและบางเรื่องยังเป็นที่  
รู้จักกันไปทั่วโลกจนได้รับรางวัลจากองค์การสหประชาชาติ 8  
ประเพณีไทยได้แก่วีถีชีวิตนี้ปฏิบัติสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษที่  
เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าเหมาะกับสังคมไทยมีทั้งจารีตประเพณี  
ชนบประเพณีและธรรมเนียมประเพณีอันเป็นกฎระเบียบที่วาง  
ไว้ให้คนในสังคมปฏิบัติหากใครฝ่าฝืนกฎประเพณีก็จะมีกา  
ลงโทษทั้งอย่างหนักอย่างกลางและอย่างเบาโดยมีพระพุทธ  
ศาสนาเป็นแม่แบบในการวางกฎระเบียบเช่นประเพณีการ  
แต่งงานการเกิดการศึกษาเล่าเรียนการทามาหากินแม้กระทั่ง  
การตายสังคมไทยถูกวางกฎระเบียบเรียกว่าวัฒนธรรม  
ประเพณีไทยที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปคณาจารย์  
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2551 สรุปได้ว่า  
พระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อศิลปวัฒนธรรมไทยด้วย  
เหตุที่วิถี

ได้รับรางวัลจากองค์การสหประชาชาติ๘ประเพณีไทยได้แก่วี  
ถีชีวิตนี้ปฏิบัติสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษที่เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า  
เหมาะกับสังคมไทยมีทั้งจารีตประเพณีชนบประเพณีและ  
ธรรมเนียมประเพณีอันเป็นกฎระเบียบที่วางไว้ให้คนในสังคม  
ปฏิบัติหากใครฝ่าฝืนกฎประเพณีก็จะมีกาการลงโทษทั้งอย่าง  
หนักอย่างกลางและอย่างเบาโดยมีพระพุทธศาสนาเป็นแม่  
แบบในการวางกฎระเบียบเช่นประเพณีการแต่งงานการ  
เกิดการศึกษาเล่าเรียนการทามาหากินแม้กระทั่งการตาย  
สังคมไทยถูกวางกฎ

ด้านภาษาไทยที่ประดิษฐ์ขึ้นจากความรู้ความรู้สึกนึกคิดอย่าง  
สร้างสรรค์ของบรรพบุรุษไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยอยุธยาและ  
รัตนโกสินทร์นักปราชญ์ไทยที่สร้างสรรค์งานนี้ก็มีทั้งองค์พระ  
มหากษัตริย์ราชบัณฑิตราชกรทั่วไประวมถึงพระสงฆ์ที่มีความ  
เชี่ยวชาญชำนาญในแต่ละสาขางานวรรณคดีไทยได้เป็นที่รู้จัก  
กัน โดยทั่วไปและบางเรื่องยังเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลกจนได้รับ  
รางวัลจากองค์การสหประชาชาติ 8 ประเพณีไทยได้แก่วี  
ถีชีวิตนี้ปฏิบัติสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษที่เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า  
เหมาะกับสังคมไทยมีทั้งจารีตประเพณีชนบประเพณีและ

ธรรมเนียมประเพณีอันเป็นกฎระเบียบที่วางไว้ให้คนในสังคมปฏิบัติหากใครฝ่าฝืนกฎประเพณีก็จะมีโทษทั้งอย่างหนักอย่างกลางและอย่างเบา โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นแม่แบบในการวางกฎระเบียบเช่นประเพณีการแต่งงานการเกิดการศึกษาเล่าเรียนการทามาหากินแม้กระทั่งการตาย สังคมไทยถูกวางกฎระเบียบเรียกว่าวัฒนธรรมประเพณีไทยที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปจนอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2551 สรุปได้ว่าพระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยเหตุที่วิถีชีวิตของคนไทยเกี่ยวเนื่องกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตายตัวอย่างเช่น ในตอนเกิดมีพิธีโกนจุก โตขึ้นมีพิธีอุปสมบทต่อมีพิธีแต่งงานและท้ายสุดมีพิธีศพพระพุทธศาสนาจึงมีความสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆเช่นการแต่งกายแบบไทยวรรณคดีไทยประเพณีไทยตลอดจนถึงจรรยาบรรณชาวไทยเป็นต้นกล่าวคือพระพุทธศาสนามีอิทธิพลให้คนไทยมีจิตใจแบบไทยดังเป็น 577 วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคล สุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายนพฤษภาคม 2563 ที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจ

ระเบียบเรียกว่าวัฒนธรรมประเพณีไทยที่ได้รับการยอมรับ โดยทั่วไปสรุปได้ว่าพระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยเหตุที่วิถีชีวิตของคนไทยเกี่ยวเนื่องกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตายตัวอย่างเช่น ในตอนเกิดมีพิธีโกนจุก โตขึ้นมีพิธีอุปสมบทต่อมีพิธีแต่งงานสมรสและท้ายสุดมีพิธีศพพระพุทธศาสนาจึงมีความสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆเช่นการแต่งกายแบบไทยวรรณคดีไทยประเพณีไทย

ยังเป็นที่รู้จักกันไปทั่ว โลกจนได้รับรางวัลจากองค์การสหประชาชาติ 8 ประเพณีไทยได้แก่วิถีชีวิตนี้ปฏิบัติสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษที่เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าเหมาะกับสังคมไทยมีทั้งจารีตประเพณีชนบประเพณีและธรรมเนียมประเพณีอันเป็นกฎระเบียบที่วางไว้ให้คนในสังคมปฏิบัติหากใครฝ่าฝืนกฎประเพณีก็จะมีโทษทั้งอย่างหนักอย่างกลางและอย่างเบา โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นแม่แบบในการวางกฎระเบียบเช่นประเพณีการแต่งงานการเกิดการศึกษาเล่าเรียนการทามาหากินแม้กระทั่งการตายสังคมไทยถูกวางกฎระเบียบเรียกว่าวัฒนธรรมประเพณีไทยที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2551 สรุปได้ว่าพระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยเหตุที่วิถีชีวิตของคนไทยเกี่ยวเนื่องกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตายตัวอย่างเช่น ในตอนเกิดมีพิธีโกนจุก โตขึ้นมีพิธีอุปสมบทต่อมีพิธีแต่งงานและท้ายสุดมีพิธีศพพระพุทธศาสนาจึงมีความสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆเช่นการแต่งกายแบบไทยวรรณคดีไทยประเพณีไทยตลอดจนถึงจรรยาบรรณชาวไทยเป็นต้นกล่าวคือพระพุทธศาสนามีอิทธิพลให้คนไทยมีจิตใจแบบไทยดังเป็น 577 วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายนพฤษภาคม 2563 ที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจ โอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากขอบทานบุญให้ทานกระทั่งสัตว์ต่างๆทั้งนี้ด้วยได้รับอิทธิพลจากหลักธรรมศาสนสอนในทางพระพุทธศาสนาบทสรุปการอนุรักษ์ที่ดีมีหลักสำคัญอยู่ 2 ประการคืออนุรักษ์เพื่อรักษาวัฒนธรรมให้พ้นจากการเสื่อมสลายโดยธรรมชาติและกาลเวลา

ตลอดจนถึงจรรยาบรรณชาวไทยเป็นต้นกล่าวคือพระพุทธศาสนามีอิทธิพลให้คนไทยมีจิตใจแบบไทยดังเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจ โอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากขอบทานบุญให้ทานกระทั่งสัตว์ต่างๆทั้งนี้ด้วยได้รับอิทธิพลจากหลักธรรมศาสนสอนในทางพระพุทธศาสนาบทสรุปการอนุรักษ์ที่ดีมีหลักสำคัญอยู่ 2 ประการคืออนุรักษ์เพื่อรักษาวัฒนธรรมให้พ้นจากการเสื่อมสลายโดยธรรมชาติและกาลเวลา

ได้อย่างเหมาะสมดังตามถูกกาลเทศะผสมผสานกันได้อย่างกลมกลืนเป็นที่ยอมรับในแต่ละเรื่องหรือทุกประเภทของวัฒนธรรมซึ่งดังกล่าวนี้นี้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกวันทุกเวลาและยังสามารถแสดงเป็นภาพลักษณ์ออกมาได้ซึ่งได้แก่ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการทอาหารการแต่งกายส้อมวลชนกีฬาหรือวรรณกรรมก็ตามอย่างไรก็ดีปัจจุบันนี้กระแสอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกที่ไหลบ่าเข้ามาและตัววัฒนธรรมตะวันตกเองยังมีการแบ่งแยกในรูปแบบอื่นซึ่งได้เข้ามาในวิถีชีวิตของคนไทยแล้วอาจส่งผลให้วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทยเสื่อมสูญหรือสลายไปหากไม่มีกระบวนการทางสังคมเข้ามาช่วย

อนุรักษอย่างจริงจังพระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยเหตุที่วิถีชีวิตของคนไทยเกี่ยวเนื่องกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตายตัวอย่างเช่นในตอนเกิดมีพิธีโกนจุก โตขึ้นมีพิธีบวชต่อมีพิธีแต่งงานและท้ายสุดมีพิธีศพอีกทั้งยังมีความสัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรมไทย 401 วารสารศิลปศาสตรราชชมงคลสุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 ในด้านต่างๆเช่นการแต่งกายแบบไทยวรรณคดีไทยประเพณีไทยตลอดจนถึงจรรยาบรรณไทย เป็นต้นกล่าวคือพระพุทธศาสนามีอิทธิพลให้คนไทยมีจิตใจแบบไทยดังเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจโอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากชอบทานบุญให้ทานกระทั่งสัตว์ต่างๆทั้งนี้ด้วยได้รับอิทธิพลจากหลักธรรมศาสนาสอนในทางพระพุทธศาสนาหน้าที่การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่ายอย่างไรก็ตามความสำเร็จของการอนุรักษ์อยู่ที่พื้นฐานทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มประชาชาติหรือแต่ละกลุ่มสังคมวัฒนธรรมจะเปลี่ยนไปเป็นความเจริญก็อยู่ที่คนในสังคมมีปัญญาความสามารถค้นพบสิ่ง

เพื่อบรรลุความต้องการในอนาคตและให้หมายรวมถึงการป้องกันการดูแลรักษาเพื่อให้คงคุณค่าไว้การสงวนและการปฏิสังขรณ์และการบูรณะด้วย๔๔อนุรักษคือรักษาให้คงเดิม๔๕การสงวนปกป้องรักษาจากความสูญเสียดังกล่าวเพื่อให้มรดกวัฒนธรรมเหล่านั้นสามารถให้ความสุขทางจิตใจของตนและของคนรุ่นต่อไปในการปฏิบัติการในงานอนุรักษเป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังเนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับการเข้าไปกระทำการหยุดยั้งขัดขวางการเสื่อมของสิ่งของวัสดุเดิมทำให้เปลี่ยนรูปลักษณะและ

ทั้งที่เป็นธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างฉลาดตลอดจนมีการวางแผน 399 วารสารศิลปศาสตรราชชมงคลสุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 อย่างรอบคอบเพื่อบรรลุความต้องการในอนาคตและให้หมายรวมถึงการป้องกันการดูแลรักษาเพื่อให้คงคุณค่าไว้การสงวนและการปฏิสังขรณ์และการบูรณะด้วยการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาสาระว่าด้วยการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้การอนุรักษ์ Conservation คือการใช้และจัดการทรัพยากรทั้งที่เป็นธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างฉลาดตลอดจนมีการวางแผนอย่างรอบคอบสำหรับทรัพยากรเหล่านั้นเพื่อบรรลุความต้องการในอนาคตและให้หมายรวมถึงการป้องกันการดูแลรักษาเพื่อให้คงคุณค่าไว้การสงวนและการปฏิสังขรณ์และการบูรณะด้วยกรมศิลปากร 2553 อนุรักษคือรักษาให้คงเดิมราชบัณฑิตยสถาน 2554 การสงวนปกป้องรักษาจากความสูญเสียดังกล่าวเพื่อให้มรดกวัฒนธรรมเหล่านั้นสามารถให้ความสุขทางจิตใจของตนและของคนรุ่นต่อไปในการปฏิบัติการในงานอนุรักษเป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังเนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับการเข้าไปกระทำการหยุดยั้งขัดขวางการเสื่อมของสิ่งของวัสดุเดิมทำให้เปลี่ยนรูปลักษณะและบางครั้งจะยากต่อการคืนสภาพการอนุรักษ์เป็นการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบำรุงรักษาส่งเสริมและเผยแพร่ในกิจการใดๆก็ตามเช่นการอนุรักษ์วัฒนธรรมการอนุรักษ์สัตว์ป่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นการใช้อย่างสมเหตุสมผลเพื่อการมีใช้ตลอดไปเป็นค่านิยมง่ายๆแต่เป็นการเน้นการใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานอีกทั้งยังมีแนวทางการใช้ตลอดไปซึ่งหมายถึงว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไร

๓๔ทรัพยากรธรรมชาติ๔๖เป็นการใช้อย่างสมเหตุสมผลเพื่อการมีใช้ตลอดไปเป็นค่านิยมง่ายๆแต่เป็นการเน้นการใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานอีกทั้งยังมีแนวทางการใช้ตลอดไปซึ่งหมายถึงว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะทำให้ทรัพยากรเป็นต้นทุน Stock ที่สามารถมีให้ใช้ตลอดไปอย่างไรก็ตามการใช้นี้มีได้หมายถึงเฉพาะการนำมาบริโภคดื่มกินหรือสัมผัสเท่านั้นแต่หมายรวมถึงการเก็บเอาไว้สะสมพืชพันธุ์หรือพัฒนาสิ่งนั้นให้ดีขึ้นก็ได้กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ

การอนุรักษ์เป็นการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบำรุงรักษาส่งเสริมและเผยแพร่ในกิจการใดๆก็ตามเช่นการอนุรักษ์วัฒนธรรมการอนุรักษ์สัตว์ป่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจริวัตรโกลนเปลี่ยนไปเป็นการใช้อย่างสมเหตุสมผลเพื่อการมีใช้ตลอดไปเป็นค่านิยมง่ายๆแต่เป็นการเน้นการใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานอีกทั้งยังมีแนวทางการใช้ตลอดไปซึ่งหมายถึงว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะทำให้ทรัพยากรเป็นต้นทุน Stock ที่สามารถมีให้ใช้ตลอดไปอย่างไรก็ตามการใช้นี้มีได้หมายถึงเฉพาะการนำมาบริโภคดื่มกินหรือ



สัมผัสเท่านั้นแต่หมายความว่ารวมถึงการเก็บเอาไว้ชมเชยฟื้นฟูหรือพัฒนาสิ่งนั้นให้ดีขึ้นก็ได้กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการสงวนหรือการแบ่งเขตที่จะสงวนไว้ก็ได้เกษมจันทร์แก้ว 2541 นอกจากนี้แล้วการอนุรักษ์ยังเป็นกระบวนการสงวนรักษาที่ได้เข้มงวดเป็นลักษณะผ่อนคลายเป็นเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ไว้มิให้สูญหายหรือถูกเปลี่ยนไปโดยการใช้อยู่หรือการบริโภคที่ไม่เหมาะสมหรือกล่าวโดยหลักการคือการพิทักษ์รักษาสภาพและเอกลักษณ์แต่ไม่หวงห้ามในการใช้เดชาบุญคุ้ม 2540 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโกจึงได้กำหนดแนวความคิดไว้ชัดเจนว่าการพัฒนาที่ถูกต้องมีลักษณะเริ่มจากภายในประยุกต์และประดิษฐ์คิดค้นภายในวัฒนธรรมแต่ละแห่งเองไม่มีใครสามารถให้ข้อเสนอแนะแบบสำเร็จรูปกับทุกเรื่องทุกปัญหาได้ว่าจะนำเอาคุณค่าศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีงามมาประยุกต์ผสมผสานหรือสร้างใหม่อย่างไรให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นเรื่องที่สมาชิกในชุมชนจะร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางของตน

การสงวนหรือการแบ่งเขตที่จะสงวนไว้ได้๔๗นอกจากนี้แล้วการอนุรักษ์ยังเป็นกระบวนการสงวนรักษาที่ได้เข้มงวดเป็นลักษณะผ่อนคลายเป็นเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ไว้มิให้สูญหายหรือถูกเปลี่ยนไปโดยการใช้อยู่หรือการบริโภคที่ไม่เหมาะสมหรือกล่าวโดยหลักการคือการพิทักษ์รักษาสภาพและเอกลักษณ์แต่ไม่หวงห้ามในการใช้๔๘องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโกจึงได้กำหนดแนวความคิดไว้ชัดเจนว่าการพัฒนาที่ถูกต้องมีลักษณะ

นิยามง่ายๆแต่เป็นการเน้นการใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานอีกทั้งยังมีแนวทางการใช้ตลอดไปซึ่งหมายถึงว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะทำให้ทรัพยากรเป็นต้นทุน Stock ที่สามารถมิให้ใช้ตลอดไปอย่างไรก็ตามการใช้นี้มีได้หมายถึงเฉพาะการนำมาบริโภคต่อกิจหรือสัมผัสเท่านั้นแต่หมายความว่ารวมถึงการเก็บเอาไว้ชมเชยฟื้นฟูหรือพัฒนาสิ่งนั้นให้ดีขึ้นก็ได้กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการสงวนหรือการแบ่งเขตที่จะสงวนไว้ก็ได้เกษมจันทร์แก้ว 2541 นอกจากนี้แล้วการอนุรักษ์ยังเป็นกระบวนการสงวนรักษาที่ได้เข้มงวดเป็นลักษณะผ่อนคลายเป็นเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ไว้มิให้สูญหายหรือถูกเปลี่ยนไปโดยการใช้อยู่หรือการบริโภคที่ไม่เหมาะสมหรือกล่าวโดยหลักการคือการพิทักษ์รักษาสภาพและเอกลักษณ์แต่ไม่หวงห้ามในการใช้เดชาบุญคุ้ม 2540 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโกจึงได้กำหนดแนวความคิดไว้ชัดเจนว่าการพัฒนาที่ถูกต้องมีลักษณะเริ่มจากภายในประยุกต์และประดิษฐ์คิดค้นภายในวัฒนธรรมแต่ละแห่งเองไม่มีใครสามารถให้ข้อเสนอแนะแบบสำเร็จรูปกับทุกเรื่องทุกปัญหาได้ว่าจะนำเอาคุณค่าศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีงามมาประยุกต์ผสมผสานหรือสร้างใหม่อย่างไรให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นเรื่องที่สมาชิกในชุมชนจะร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางของตนเองการอนุรักษ์จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเราหลากหลายประการด้วยกันคือได้เป็นการเก็บรักษาคุณค่ามรดกวัฒนธรรมเพื่อสืบทอดไปยังชนรุ่นหลังได้เป็นการศึกษาค้นคว้ามรดกทางวัฒนธรรมและเผยแพร่เพื่อยกระดับสังคมและทำให้สังคมสามารถพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและเป็นตัวของตัวเองบนรากฐานมรดกวัฒนธรรมและเทคโนโลยีของตนเองสุรัสวดีสุสวสดี 2542

เริ่มจากภายในประยุกต์และประดิษฐ์คิดค้นภายในวัฒนธรรมแต่ละแห่งเองไม่มีใครสามารถให้ข้อเสนอแนะแบบสำเร็จรูปกับทุกเรื่องทุกปัญหาได้ว่าจะนำเอาคุณค่าศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีงามมาประยุกต์ผสมผสานหรือสร้างใหม่อย่างไรให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นเรื่องที่สมาชิกในชุมชนจะร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางของตนเอง๔๙การอนุรักษ์ที่ดีต้องดำเนินไปโดยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมคือมีทั้งการรักษาคุณค่าเดิมของสิ่งนั้นๆพร้อม

คิดค้นภายในวัฒนธรรมแต่ละแห่งเองไม่มีใครสามารถให้ข้อเสนอแนะแบบสำเร็จรูปกับทุกเรื่องทุกปัญหาได้ว่าจะนำเอาคุณค่าศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีงามมาประยุกต์ผสมผสานหรือสร้างใหม่อย่างไรให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นเรื่องที่สมาชิกในชุมชนจะร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางของตนเองสุรัสวดีสุสวสดี 2542 400 Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Vol2 No1 JanuaryApril



2020 การอนุรักษ์ที่ดีต้องดำเนินไปโดยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมคือมีทั้งการรักษาคุณค่าเดิมของสิ่งนั้นๆพร้อมทั้งมีการพัฒนาควบคู่กันไปด้วยการอนุรักษ์ไม่ได้เป็นเพียงการเก็บรักษาของเก่าเข้าพิพิธภัณฑ์เท่านั้นหากต้องศึกษาค้นคว้าและนำคุณค่าที่ได้เผยแพร่กลับไปสู่สังคมอย่างกว้างขวางอีกครั้งเป็นการยกระดับสังคมให้หันมาสนใจในมรดกศิลปะและวัฒนธรรมดังนั้นการอนุรักษ์ที่ดีจึงมีหลักสำคัญอยู่ 2 ประการคือ 1 อนุรักษ์เพื่อรักษาวัฒนธรรมให้พ้นจากการเสื่อมสลายโดยธรรมชาติและกาลเวลา 2 อนุรักษ์เพื่อพัฒนามรดกวัฒนธรรมให้กลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมปัจจุบันให้ได้หากกระทำได้ดีทั้งนี้การอนุรักษ์จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเราหลากหลายประการด้วยกันคือได้เป็นการเก็บรักษาคุณค่ามรดกวัฒนธรรมเพื่อสืบทอดไปยังชนรุ่นหลังได้เป็นการศึกษาค้นคว้ามรดกทางวัฒนธรรมและเผยแพร่เพื่อยกระดับสังคมและทำให้สังคมสามารถพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและเป็นตัวของตัวเองบนรากฐานมรดกวัฒนธรรมและเทคโนโลยีของตนเองสุรสวัสดิ์สุสวัสดิ์ 2542 สรุปได้ว่าการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการรักษาวิถีชีวิตของของชนชาติไทยที่มีความเจริญ

มีการพัฒนาควบคู่กันไปด้วยการอนุรักษ์ไม่ได้เป็นเพียงการเก็บรักษาของเก่าเข้าพิพิธภัณฑ์เท่านั้นหากต้องศึกษาค้นคว้าและนำคุณค่าที่ได้เผยแพร่กลับไปสู่สังคมอย่างกว้างขวางอีกครั้งเป็นการยกระดับสังคมให้หันมาสนใจในมรดกศิลปะและวัฒนธรรมดังนั้นการอนุรักษ์ที่ดีจึงมีหลักสำคัญอยู่ 2 ประการคือ 1 อนุรักษ์เพื่อรักษาวัฒนธรรมให้พ้นจากการเสื่อมสลายโดยธรรมชาติและกาลเวลา 2 อนุรักษ์เพื่อพัฒนามรดกวัฒนธรรมให้กลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมปัจจุบันให้ได้หาก

กับทุกเรื่องทุกปัญหาได้ว่าจะนำเอาคุณค่าศิลปะและวัฒนธรรมที่ตีมามาประยุกต์ผสมผสานหรือสร้างใหม่อย่างไรให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นเรื่องที่สมาชิกในชุมชนจะร่วมกันพิจารณาหาหนทางของตนเองสุรสวัสดิ์สุสวัสดิ์ 2542 400 Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Vol2 No1 JanuaryApril 2020 การอนุรักษ์ที่ดีต้องดำเนินไปโดยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมคือมีทั้งการรักษาคุณค่าเดิมของสิ่งนั้นๆพร้อมทั้งมีการพัฒนาควบคู่กันไปด้วยการอนุรักษ์ไม่ได้เป็นเพียงการเก็บรักษาของเก่าเข้าพิพิธภัณฑ์เท่านั้นหากต้องศึกษาค้นคว้าและนำคุณค่าที่ได้เผยแพร่กลับไปสู่สังคมอย่างกว้างขวางอีกครั้งเป็นการยกระดับสังคมให้หันมาสนใจในมรดกศิลปะและวัฒนธรรมดังนั้นการอนุรักษ์ที่ดีจึงมีหลักสำคัญอยู่ 2 ประการคือ 1 อนุรักษ์เพื่อรักษาวัฒนธรรมให้พ้นจากการเสื่อมสลายโดยธรรมชาติและกาลเวลา 2 อนุรักษ์เพื่อพัฒนามรดกวัฒนธรรมให้กลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมปัจจุบันให้ได้หากกระทำได้ดีทั้งนี้การอนุรักษ์จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเราหลากหลายประการด้วยกันคือได้เป็นการเก็บรักษาคุณค่ามรดกวัฒนธรรมเพื่อสืบทอดไปยังชนรุ่นหลังได้เป็นการศึกษาค้นคว้ามรดกทางวัฒนธรรมและเผยแพร่เพื่อยกระดับสังคมและทำให้สังคมสามารถพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและเป็นตัวของตัวเองบนรากฐานมรดกวัฒนธรรมและเทคโนโลยีของตนเองสุรสวัสดิ์สุสวัสดิ์ 2542 สรุปได้ว่าการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการรักษาวิถีชีวิตของของชนชาติไทยที่มีความเจริญงอกงามความเป็นระเบียบเรียบร้อยความกลมกลืนก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓๕๑ศึกษาค้นคว้าและการวิจัยวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งที่มีการรวบรวมไว้แล้วและยังไม่ได้ศึกษาเพื่อทราบความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นมรดกของไทยอย่างถ่องแท้ซึ่งความรู้ดังกล่าวถือเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตเพื่อให้เห็นคุณค่าทำให้เกิดการยอมรับและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไป๒ส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่าร่วมกันรักษาเอกลักษณ์

วัฒนธรรมใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยและสังคมโลก 5 ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นให้มีอำนาจในการจัดการภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองรวมถึงการเฝ้าระวังมิให้มีการนำเอาภูมิปัญญาศิลปะและวัฒนธรรมไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 156 วารสารนิเทศศาสตร์และสังคมท้องถิ่นปีที่ 1 ฉบับที่ 1 6 ส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่าร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่น

ทางวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้าใจ  
และมั่นใจแก่ประชาชนในการปรับ

ถิ่นเพื่อสร้างความเข้าใจและมั่นใจแก่ประชาชนในการปรับเปลี่ยนและตอบสนองกระแสวัฒนธรรมอื่น ๆ อย่างเหมาะสม 7 ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมภายในประเทศและระหว่างประเทศโดยการใช้ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน 8 ส่งเสริมกิจกรรมโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานและพัฒนาภูมิปัญญาของชุมชนต่างๆ เพื่อจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมการอนุรักษ์คือการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่นสาระและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นส่วนวิธีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยนั้นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรม โดยมีวิธีการดังนี้ 1 ศึกษาค้นคว้าและการวิจัยวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งที่มีการรวบรวมไว้แล้วและยังไม่ได้ศึกษาเพื่อทราบความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นมรดกของไทยอย่างถ่องแท้ซึ่งความรู้ดังกล่าวถือเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตเพื่อให้เห็นคุณค่าทำให้เกิดการยอมรับและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไปหรือการค้นคว้าวิจัยควรศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของไทยในด้านต่างๆ ของท้องถิ่นจังหวัดภูมิภาคและประเทศ

เปลี่ยนและตอบสนองกระแสวัฒนธรรมอื่นอย่างเหมาะสม  
สมรรถนะให้ประชาชนและภาคเอกชนตระหนักในความ  
สำคัญของวัฒนธรรมว่าเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องให้การรับผิดชอบ  
ร่วมกัน ในการส่งเสริมสนับสนุนประสานงานการบริการ  
ความรู้วิชาการและทุนทรัพย์สำหรับจัดกิจกรรมทาง  
วัฒนธรรมส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมภายในประเทศ  
และระหว่างประเทศ โดยการใช้ศิลปะวัฒนธรรมที่เป็นสื่อสร้าง  
ความสัมพันธ์ระหว่างกัน สร้างทัศนคติความรู้และความ  
เข้าใจว่าทุกคนมีหน้าที่เสริมสร้างฟื้นฟูและการดูแลรักษา  
สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทาง

จากการจัดระเบียบและสามัคคีในสิ่งเดียวกันอย่างนั้น คงจะส่งผลให้ชุมชนสามารถธำรงอยู่ได้เป็นเวลายาวนานและเป็นการยืนยันให้เห็นถึงความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมด้วย นอกจากนี้หากประเทศชาติประกอบด้วยสังคมในลักษณะนี้ ย่อมเกิดความเข้มแข็งทางสังคม ในระดับประเทศได้เช่นกัน

บรรณรักษ์ได้ประชาชนและภาคเอกชนตระหนักในความสำคัญ ของวัฒนธรรมว่าเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องให้การรับผิดชอบ ร่วมกัน ในการส่งเสริมสนับสนุนประสานงานการบริการความรู้ วิชาการและทุนทรัพย์สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมภายในประเทศและระหว่าง ประเทศโดยการใช้ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันสร้างทัศนคติความดีและความเข้าใจว่า ทุกคนมีหน้าที่เสริมสร้างฟื้นฟูและการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่เป็นสมบัติของชาติ และมีผลโดยตรงของความเป็นอยู่ของทุกคนจัดหาระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานเพื่อให้ประชาชนเข้าใจสามารถเลือกสรรตัดสินใจและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตทั้งนี้สื่อมวลชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้นด้วย 2 คุณค่าวัฒนธรรม ประเพณีทางพระพุทธศาสนา ในด้านมูลค่าจากการศึกษาพบว่า คุณค่าวัฒนธรรมประเพณีทางพระพุทธศาสนาในด้านมูลค่าได้ มีผู้ทรงคุณวุฒิประเทศไทยเมืองพะเยาและประเทศสาธารณรัฐ สหภาพเมียร์มาได้เสนอแนวทางการเสริมสร้าง 434 Journal of MCU Ubon Review Vol6 No3 SeptemberDecember 2021 ส่งเสริมวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการเสนอจุดเด่นจุดขายของวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆและเส้นทางท่องเที่ยวเป็นต้นองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรม

วัฒนธรรมที่เป็นสมบัติของชาติและมีผลโดยตรงของความเป็นอยู่ของทุกคนจัดทําระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่

ของความเป็นอยู่ของทุกคน 157 วารสารนิติศาสตร์และสังคม  
ท้องถิ่นปีที่ 1 ฉบับที่ 14 จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศ  
ทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ผลงานเพื่อให้ประชาชนเข้าใจสามารถ  
เลือกสรรตัดสินใจและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการดำเนิน  
ชีวิตทั้งนี้สื่อมวลชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและ  
สนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้นด้วย๕๑การอนุรักษ์  
ภูมิปัญญาไทยประกอบด้วย๑การค้นคว้าวิจัยการศึกษาและ  
เก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของไทยในด้านต่างๆของท้องถิ่น  
จังหวัดภูมิภาคและประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ประชาสัมพันธ์ผลงานเพื่อให้ประชาชนเข้าใจสามารถ  
เลือกสรรตัดสินใจและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการดำเนิน  
ชีวิตทั้งนี้สื่อมวลชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและ  
สนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้นด้วย 5 การอนุรักษ์โดย  
การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่นสาระ  
และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการ  
จัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆสร้างจิตสำนึก  
ของความเป็นคนท้องถิ่นนั้นๆที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์  
ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นรวมทั้งสนับสนุนให้มี  
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้นเพื่อแสดงสภาพชีวิต  
และความเป็นมาของชุมชนอันจะสร้างความรู้และความภูมิใจ  
ในชุมชนท้องถิ่นด้วย 6 การฟื้นฟูโดยการเลือกสรรภูมิปัญญา  
ที่กำลังสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและ  
มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นโดยเฉพาะพื้นฐาน  
ทางจริยธรรมคุณธรรมและค่านิยม 7 การพัฒนาควรรีเริ่ม  
สร้างสรรค์และปรับปรุงภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับยุคสมัยและ  
เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันโดยใช้ภูมิปัญญา  
เป็นพื้นฐานในการรวมกลุ่มการพัฒนาอาชีพควรรักษาความรู้  
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อต่อยอดใช้ในการ  
ผลิตการตลาดและการบริหารตลอดจนการป้องกันและอนุรักษ์  
สิ่งแวดล้อม 8 การถ่ายทอดโดยการนำภูมิปัญญาที่ผ่านมา  
เลือกสรรกลั่นกรองด้วยเหตุและผลอย่างรอบคอบและรอบ  
ด้านแล้วไปถ่ายทอดให้คนในสังคมได้รับรู้เกิดความเข้าใจ  
ตระหนักในคุณค่าคุณประโยชน์และปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม  
โดยผ่านสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาและการจัด  
กิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ 9 การเผยแพร่แลกเปลี่ยน

ยังภูมิปัญญาที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นมุ่งศึกษาให้ความ  
เป็นมาในอดีตและสภาพการณ์ในปัจจุบัน๒การอนุรักษ์  
โดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่น  
สาระและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริม  
สนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ  
สร้างจิตสำนึกของความเป็นคนท้องถิ่นนั้นๆที่จะต้องร่วมกัน  
อนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นรวมทั้งสนับสนุน  
ให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้นเพื่อแสดง  
สภาพชีวิตและความเป็นมาของชุมชนอันจะสร้างความรู้และ

กันในการช่วยกันผลักดันส่งเสริมให้ศิลปวัฒนธรรมและ  
ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไปโดยอาจออกข้อบัญญัติท้อง  
ถิ่นหรือเทศบัญญัติให้ครอบคลุมดังนี้ 148 วารสารนิติศาสตร์  
และสังคมท้องถิ่นปีที่ 1 ฉบับที่ 1 1 จัดทำนโยบายและ  
แผนการคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม 2 รวบรวม  
ข้อมูลและจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม 3  
ประกาศมรดกทางวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นหรือระดับบุคคล  
รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรม 4 ส่ง  
เสริมและสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วย  
งานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อการอนุรักษ์มรดกทาง  
วัฒนธรรม 5 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์รวมทั้งการถ่ายทอด  
ความรู้เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียน 6  
ฝึกอบรมและการวิจัยเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม 7 ส่งเสริม  
และปลูกฝังค่านิยมในการคุ้มครองและส่งเสริมมรดกทาง  
วัฒนธรรมซึ่งการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมโดยจัดทำเป็น  
ข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมส่งผล  
ต่อการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมพื้น  
บ้านการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมการอนุรักษ์คือการปลูก  
จิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่นสาระและ  
ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัด  
กิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆสร้างจิตสำนึก  
ของความเป็นคนท้องถิ่นนั้นๆที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์  
ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นรวมทั้งสนับสนุนให้มี  
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้นเพื่อแสดงสภาพชีวิต  
และความเป็นมาของชุมชนอันจะสร้างความรู้และความภูมิใจ  
ในชุมชนท้องถิ่นด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่  
ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอันที่  
จะอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปและภูมิปัญญาท้องถิ่นแต่องค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีกฎหมายหรือข้อบัญญัติ

ความภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นด้วย๓การฟื้นฟูโดยการเลือกสรร ภูมิปัญญาที่กำลังสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะ พื้นฐานทางจริยธรรมคุณธรรมและค่านิยม๔การพัฒนาควรริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยใช้ ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวมกลุ่มการพัฒนาอาชีพควรรนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อต่อยอดใช้ ในการผลิตการ

ที่ทุกคนต้องให้การรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริมสนับสนุน ประสานงานบริการความรู้วิชาการและทุนทรัพย์สำหรับจัด กิจกรรมทางวัฒนธรรม 3 สร้างทัศนคติความรู้และความ เข้าใจว่าทุกคนมีหน้าที่เสริมสร้างฟื้นฟูและการดูแลรักษา สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่เป็นสมบัติ ของชาติและมีผลโดยตรงของความเป็นอยู่ของทุกคน 157 วารสารนิเทศศาสตร์และสังคมท้องถิ่นปีที่ 1 ฉบับที่ 1 4 จัดทำ ระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็น ศูนย์กลางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานเพื่อให้ประชาชน เข้าใจสามารถเลือกสรรตัดสินใจและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม กับการดำเนินชีวิตทั้งนี้สื่อมวลชนควรมีบทบาทในการส่งเสริม และสนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้นด้วย 5 การอนุรักษ์ โดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่น สารและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆสร้าง จิตสำนึกของความเป็นคนท้องถิ่นนั้นๆที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์ ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นรวมทั้งสนับสนุนให้มี พิพิธภัณฑสถานหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้นเพื่อแสดงสภาพชีวิต และความเป็นมาของชุมชนอันจะสร้างความรู้และความ ภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นด้วย 6 การฟื้นฟูโดยการเลือกสรร ภูมิปัญญาที่กำลังสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะ พื้นฐานทางจริยธรรมคุณธรรมและค่านิยม 7 การพัฒนาควรริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยใช้ ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวมกลุ่มการพัฒนาอาชีพควรรนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาช่วย

๓๖๕การถ่ายทอดโดยการนำภูมิปัญญาที่ผ่านมา เลือกสรรกลั่นกรองด้วยเหตุและผลอย่างรอบคอบและรอบ ด้านแล้วไปถ่ายทอดให้คนในสังคมได้รับรู้เกิดความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าคุณประโยชน์และปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยผ่านสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาและการจัด กิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆส่งเสริมกิจกรรมโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานและพัฒนา ภูมิปัญญาของชุมชนต่างๆเพื่อจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง๗การเผยแพร่แลกเปลี่ยน โดยการส่งเสริมและสนับสนุน

าเนินชีวิตประจำวันโดยใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวม กลุ่มการพัฒนาอาชีพควรรนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อต่อยอด ใช้ในการผลิตการตลาดและการบริหารตลอดจนการป้องกันและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 13 การถ่ายทอดโดยการนำภูมิปัญญาที่ผ่านมาเลือกสรรกลั่น กรองด้วยเหตุและผลอย่างรอบคอบและรอบด้านแล้วไป ถ่ายทอดให้คนในสังคมได้รับรู้เกิดความเข้าใจตระหนักใน คุณค่าคุณประโยชน์และปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมโดยผ่าน สถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาและการจัดกิจกรรมทาง วัฒนธรรมต่างๆ 14 ส่งเสริมกิจกรรมโดยการส่งเสริมและ สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานและพัฒนาภูมิปัญญา ของชุมชนต่างๆเพื่อจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง 15 การเผยแพร่แลกเปลี่ยนโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยน ภูมิปัญญาวัฒนธรรมประเพณีอย่างกว้างขวาง โดยให้มีการ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆด้วยสื่อและวิธีการต่างๆอย่าง กว้างขวางรวมทั้งกับประเทศอื่นๆทั่วโลก 16 การเสริมสร้าง ปราชญ์ท้องถิ่นโดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพของชาวบ้านผู้ดำเนินงานให้มีโอกาสแสดงศักยภาพ ด้านภูมิปัญญาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ที่มีการยกย่อง ประกาศเกียรติคุณในลักษณะต่างๆ 2 แนวคิดเกี่ยวกับ ประเพณีบวชควายฮ้างของภูกามยาวที่ศักดิ์ 2540 ที่กล่าว ว่าประเพณีบวชควายฮ้างคือพิธีกรรมการบวชชายฉกรรจ์ที่ได้ รับเลือกให้เป็นควายฮ้างซึ่งเกิดจากการสมมติตัวเองว่าเป็น ควายประดับร่างกายให้คล้ายคลึงกับควายโดยมีเผ่าเจ้าเป็นผู้ ประกอบพิธีกรรมโดยเป็นส่วนหนึ่งในงานประเพณีบุญบั้งไฟ ของประชาชนตำบลเชียงขวัญเพื่อขอฝนและเป็นการจัดพิธี



ให้เกิดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง โดยให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ ด้วยสื่อและวิธีการต่างๆอย่างกว้างขวางรวมทั้งกับประเทศอื่นๆทั่วโลก การเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่น โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของชาวบ้านผู้ดำเนินงานให้มีโอกาสแสดงศักยภาพด้านภูมิปัญญาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ที่มีการยกย่องประกาศเกียรติคุณในลักษณะต่างๆการส่งเสริมบทบาทในการการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยของผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการส่งเสริม

โดยการนำภูมิปัญญาที่ผ่านมาเลือกสรรกลั่นกรองด้วยเหตุและผลอย่างรอบคอบและรอบด้านแล้วไปถ่ายทอดให้คนในสังคมได้รับรู้เกิดความเข้าใจตระหนักในคุณค่าคุณประโยชน์และปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมโดยผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ 9 การเผยแพร่แลกเปลี่ยน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง โดยให้มีการ 158 วารสารนิทัศน์ศาสตร์และสังคมท้องถิ่นปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ ด้วยสื่อและวิธีการต่างๆอย่างกว้างขวางรวมทั้งกับประเทศอื่นๆทั่วโลก 10 การเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่น โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของชาวบ้านผู้ดำเนินงานให้มีโอกาสแสดงศักยภาพด้านภูมิปัญญาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ที่มีการยกย่องประกาศเกียรติคุณในลักษณะต่างๆการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมปัจจุบันภาคประชาชนหรือภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมโดยดำเนินการในรูปของ 1 จัดเวทีวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นเพื่อสร้างโอกาสของประชาชนในการเผยแพร่วัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน 2 จัดลานวัฒนธรรมให้มีการถ่ายทอดสืบสานวัฒนธรรม โดยการเรียนรู้จากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของวัฒนธรรมที่ได้สั่งสมความรู้ไว้แก่เยาวชนหรือผู้ต้องการสืบทอด 3 จัดงานฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีประจำปีให้เป็นที่รู้จัก 4 จัดให้มีการประกอบเกียรติคุณแก่บุคคลที่สืบสานวัฒนธรรมและประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยที่ไม่หวังผลตอบแทน 5 เป็นศูนย์กลาง ในการสนับสนุนสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมแก่ผู้สนใจ 6 จัดสร้างพิพิธภัณฑ์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมให้กว้างขวาง 7 จัดเวทีวัฒนธรรมหรือจัดลานวัฒนธรรมเพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าวัฒนธรรม 8 สร้างศูนย์วัฒนธรรมร่วมสมัยจัดส่งเสริมวัฒนธรรมศึกษา

การอนุรักษ์วัฒนธรรมแก่บุคคลภายนอกท้องถิ่น๒การมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมหมายถึงบทบาทการจัดรายการเผยแพร่เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นทางสื่อออนไลน์ บทบาทการชักชวนชุมชนร่วมรณรงค์ในการทำกิจกรรมป้องกันรักษาศิลปวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นบทบาทการชักชวนประชาชนและเอกชนตลอดจนหน่วยงานรัฐให้ร่วมกันส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นบทบาทการบริการให้ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานภาครัฐเห็นความสำคัญของวัฒนธรรม

ร่วมกับภารกิจของคณะสงฆ์ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของพระสงฆ์ในอำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์ Journal of Interdisciplinary Innovation Review 48 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการอนุรักษ์วัฒนธรรมประกอบด้วยการตั้งศูนย์กลางเผยแพร่และประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้ประชาชนเข้าใจการทำกิจกรรมป้องกันรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับชุมชนและหน่วยงานภาครัฐและการชักชวนประชาชนและเอกชนตลอดจนหน่วยงานรัฐให้ร่วมกันส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการเผยแพร่วัฒนธรรมประกอบด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนได้ศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรมท้องถิ่นอันมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในชุมชนการแนะนำเกี่ยวกับความรู้ความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่สาธารณชนและการเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นแก่เยาวชนคนรุ่นหลังด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมประกอบด้วยการใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นสื่อกลาง ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เหมาะสมในการดำเนินชีวิตประจำวันและการบูรณาการกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับภารกิจอื่นของคณะสงฆ์เช่น โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นต้นข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1 สถานศึกษาทุกแห่งควรจัดทำหลักสูตรวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับองค์กรคณะสงฆ์และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงาน



ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม 2 สถานศึกษาทุกแห่งควรสนับสนุนให้พระสงฆ์ผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ปรึกษา ด้านวัฒนธรรมประจำสถานศึกษาข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ 1 ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรของวัดที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและมีศักยภาพในการเผยแพร่ 2 ควรประสานกับหน่วยงานราชการและเอกชนเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุน

ท้องถิ่นแก่อสมวลชนให้มากยิ่งขึ้นบทบาทการจัดเอกสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้ว่ามีสิทธิในการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน๕๒สรุปได้ว่าความสำเร็จของการอนุรักษ์อยู่ที่พื้นฐานทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มประชาชาติหรือแต่ละกลุ่มสังคมวัฒนธรรมจะเปลี่ยนไปเป็นความเจริญอยู่ที่คนในสังคมมีปัญญาความสามารถค้นพบสิ่งที่มีอยู่แล้วแต่ยังซ่อนเร้นอยู่และประดิษฐ์เสริมสิ่งใหม่บนรากฐานสิ่งเก่าเพื่อรักษาเสถียรภาพและบุคลิกของสังคมตนเอาไว้การเปลี่ยนแปลงไป

ดังเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าคนไทยมีจิตใจโอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากชอบทบาบุญให้ทานกระทั่งสัตว์ต่างๆ ทั้งนี้ด้วยได้รับอิทธิพลจากหลักธรรมศาสนา ในทางพระพุทธศาสนาหน้าที่การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่ายอย่างไรก็ตามความสำเร็จของการอนุรักษ์อยู่ที่พื้นฐานทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มประชาชาติหรือแต่ละกลุ่มสังคมวัฒนธรรมจะเปลี่ยนไปเป็นความเจริญอยู่ที่คนในสังคมมีปัญญาความสามารถค้นพบสิ่งที่มีอยู่แล้วแต่ยังซ่อนเร้นอยู่และประดิษฐ์เสริมสิ่งใหม่บนรากฐานสิ่งเก่าเพื่อรักษาเสถียรภาพและบุคลิกของสังคมตนเอาไว้การเปลี่ยนแปลงไปข้างหน้าเท่านั้นที่จะทำให้วัฒนธรรมมีเสถียรภาพดังที่ในเชิงวิชาการเรียกว่าวัฒนธรรมมีพลวัตนั่นเองเอกสารอ้างอิงกรมศิลปากร 2553 การอนุรักษ์โบราณสถานการขึ้นทะเบียน โบราณสถานกรุงเทพมหานครกระทรวงวัฒนธรรมกระทรวงวัฒนธรรม 2556 คู่มือการดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศของกระทรวงวัฒนธรรมโครงการรากวัฒนธรรมกรุงเทพมหานครสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเกษมจันทร์แก้ว 2541 เอกสารการสอนชุดวิชาในเวศวิทยาและการจัดการป่าไม้การจัดการสิ่งแวดล้อมหน่วยที่ 8 กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2551 วัฒนธรรมไทยกรุงเทพมหานครมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540 ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทยพิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานครชวนการพิมพ์งานคอดีวัฒนธรรมและคณะ 2548 สังคมวิทยาพิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เดชาบุญคำ 2540 การอนุรักษ์และการพัฒนาในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชนเนื่องในวาระครบรอบสถาปนา 80 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 29 นิเทศวัฒนธรรม 2549 การเปลี่ยนแปลง

๔๑วัฒนธรรมเป็นผลรวมของการสั่งสมสิ่งสร้างสรรค์และภูมิธรรมปัญญาที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้นๆ เป็นการสั่งสมประสบการณ์ความรู้ความสามารถภูมิธรรมภูมิปัญญาทั้งหมดที่ได้ช่วยให้มนุษย์ในสังคมนั้นๆอยู่รอดและเจริญสืบต่อไปและเป็นอยู่อย่างที่เป็น ในบัดนี้๕๓วัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบที่ซับซ้อนทั้งหมดของลักษณะอันชัดเจนของจิตวิญญาณสติปัญญาและอารมณ์ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสังคมหรือหมู่คณะวัฒนธรรมมิได้หมายถึงเพียงศิลปะและวรรณกรรมเท่านั้นแต่หมายถึงฐานนิยมต่าง

ต่อไป (2) การปฏิสังขรณ์ Renovation )หมายถึงการทำให้คืนสู่สภาพเดิมที่เคยเป็นมาและ (3) การบูรณะ( Restoration )หมายถึงการซ่อมแซมปรับปรุงให้มีรูปทรงลักษณะกลมกลืนเหมือนของเดิมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้แต่ต้องแสดงความแตกต่างของสิ่งที่มีเดิมกับสิ่งที่ทำขึ้นใหม่ส่วนคำว่าวัฒนธรรมมีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตเพราะคำว่าวัฒนธรรมมาจากภาษาบาลีว่าวัฒนธรรมซึ่งแปลว่าเจริญงอกงามส่วนคำว่าธรรมมาจากภาษาสันสกฤตว่าธรรมหมายถึงความดีและคำว่าวัฒนธรรมนี้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Culture ที่มีรากศัพท์มาจาก Cultura ในภาษาละตินมีความหมายว่าการเพาะปลูกหรือการปลูกฝังซึ่งอธิบายได้ว่ามนุษย์เป็นผู้ปลูกฝังอบรมบ่มนิสัยให้เกิดความเจริญงอกงาม(คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2551 : 3 )วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคมที่ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตมนุษย์โดยแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมโดยเฉพาะของตนเองเพราะเป็นวิถีชีวิตที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มสังคมวัฒนธรรมเป็นผลรวมของการสั่งสมสิ่งสร้างสรรค์และภูมิธรรมปัญญาที่

ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้นๆวัฒนธรรมเป็นการสั่งสมประสบการณ์ความรู้ความสามารถภูมิธรรมภูมิปัญญาทั้งหมดที่ได้ช่วยให้มนุษย์ในสังคมนั้นๆอยู่รอดและเจริญสืบต่อไปและเป็นอยู่อย่างที่เป็นในบัดนี้วัฒนธรรมเป็นทั้งสิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามสืบมาและเป็นเนื้อตัวของความเจริญงอกงามที่มีอยู่ซึ่งเป็นพื้นฐานของความเจริญงอกงามต่อไป(จันทร์สุริย์และประทีปอินแสง, 2541 : 18 )วัฒนธรรมเป็นวิถีแห่งการดำรงชีพที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมทั้งระบบความรู้ความคิดความเชื่อจนมีการยอมรับปฏิบัติกันมามีการอบรมถ่ายทอดไปสู่สมาชิกรุ่นต่อมามาตลอด

ๆของชีวิตวิถีพื้นฐานต่างๆของมนุษย์ระบบค่านิยมชนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ๕๕คนในสังคมส่วนรวมคิดเห็นอย่างไรมีความเชื่ออย่างไรก็จะแสดงออกให้ปรากฏเห็นเป็นรูปภาษาประเพณีกิจกรรมการเล่นการศาสนาเป็นต้นตลอดจนสิ่งต่างๆที่คนในสังคมส่วนรวมสร้างขึ้นเช่นสิ่งอันจำเป็นแก่วิถีชีวิตและการครองชีพได้แก่ปัจจัยสี่เครื่องมือเครื่องใช้ความคิดความรู้สึกรู้สึกความเชื่อซึ่งปรากฏให้เห็นเป็นสิ่งที่ต่างๆที่สร้างขึ้นและถ่ายทอดไว้ให้แกกันเป็นมรดกตกทอดสืบต่อกัน

district Prachuap Khiri Khan province This mixmethod research found that the local culture advancement of sangha had an overall opinion at high level age as a personal factor to be significantly different at the statistical level of Received August 20 2020 Revised October 26 2020 Accepted November 5 2020 ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 Vol 3 No 2 July December 2020 41 005Problems and obstacles were lack of personnel budget and cooperation since everyone separately does one s task The suggestions are to increase the number of personnel who have knowledge and understanding about cultural conservation and have the ability to propagate to coordinate with government and private sectors for the budget to substantially support the conservation of local culture and to establish the working network between temples and external institutes to cooperatively perform the sustainable local culture conservation Keywords Efficiency Management Educational Welfare บทนำวัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตของสังคมคนในสังคมส่วนรวมคิดเห็นอย่างไรมีความเชื่ออย่างไรก็จะแสดงออกให้ปรากฏเห็นเป็นรูปภาษาประเพณีกิจกรรมการเล่นการศาสนาเป็นต้นตลอดจนสิ่งต่างๆที่คนในสังคมส่วนรวมสร้างขึ้นเช่นสิ่งอันจำเป็นแก่วิถีชีวิตและการครองชีพได้แก่ปัจจัยสี่เครื่องมือเครื่องใช้ความคิดความรู้สึกรู้สึกความเชื่อซึ่งปรากฏให้เห็นเป็นสิ่งที่ต่างๆที่สร้างขึ้นและถ่ายทอดไว้ให้แกกันเป็นมรดกตกทอดสืบต่อกันมาชั่วอายุคนผจญจิตต์อติคมนันทะ 2543 วัฒนธรรมเป็นพฤติกรรม

มาชั่วอายุคน๕๕วัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดกันมาจากบรรพบุรุษส่วนหนึ่งได้รับการวิวัฒนาการจากธรรมชาติและอีกส่วนหนึ่งได้มาจากสัมพันธไมตรีกับชนชาติอื่นโดยการค้าขายการเยี่ยมนการเรียนการศึกษาการท่องเที่ยวการเผยแพร่ศาสนาที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตที่มีวัฒนธรรมแฝงอยู่ด้วยทำให้วัฒนธรรมมีการผสมกลมกลืนและถ่ายทอดสืบมา๕๖สรุปได้ว่าการร่วมอนุรักษวัฒนธรรมลาวเวียงให้คนรุ่นหลังได้สืบสานต่อ โดยองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จักเป็น

Conservation Local Cultural บทนาชนชาติไทยมีวัฒนธรรมของตนเองมาเก่าแก่ยาวนานมีหลักฐานที่ปรากฏในพื้นที่ต่างๆเช่นหลักฐานทางด้านวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ศิลปะเครื่องปั้นดินเผาโบราณเชียงอุดรธานีและที่อื่น ในประเทศไทยวัฒนธรรมในของคนไทยที่ได้ถ่ายทอดกับมาจากบรรพบุรุษส่วนหนึ่งได้รับการวิวัฒนาการจากธรรมชาติและอีกส่วนหนึ่งได้มาจากสัมพันธไมตรีกับชนชาติอื่นโดยการค้าขายการเยี่ยมนการเรียนการศึกษาการท่องเที่ยวการเผยแพร่ศาสนาที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตที่มีวัฒนธรรมแฝงอยู่ด้วยทำให้วัฒนธรรมมีการผสมกลมกลืนถ่ายทอดสืบมาไม่มีชนชาติใดในโลกที่จะมีวัฒนธรรมเป็นของตนเองมีวัฒนธรรมของชาติอื่นแล้วถ้าเห็นว่ามีสิ่งใดดีสมควรรับไปใช้ก็นามาปรับปรุงดัดแปลงให้เหมาะสมกับนิสัยวิถีชีวิตและสังคมไทยก็มีการโยกย้ายถิ่นฐานซึ่งย่อมมีการรับเอาวัฒนธรรมต่างๆเข้ามามีการปฏิบัติสืบทอดกันมาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2551 วัฒนธรรมเป็นวิถีแห่งการดำรงชีพที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมทั้งระบบความรู้ความคิดความเชื่อจนมีการยอมรับปฏิบัติกันมาตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมของมนุษย์สมัยคริสต์ศตวรรษที่ 2546 วัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบที่ซับซ้อนทั้งหมดของลักษณะอันชัดเจนของจิตวิญญาณสติปัญญาและอารมณ์ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสังคมหรือหมู่คณะวัฒนธรรมมิได้หมายถึงเพียงศิลปะและวรรณกรรมเท่านั้นแต่หมายถึงฐานนิยมต่างๆของชีวิตลัทธิพื้นฐานต่างๆของมนุษย์ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อวิภาษารักษ์ 2540 ปัจจุบันวัฒนธรรมมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

สมุทรสาครผลการวิจัยพบว่าสภาพการการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากการมีส่วนร่วมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวตามหลักสัปปายะ ๗ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากรูปแบบประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดสมุทรสาครมีปัจจัยที่สำคัญคือด้าน

การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 347 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 344 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 343 และอยู่ในระดับปานกลางได้แก่การมีส่วนร่วมวางแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 340 ตามลำดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวตามหลักสัปปายะ 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 360 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0737 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านได้แก่โภชนาการสัปปายะอาหารเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 377 รองลงมาคือโคจรสัปปายะร้านอาหารเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 374 อवासสัปปายะสถานที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 361 บุคคลสัปปายะบุคลากรเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 360 อิริยาบถสัปปายะอิริยาบถเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 355 ภัตตสัปปายะการพูดคุยเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 350 และอุตสาหกรรมสัปปายะสิ่งแวดล้อมเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 345 ตามลำดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 346 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0789 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้านได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าเฉลี่ย 134 ปีที่ 10 ฉบับที่ 4 ตุลาคม ธันวาคม 2564 Vol 10 No 4 October December 2021 เท่ากับ 353 รองลงมาคือคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 346 บุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 343 และอยู่ในระดับปานกลางได้แก่การสร้างความสะดวกสบายให้การท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 340 ตามลำดับ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครปัจจัยด้านบริบท

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ๕๗ ภูวดลบัวบางพลูได้ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรีผลการวิจัยพบว่าแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏในด้านเศรษฐกิจได้แก่อุทยานฯควรขึ้นราคาค่าเข้าชมอุทยานฯ ในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว๒จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้น่าสนใจและนำเสนอขายในราคาเหมา Package ๓ทำการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อจูงใจและให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมาก

เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยไม่ใช้แม้แต่ฝ่ายรัฐหรือฝ่ายปกครองอย่างเดียวทั้งเรื่องการมีส่วนร่วมวางแผนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมประเมินการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครมีความยั่งยืนและสมดุลต่อไปอภิปรายผลการวิจัย 1 การการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครนั้นการจัดการการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และส่วนร่วมประเมินทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการมีส่วนร่วมวางแผนของประชาชนในส่วนของบริหารจัดการท่องเที่ยวตามหลักสัปปายะ 7 มีอาหารเหมาะสมร้านอาหารเหมาะสมมีสถานที่เหมาะสมบุคลากรเหมาะสมอิริยาบถเหมาะสมการพูดคุยเหมาะสมและมีสิ่งแวดล้อมเหมาะสมและการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่ง

ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมอีกทั้งยังมีการสร้างความสมดุล  
ให้กับการท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูวดลบัวบาง  
พลู 2561 ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิง  
นิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัด  
จันทบุรีผลการวิจัยพบว่าแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิง  
นิเวศอย่างยั่งยืนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏในด้าน  
เศรษฐกิจได้แก่ 1 อุทยานฯควรขึ้นราคาค่าเข้าชมอุทยานฯใน  
ช่วงเทศกาลท่องเที่ยว 2 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้น่าสนใจ  
และนำเสนอขายในราคาเหมา Package 3 ทาการ  
ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อจูงใจและให้เป็นที่รู้จักแก่นัก  
ท่องเที่ยวมากขึ้น 4 ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี  
เพื่อให้เกิด

ขึ้น๔ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปีเพื่อให้เกิดรายได้  
จากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง๕พัฒนาคุณภาพและ  
มาตรฐานในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้  
นักท่องเที่ยวประทับใจและเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำด้านสังคม  
และวัฒนธรรมได้แก่๑ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วน  
ร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ ให้มาก  
ขึ้น๒สรรหาบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ  
การท่องเที่ยวเพื่อนำมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับ๕๗กชนิกานินทสุ  
วรรณรูปแบบประสิทธิผลการ

เพื่อจูงใจและให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น 4 ส่งเสริม  
ให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปีเพื่อให้เกิดรายได้จากการท่อง  
เที่ยวอย่างต่อเนื่อง 5 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการให้  
บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจ  
และเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำด้านสังคมและวัฒนธรรมได้แก่  
1 ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการ  
วารสารจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ Journal of MCU Social  
Science Review 137 ท่องเที่ยวภายในอุทยานฯให้มากขึ้น  
2 สรรหาบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการ  
ท่องเที่ยวเพื่อนำมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการการ  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานฯ 3 ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมี  
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้ง  
ธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อให้มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยว  
ที่คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป 4 จัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรด้านการท่อง  
เที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานฯ โดยคณะกรรมการกลุ่มประกอบ  
ด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวและด้านสิ่งแวดล้อม  
ได้แก่ 1 กำหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่  
บริเวณเขาพระบาท 2 จัดระเบียบการเข้าชม โดยเฉพาะช่วง  
เทศกาลท่องเที่ยว 3 กำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวด  
เพื่อป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4  
จัดทำคู่มือท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล  
การบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครสา  
หรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการท่องเที่ยว  
เชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครนั้นปัจจัยด้านบริหารการ  
บริหารจัดการท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมและหลักสปีปายะ 7 มี  
อิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อ  
ประสิทธิผล

๔๓การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานฯ๓ส่ง  
เสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ  
การอนุรักษ์ทรัพยากรทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อให้มี  
ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป๔จัด  
ตั้งกลุ่มหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ  
อุทยานฯ โดยคณะกรรมการกลุ่มประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วน  
เสียทางการท่องเที่ยวและด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่๑กำหนดขีด  
ความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่บริเวณเขาพระ  
บาท๒จัดระเบียบการเข้าชม โดยเฉพาะช่วงเทศกาลท่อง  
เที่ยว๓กำหนดบทลงโทษ

มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิง  
นิเวศในอุทยานฯ 3 ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ความ  
เข้าใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้งธรรมชาติและ  
วัฒนธรรมเพื่อให้มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่คงอยู่อย่าง  
ยั่งยืนต่อไป 4 จัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวเชิง  
นิเวศของอุทยานฯ โดยคณะกรรมการกลุ่มประกอบด้วยผู้  
มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวและด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ 1  
กำหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่บริเวณเขา  
พระบาท 2 จัดระเบียบการเข้าชม โดยเฉพาะช่วงเทศกาลท่อง  
เที่ยว 3 กำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวดเพื่อป้องกันการ  
ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4 จัดทำคู่มือท่อง  
เที่ยวเชิงนิเวศค่าสำคัญการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการจัดการการ  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ  
ภูวดลบัวบางพลู 92 วารสารวิจัยไร่ไพพรรณีปีที่ 12 ฉบับที่ 2



เดือนพฤษภาคมสิงหาคม 2561 Abstract The purposes of this research are to 1 To study ecotourism in contexts of Khitchakut Mountain National Park 2 To study conditions of ecotourism management 3 To represent guidelines of sustainable ecotourism management The methodologies are to study on the literature reviews to participate for interviewing and surveying the group of stakeholders in ecotourism management The results in the areas of the guidelines of sustainable ecotourism management have found that 1 The national park should increase the admission fee during the travel festival 2 The tourist activities should be provided interestingly and the packages tour should be offered for selling 3 The travel places should

ที่ชัดเจนและเข้มงวดเพื่อป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำคู่มือท่องเที่ยวเชิงนิเวศ๕๘ที่ศูนย์ปิยะเจริญเดชได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดสงขลาผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดสงขลาที่มีการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาคือหลักอปริหานิยธรรม๗เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามหลักการและหลักธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านให้การดูแล

กันเนื่องนิตยภัทกณท์กำหนดคุณสมบัติผู้รับเข้ามาทำงานและการรักษาหรือกันในที่ประชุมมีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายหรือแผนการพัฒนาบุคลากรขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ปิยะเจริญเดช( 2564 :บทคัดย่อ)ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดสงขลาผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย 1 )การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว 2 )การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก 3 )การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 4 )การสร้างเสริมความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว 5 )การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีปัจจัยพื้นฐาน 2 ประการคือการจัดการด้านการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของประชาชนนอกจากนี้ยังบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาคือหลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามหลักการและหลักธรรมดังนี้ 1 )หมั่นประชุมกันเนื่องนิตยภัทประกอบด้วยรักษาหรือถึงการพัฒนาอยู่เป็นนิตยภัทแก้ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันและการสร้างความเข้าใจกระบวนการอย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ 2 )พร้อมเพรียงกันประชุมประกอบด้วยประกาศวัน-เวลานัดประชุมชัดเจนทั่วถึงเนื้อหาสาระตรงประเด็นและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ 3 )การไม่ตั้งกฎระเบียบตามที่ขัดต่อระเบียบเดิมประกอบด้วยการกำหนดระเบียบไว้อย่างยุติธรรมโดยไม่เอื้อต่อนายทุนใหญ่ การออกกฎระเบียบในการทำธุรกิจค้าขาย 4 )ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ประกอบด้วยเคารพและเชื่อฟังจากคำแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาและเปิดโอกาสรับฟังปัญหาและนำมาพัฒนาปรับปรุง 5 )เคารพสิทธิมนุษยชนประกอบด้วยจัดทำนโยบายสร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึก 6 )การให้ความเคารพสถาน

การมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและด้านการตลาดสามารถร่วมกับอธิบายความแปรปรวนของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์ได้ร้อยละ๖๒แต่หากร่วมกันอธิบายความแปรปรวน โดยผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท๔จะอธิบายได้ร้อยละ๙๘นั่นแสดงว่าการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท๔เป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างมากแต่ขณะเดียวกันพบว่าหากเป็นปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยว

และการบริหารจัดการ MANA สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 9800 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมระหว่างตัวแปรใน โมเดลพบว่าผลการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลทางตรงระหว่างตัวแปรแฝงภายนอกคือ การมีส่วนร่วม PART และการตลาด MARK มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ CREA น้อยกว่าค่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการ MANA แยกเป็นอิทธิพลทางตรง 039 036 มีอิทธิพลทางอ้อม 029 058 เป็นอิทธิพลรวม 010 094 ตามลำดับการมีส่วนร่วมและการ



ตลาดมือที่พิลโดยรวมส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติขณะเดียวกันทรัพยากรการท่องเที่ยว TOUR มือที่พิลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์มากกว่าค่าที่พิลทางอ้อมผ่านวารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียนปีที่ 25 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2562 60 การบริหารจัดการ MANA แยกเป็นค่าที่พิลทางตรง 032 ค่าที่พิลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการ 030 ค่าที่พิลพิลรวม 002 แสดงว่าการบริหารจัดการเป็นตัวแปรส่งผ่านของการมีส่วนร่วม PART และการตลาด MARK ภาพที่ 2 แบบจำลองการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สรุปวิเคราะห์ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและด้านการตลาดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์ได้ร้อยละ 62 แต่หากร่วมกันอธิบายความแปรปรวน โดยการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 จะอธิบายได้ร้อยละ 98 นั้นแสดงว่าการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทเป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างมากแต่ขณะเดียวกันพบว่าหากเป็นปัจจัย

โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท๔แสดงให้เห็นว่าด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเน้นที่กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมากกว่าเน้นที่บุคคลในการขับเคลื่อนกระบวนการดังนั้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและการตลาดเป็นเครื่องมือในการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์แต่เครื่องมือเป็นเพียงแค่องค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นการที่จะทำให้กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นจะต้อง๕๕

นั้นมือที่พิลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 แสดงให้เห็นว่าด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเน้นที่กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมากกว่าเน้นที่บุคคลในการขับเคลื่อนกระบวนการดังนั้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและการตลาดเป็นเครื่องมือในการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์แต่เครื่องมือเป็นเพียงแค่องค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นการที่จะทำให้กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นจะต้องมีการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทซึ่งจะเป็นตัวกำกับบุคคลผู้ขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาทั้งภายนอกและภายในควบคู่ไปพร้อมกับการอภิปรายผลการวิจัยจากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วม PART ทรัพยากรการท่องเที่ยว TOUR การตลาด MARK การบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 MANA ที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ CREA ผลการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ที่ได้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้กล่าวคือการมีส่วนร่วม PART และการตลาด MARK มือที่พิลทางอ้อมต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ CREA ผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 และมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์อิทธิบาท 4 2 4786 df 37 p 0109 RMSEA 192 วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียนปีที่ 25 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2562 61 เท่ากับ 098 กล่าวคือสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 9800 สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤติยาสมิตลาและกนกกันต์แก้วนุช 2561 116 ได้ศึกษาวิจัยปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้าน โพนอาเภอคาม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอิทธิพลเชิงบวก

กวดลบบ้างพลูแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรีวารสารวิจัยรำไพพรรณีปีที่๑๒ฉบับที่๒พฤษภาคม

กนตส์โล 2561 การบริหารการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารวารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหารศน์ 1 2 1121 พระแมน

สิงหาคม๒๕๖๑หน้า๙๑๕๙ทัศน์ียิปะเจริญเดชรูป  
แบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจ  
พิเศษในจังหวัดสงขลาคุณุณิพนธ์สาขาวิชา  
รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหา  
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๔

รัตน์จิตตมโลและคณะ 2562 การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยว  
เชิงวัฒนธรรมอาเภอบางคนที่จังหวัดสมุทรสงครามวารสารสห  
วิทยาการนวัตกรรมการบริหารศน์ 2 24 33 พระศรีสังคฆษา  
นุทโธ 2561 การท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนารูปแบบและเครือ  
ข่ายการจัดการท่องเที่ยวของวัด ในสังคมไทยคุณุณิพนธ์สาขา  
วิชาการพัฒนาลังคมพระนครศรีอยุธยามหาวิทยาลัยมหาจุฬาล  
งกรณราชวิทยาลัยภูวดลบัวบางพลู 2561 แนวทางการ  
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขา  
ดิมภูฏองจังหวัดจันทบุรีวารสารวิจัยราไพพรณี 12 2 91100  
(tel:12 2 91100) รัตติยาพรหมกลปี 2562 ความสัมพันธ์เชิง  
สาเหตุของแบบจำลองการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิง  
สร้างสรรค์ ในจังหวัดนครสวรรค์คุณุณิพนธ์สาขาวิชารัฐประ  
ศาสนศาสตร์พระนครศรีอยุธยาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ  
ราชวิทยาลัยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด  
สมุทรสาคร 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวรายได้จากการท่องเที่ยว  
สืบค้น 1 ตุลาคม 2563 จาก <https://samutsakhonmots.gov.th/more-news.php?cid=49>

พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า  
ปัจจัยด้านการสร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์อยู่ในระดับสูง  
สุดรองลงมาคือปัจจัยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการ  
ปัจจัยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัย  
ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและ  
การบริการด้านการท่องเที่ยวตามลำดับ๒ปัจจัยที่มีผล  
ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและ  
จังหวัดสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
ระดับ๐๐๑ประกอบด้วย๕ตัวแปรได้แก่การมีส่วนร่วมรับผล  
ประโยชน์ความผูกพัน

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและ  
สมุทรสงครามพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก 365 เมื่อ  
พิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยด้านการสร้างและเผยแพร่ภาพ  
ลักษณ์ 372 อยู่ในระดับสูงสุดรองลงมาคือปัจจัย  
ด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการ 366 ปัจจัย  
ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 360 และปัจจัย  
ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและ  
การบริการด้านการท่องเที่ยว 359 ตามลำดับวารสารวิชาการ  
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 136 2 ปัจจัยที่มีผล  
ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและ  
จังหวัดสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001  
ประกอบด้วย 5 ตัวแปรได้แก่การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์  
ความผูกพันต่อแหล่งท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมในการติดตาม  
ประเมินผลการสร้างความยั่งยืนทางวัฒนธรรมและนโยบาย  
การท่องเที่ยว F 137590 p value 0000 ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย  
สามารถอธิบายความผันแปรของการพัฒนาการท่องเที่ยว  
อย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามได้ร้อยละ  
7020 Adjusted R Square 07020 3 ข้อเสนอแนะทาง  
การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและ  
สมุทรสงครามประกอบด้วย การปฏิบัติที่สำคัญ 8 ประการคือ  
1 ส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนใน  
ลักษณะเครือข่ายเพื่อการกำหนดนโยบายรวมถึงการนำ  
นโยบายไปปฏิบัติที่มีลักษณะรวมศูนย์ 2 บูรณาการด้านการ  
รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 3  
ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้อง  
และอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 4  
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนร่วมกันเพื่อ  
ป้องกันความผิดพลาดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 5  
พัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากร

ต่อแหล่งท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล  
การสร้างคามยั่งยืนทางวัฒนธรรมและนโยบายการท่องเที่ยว  
ซึ่งปัจจัยทั้ง๕ปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของ  
การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและ  
จังหวัดสมุทรสงครามได้ร้อยละ๗๐๒๐ Adjusted R Square  
๐๗๐๒๐๓ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง  
ยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามประกอบด้วย การ

อย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามพบว่าโดย  
รวมอยู่ในระดับมาก 365 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัย  
ด้านการสร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ 372 อยู่ในระดับสูงสุด  
รองลงมาคือปัจจัยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการ  
366 ปัจจัยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 360 และปัจจัย  
ด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการ  
บริการด้านการท่องเที่ยว 359 ตามลำดับวารสารวิชาการ

ปฏิบัติที่สำคัญ๘ประการคือ๑ส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนในลักษณะเครือข่ายเพื่อกำหนดนโยบายรวมถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 136 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 ประกอบด้วย 5 ตัวแปรได้แก่การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ความผูกพันต่อแหล่งท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการสร้างความยั่งยืนทางวัฒนธรรมและนโยบายการท่องเที่ยว F 137590 p value 0000 ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามได้ร้อยละ 7020 Adjusted R Square 07020 3 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามประกอบด้วยปฏิบัติที่สำคัญ 8 ประการคือ 1 ส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนในลักษณะเครือข่ายเพื่อกำหนดนโยบายรวมถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีลักษณะรวมศูนย์ 2 บูรณาการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 3 ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนร่วมกันเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 5 พัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว 6 สร้างศักยภาพของแหล่ง

ที่มีลักษณะรวมศูนย์๒บูรณาการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว๓ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยว๔ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนร่วมกันเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว๕พัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการ๖รื้อดัดยาพรมกลีปความสัมพันธเชิงสาเหตุของแบบจำลองการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์๗นิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาร

มาก 365 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยด้านการสร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ 372 อยู่ในระดับสูงสุดรองลงมาคือปัจจัยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการ 366 ปัจจัยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 360 และปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว 359 ตามลำดับวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 136 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 ประกอบด้วย 5 ตัวแปรได้แก่การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ความผูกพันต่อแหล่งท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการสร้างความยั่งยืนทางวัฒนธรรมและนโยบายการท่องเที่ยว F 137590 p value 0000 ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามได้ร้อยละ 7020 Adjusted R Square 07020 3 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามประกอบด้วยปฏิบัติที่สำคัญ 8 ประการคือ 1 ส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนในลักษณะเครือข่ายเพื่อกำหนดนโยบายรวมถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีลักษณะรวมศูนย์ 2 บูรณาการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 3 ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนร่วมกันเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 5 พัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว 6 สร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานวัฒนธรรมโดยมุ่งพัฒนาเอกลักษณ์วัฒนธรรมชุมชนให้เป็นจุดเด่น 7 ปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของประชาชน

๔๔บริการด้านการท่องเที่ยวสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานวัฒนธรรม โดยมุ่งพัฒนาเอกลักษณ์วัฒนธรรมชุมชนให้เป็นจุดเด่น๗ปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ระยะยาวทางเศรษฐกิจ๘อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติให้คงอยู่ โดยปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวสุขภาพภูมิทัศน์ในพื้นที่ไม่ถูกทำลาย โดยนักท่องเที่ยวตลอดจนการจัดการขยะมูลฝอย ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่ง

ความผิดพลาดในเรื่องของการบริหารได้ด้วยเหตุนี้คนในพื้นที่จะเป็นผู้ที่รู้และมีประสบการณ์ในพื้นที่เพื่อนำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นจุดสนใจกับนักท่องเที่ยว 22 พัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว เพราะคุณภาพสินค้านั้นถือเป็นภาพลักษณ์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการถ้าหากคุณภาพสินค้าต่ำลงอาจส่งผลถึงรายได้ที่รับจากการขายบริการสินค้า ในทิศทางที่แยกลงดังนั้นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการปรับมาตรฐานคุณภาพสินค้าให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่สูงขึ้นอีกทั้งยังเป็นการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการอีกต่อไปในอนาคต 23 สร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานวัฒนธรรม โดยมุ่งพัฒนาเอกลักษณ์วัฒนธรรมชุมชนให้เป็นจุดเด่นปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศให้เหมาะสม 24 ปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ระยะยาวทางเศรษฐกิจ 25 อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติให้คงอยู่ โดยปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวสุขภาพภูมิทัศน์ในพื้นที่ไม่ถูกทำลาย โดยนักท่องเที่ยวตลอดจนการจัดการขยะมูลฝอย ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อป้องกันปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1 ควรมีการทำการวิจัยต่อเนื่องจากการวิจัยดังกล่าว ในเนื้อหาขีดความสามารถในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวของพื้นที่ในตลาดน้ำอัมพวาที่มีบริเวณพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยวแบบจำกัดรวมถึงการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับเรื่องความเสื่อมโทรมที่อาจเกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยว 2 ควร

๑การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน๖๓พระมหาธีรวัฒน์เสสปัญโญ สันยศติทัศนการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย ดุษฎีนิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย๒๕๖๔

องค์การบริหารมหาน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เอกสารอ้างอิงณัฐรุ่งวงศ์.( 2564 ).การบริหารจัดการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามหลักธรรมาภิบาลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.พระมหาธีรวัฒน์เสสปัญโญ(สันยศติทัศน).( 2564 ).การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย(ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.ศิริพรไชยชนะ.( 2560 ).การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมค่านิยมของการประปานครหลวง(ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.สุกานดาเกิดชัย.( 2561

การจัดการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก๔ด้านประกอบด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์การไม่๖๔วันชัยมี ศิริวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ดุษฎีนิพนธ์สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย๒๕๖๔

ในประเทศไทย(ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.วันชัยมีศิริ.( 2566 ).นวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง(ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.( 2565 ).แนวโน้มอุตสาหกรรมเครื่องสำอางไทยปี 2565 - 2567 .กรุงเทพมหานคร:ธนาคารกสิกรไทย.สมชายสุชะ.( 2565



).ปัญหากระบวนการนำเข้าเครื่องสำอางจากต่างประเทศของผู้ประกอบการ.วารสารวิจัยทางธุรกิจและการจัดการ, 10 ( 2 ), 1 - 12 .สมาคมผู้ผลิตเครื่องสำอางไทย.( 2564 ).รายงานประจำปี 2564 .กรุงเทพฯ:สมาคมผู้ผลิตเครื่องสำอางไทย.สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.( 2565 ).คู่มือการนำเข้าเครื่องสำอาง.นนทบุรี:กระทรวงสาธารณสุข. Likert , R. ( 1967 ). The Method of Constructing and Attitude Scale . New York : Wiley & Son .

การบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยพบว่าการบริหารตามหลัก PDCA ส่งผลต่อการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยมี 4 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าการบริหารตามหลัก PDCA สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยได้ร้อยละ 74.2 ตามลำดับหลักทฤษฎี 4 ส่งผลต่อการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยมี 3 ด้าน 65 พัน

สอบและทดสอบคุณภาพและประสิทธิผลที่ได้รับและวัดผลประเมินผลการจัดการส่งเสริมการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นอย่างเป็นรูปธรรมดังนั้นพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยนอกจากจะพัฒนาตามปัจจัยทางการบริหารพื้นฐานขององค์กรแล้วจึงมีความจำเป็นต้องนำเอาหลักพุทธธรรมหรือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นกระบวนการหรือเป็นเครื่องมือในส่งเสริมการบริหารงานที่ดีเพราะหากมีการศึกษาหลักพุทธธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์กรหรือการปฏิบัติงานของบุคลากรก็จะทำให้การบริหารจัดการและการปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นรวมทั้งเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ต่อเนื่องเป็นการสร้างแรงผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีทางและวัฒนธรรมการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและยั่งยืนต่อไปปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2566 Vol . 6 No . 1 January - February 2023 ~ A - 31 ~องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาสามารถสร้างรูปแบบของการบริหารงานที่ดีตามหลักพุทธธรรมของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยประกอบด้วยด้านจิตตะ(ความพึงพอใจในงาน)ด้านวิริยะ(ความขยันหมั่นเพียร)ด้านจิตตะ(ความมีใจฝักใฝ่เอาใจใส่ในงาน)ด้านวิมังสา(ไตร่ตรองหาเหตุผล)และหลักการบริหารที่ดีตามหลัก PDCA ดังแผนภาพที่แสดงแผนภาพที่ 1 การบริหารงานที่ดีตามหลักพุทธธรรมของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทย(ทองดีปาโล, 2565 )การวางแผนงาน( Planning )การลงมือปฏิบัติ( Do )การตรวจสอบ( Check )ด้านจิตตะ(ความพึงพอใจ

4.4 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าแสดงว่าหลักทฤษฎี 4 สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยได้ร้อยละ 74.2 ตามลำดับหลักทฤษฎี 4 ส่งผลต่อการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย 1 ด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ 2 ด้านการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย 3 ด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส 4 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมส่งผลต่อการบริหารงานที่ดีของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทยมีปัจจัย

มีส่วนได้เสีย (  $x = 4.35, S.D. = 0.558$  ) 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารองค์กรบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่า 1 ) กระบวนการบริหารส่งผลต่อการบริหารองค์กรบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมี 2 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้คือการพัฒนาปรับปรุงและการปฏิบัติแสดงว่ากระบวนการบริหารสามารถร่วมกันทำนายการบริหารองค์กรบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ร้อยละ 51.3 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการพัฒนาปรับปรุงสามารถทำนายได้ร้อยละ 40.2 การปฏิบัติสามารถทำนายได้ร้อยละ 36.3 ตามลำดับ 2 ) ความรับผิดชอบต่อสังคมส่งผลต่อการบริหารองค์กรบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมี 3 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้คือการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียการดำเนินงานที่นอกเหนือการบริจาคและองค์กรรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคมแสดงว่าความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถร่วมกันทำนายการบริหารองค์กรบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ร้อยละ 53.7 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียสามารถทำนายได้ร้อยละ 71.4 การดำเนินงานที่นอกเหนือการบริจาคสามารถทำนายได้ร้อยละ 18.0 และองค์กรรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคมได้



ร้อยละ 14.03) หลักพุทธธรรมภิบาล:หลักสังคหวัตถุ 4 ส่งผลต่อการบริหารองค์การบริหารมหาน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมี 4 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้คือปยาวาจา(วาจาไพเราะ)อิตถจริยา(เสียสละช่วยเหลือ)ทาน

และการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research การวิจัยเชิงปริมาณ ๓๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ๑ ประชากรได้แก่ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปในพื้นที่ชุมชนลาวเวียงอำเภอเมืองจังหวัดนครนายกจำนวน ๓๐๗๑๑ คน ๑๑ เทศบาลเมืองนครนายก ข้อมูลจำนวนประชากร พศ ๕๖๕ ออนไลน์ แหล่งที่มา <http://www.nayokcitygoth.com/A02.htm> ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

และการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ Key Informants เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณประชากรและกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับอำเภอเมืองจังหวัดนครปฐมจำนวน 8344 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง Sample Size กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชนจำนวน 382 คนที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ Key Informant ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน ได้แก่ 1 ข้าราชการเทศบาลตำบลจำนวน 9 คน 2 ประชาชนผู้นำใช้บริการเทศบาลตำบลจำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม Questionnaire และการสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview โดยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง

ทั้งหมด ๒๕ ข้อตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการภูมิโนเวศชุมชนลาวเวียง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก ตอนที่ ๒ และตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า Rating Scale มีระดับตามหลักการของลิเคิร์ท Likert Scale ๓ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ๑ หมายถึงระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ๒ หมายถึงระดับการปฏิบัติน้อย ๓ หมายถึงระดับการปฏิบัติปานกลาง ๔ หมายถึงระดับการปฏิบัติมาก ๕ หมายถึงระดับการปฏิบัติ

3 ศักยภาพมัคคุเทศก์และบุคคล 4 ปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยวทรัพยากรและ 5 ธุรกิจบริการท่องเที่ยวประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์สำหรับตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดมีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ทสเกล Likert scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้ ค่าคะแนน 5 หมายถึงระดับที่มีผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุด ระดับการพัฒนามากที่สุด ค่าคะแนน 4 หมายถึงระดับที่มีผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุด ระดับการพัฒนา ค่าคะแนน 3 หมายถึงระดับที่มีผลต่อการท่องเที่ยวปานกลาง ระดับการพัฒนา ปานกลาง ค่าคะแนน 2 หมายถึงระดับที่มีผลต่อการท่องเที่ยวน้อย ระดับการพัฒนา น้อย และค่าคะแนน 1 หมายถึงระดับที่มีผลต่อการท่องเที่ยว น้อยที่สุด ระดับการพัฒนา น้อยที่สุด 2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ประกอบไปด้วยข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย โดยข้อคำถามในแต่ละข้อมีความเหมาะสมผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามตามขั้นตอนคือ 1 นาแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเชิงเนื้อหา รวมถึงภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม และ 2 นาแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแล้วนำมาปรับปรุงซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง Validity และหาความเชื่อ

ที่ไม่ใช่ประชากรของงานวิจัยหรือพื้นที่ในการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา coefficient ตามวิธีการของครอนบาค Cronbach's Alpha coefficient ๕ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่า

โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมจำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบไป

สัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นแบบสอบถาม Try out ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยที่วิเคราะห์ผลได้จากการทดลองใช้ Try out สร้างเครื่องมือการวิจัย

ปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการวิจัยแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ Index of ItemObjective Congruence IOC ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.610 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3 หาค่าความเชื่อมั่น Reliability ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เครื่องมือ Try Out จากกลุ่มตัวอย่างที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคล้อยตามอำเภอเมืองชัยภูมิจังหวัดชัยภูมิจำนวน 30 ชุดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา Alpha coefficient ตามวิธีการของครอนบาค Cronbach สัมพันธ์พินิจ 2547 191 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.983 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างได้จริง Journal of Modern Learning Development ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ประจำเดือนกันยายนตุลาคม 2564 147 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้แจกกลุ่มตัวอย่างต่อไปเครื่องมือสำหรับแบบสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง Structured interview มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตามวัตถุประสงค์โดยสัมภาษณ์กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลหลักนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ดังนี้ 1 ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา Content Validity ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ฉบับสมบูรณ์เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป ๓๒๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม Questionnaire ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม ๒ ผู้วิจัยเสนอติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมาเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม Questionnaire ๓ นำ

และโครงสร้างของคำถามรูปแบบของแบบสอบถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ Index of ItemObjective Congruence IOC 13 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.610 หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ Reliability นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ tryout กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้มีสถานภาพเป็นบรรพชิตและกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆภายในวัดอุทยานตาบลงบางขุนอำเภอ บางกรวยจังหวัดนนทบุรีจำนวน ๓๐ รูปคนเพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา Alpha Coefficient ของครอนบาค Cronbach 14 ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.94 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ การจัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม Questionnaire แยกระหว่างลักษณะสายงานในแต่ละระดับให้ตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆเป็นผู้ตรวจสอบจำนวน ๕ ท่านเช่นด้านการวิจัยด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เป็นต้น ในการตรวจเครื่องมือว่ามีความเที่ยงตรงและสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลได้หรือไม่ 13 บุญธรรมกิจปริธาปริสทธิ์สถิตวิเคราะห์เพื่อการวิจัย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ๒๕๕๒ หน้า ๑๐๔ 14 Lee J Cronbach Aptitudes and Instructional Methods A Handbook for Research OnInter actions New York Wiley Sons 1971 p 213 27 382394indd 390 21 5 2562 10 33 27 (tel:21 5 2562 10 33 27) 391

ละ๔๔๐๐รองลงมาการศึกษาาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายเทียบเท่าจำนวน๔๕คนคิดเป็นร้อยละ๒๑.๕๒ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน๖๑คนคิดเป็นร้อยละ๑๕.๕๔และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบเท่าจำนวน๕๙คนคิดเป็นร้อยละ๑๔.๕๔ตามลำดับด้านอาชีพพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างจำนวน๒๐๕คนคิดเป็นร้อยละ๕๑.๖๕รองลงมาอาชีพเกษตรกรจำนวน๖๕คนคิดเป็นร้อยละ๑๖.๔๖อาชีพค้าขายจำนวน๖๑คนคิดเป็นร้อยละ๑๖.๔๖อาชีพข้าราชการจำนวน๓๓คนคิดเป็น

อายุ 4150 ปีจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 20 อายุ 5160 ปีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 10 อายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 0 คนคิดเป็นร้อยละ 0 สรุปผู้ที่ได้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คนที่ได้ให้ข้อมูลจากการให้ข้อมูลด้านการออกแบบด้านเครื่องปั้นดินเผาผู้ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในจังหวัดกำแพงเพชรจำแนกตามอายุมากที่สุดคืออายุ 20 30 ปีจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาคืออายุ 3140 ปีจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 25 อายุ 4150 ปีจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 20 และอายุ 5160 ปีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 10 3 วุฒิกการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 25 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 10 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 15 ระดับอนุปริญาจำนวน 0 คนคิดเป็นร้อยละ 0 ระดับปริญญาตรีจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 45 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 0 คนคิดเป็นร้อยละ 0 สรุปผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิกการศึกษาจำนวน 20 คนวุฒิกการศึกษาสูงสุดคือระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาคือระดับประถมศึกษาจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 25 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 15 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 10 เป็นต้นตอนที่ 2 แสดงผลการประเมินเครื่องปั้นดินเผา โบราณจังหวัดกำแพงเพชร 4 ด้านพบว่า 1 การเตรียมเนื้อดินปั้นมีระดับความต้องการระดับ 5 จำนวน 11 คนระดับ 4 จำนวน 7 คนระดับ 3 จำนวน 2 คน 2 การขึ้นรูปทรงผลิตภัณฑ์มีระดับความต้องการระดับ 5 จำนวน 11 คนระดับ 4 จำนวน 7 คนระดับ 3 จำนวน 2 คน 3

เป็นร้อยละ๕๐.๖๓มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน๑๙๐คนคิดเป็นร้อยละ๔๔.๑๐มีอาชีพรับจ้างจำนวน๒๐๕คนคิดเป็นร้อยละ๕๑.๖๕และมีรายได้ต่อเดือนพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า๑๐๐๐๐บาทจำนวน๒๓๕คนคิดเป็นร้อยละ๕๕.๕๔รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง๑๐๐๐๑๒๐๐๐๐บาทจำนวน๖๕คนคิดเป็นร้อยละ๑๖.๔๖อาชีพค้าขายจำนวน๖๑คนคิดเป็นร้อยละ๑๖.๔๖จำนวน๑๐๖คนคิดเป็นร้อยละ๒๖.๔๔

คำนวณจำนวน๕คนคิดเป็นร้อยละ๑๔อาชีพของผู้ปกครองพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน๑๒๔คนคิดเป็นร้อยละ๔๕.๓๐อาชีพธุรกิจส่วนตัวจำนวน๖๒คนคิดเป็นร้อยละ๒๑.๐๕อาชีพรับราชการรัฐวิสาหกิจจำนวน๕๗คนคิดเป็นร้อยละ๒๐.๕๐อาชีพอื่นๆได้แก่เกษตรกรรวมจำนวน๒๖คนคิดเป็นร้อยละ๙.๓๓และอาชีพทำงานบริษัทองค์กรเอกชนจำนวน๑๑คนคิดเป็นร้อยละ๓.๙๔รายได้ของผู้ปกครองพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผู้ปกครองที่มีรายได้อยู่ในช่วง๑๐๐๐๑๒๕๐๐๐บาทเดือนจำนวน๑๓๗คนคิดเป็นร้อยละ๔๔.๕๔รายได้ไม่น้อยกว่า๑๐๐๐๐บาทเดือนจำนวน๗๖คนคิดเป็นร้อยละ๒๖.๔๖รายได้อยู่ในช่วง๒๕๐๐๑๕๐๐๐๐บาทเดือนจำนวน๔๙คนและรายได้มากกว่า๕๐๐๐๐บาทเดือนขึ้นไปจำนวน๑๔คนคิดเป็นร้อยละ๖.๔๖มีล้าเนาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิล้านเนาอยู่ในจังหวัดลพบุรีจำนวน๒๓๕คนคิดเป็นร้อยละ๕๕.๐๕จังหวัดสิงห์บุรีจำนวน๑๗คนคิดเป็นร้อยละ๖.๐๕จังหวัดสระบุรีจำนวน๑๖คนคิดเป็นร้อยละ๕.๕๗และจังหวัดอื่นๆได้แก่พระนครศรีอยุธยาและเพชรบูรณ์จำนวน๙คนคิดเป็นร้อยละ๓.๒๒ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินของนักเรียนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนในจังหวัดลพบุรีจำนวน๒๕๐คนโดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะการออมเงินจำนวน๙ประเด็นได้แก่รายได้แหล่งที่มาของรายได้สาเหตุ

SD ๐๗๔และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือมีบทบาทในการดำเนินงานตามขั้นตอน ในแผนงานอย่างเป็นระบบ x ๔๒๔ SD ๐๗๔ตามลำดับ๓ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ใน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 407 SD 059 และเมื่อพิจารณาข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ระดับมาก x ๔๓๙ SD ๐๔๕ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือมีบทบาทในการตรวจสอบเป็นขั้นตอนการ

ของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปฏิบัติงานของโรงพยาบาลหนองบัวลำภู 430 SD 086 รองลงมาคือข้อ 3 ท่านมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อจัดทำโครงการหรือนโยบายการรักษาพยาบาลในเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่เข้ามารับการบริการของโรงพยาบาลหนองบัวลำภู 408 SD 085 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างข้อปฏิบัติหรือข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปฏิบัติงานในการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลหนองบัวลำภู 388 SD 073 22 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 399 SD 055 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 9 ท่านมีส่วนร่วมในการสื่อสารและสร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลหนองบัวลำภู 408 SD 078 รองลงมาคือข้อ 6

๙๒ ปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมลาวเวียงอย่างชัดเจน x ๔๕๒ SD ๐๖๙ รองลงมาคือมีบทบาทในการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสและอุปสรรคต่างๆ x ๔๓๙ SD ๐๗๔ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือมีบทบาทในการตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกขั้นตอนของการอนุรักษ์วัฒนธรรมลาวเวียง x ๔๓๐ SD ๐๗๕ ตามลำดับ ๔ ด้านการปรับปรุงการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก x ๔๓๓ SD ๐๕๓ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง

ตกลงและกฎระเบียบของชุมชน x 331 SD 088 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว x 325 SD 094 3 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง x 348 SD 083 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการสนับสนุนในการปลูกต้นไม้และเพิ่มพื้นที่สีเขียว x 369 SD 110 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลรักษาความสะอาดของพื้นที่ x 358 SD 098 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการกำหนดนโยบายการวางแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี x 325 SD 093 4 ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก x 363 SD 110 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการสนับสนุนหรือจัดให้มีป้ายแสดงข้อมูลบริเวณแหล่งท่องเที่ยว x 369 SD 110 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือมีการสนับสนุนหรือจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว x 370 SD 139 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการสนับสนุนหรือจัดให้มีการทำเว็บไซต์เพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน x 348 SD 231 5 ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง x 325 SD 095 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพมาจัดทำเป็นสินค้า OTOP x 340 SD 221 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น x 333 SD 177 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการจัดกิจกรรม

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐๐๕๓ หลักการบริหารจัดการ PDCA โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการภูมินิเวศชุมชนลาวเวียงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครนายกด้านการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก r ๐๖๐๔ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐๐๕

อัมพวาอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามทุกด้านได้แก่ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านการงานเป็นทีมด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและด้านการบริหารกระบวนการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 และพบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการบริหารจัดการโฮมสเตย์แบบองค์รวมให้มีความยั่งยืนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของตลาดน้ำอัมพวาอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและด้านการบริหารกระบวนการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0001 และมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับด้านการงานเป็นทีมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 Chandrakasem Rajabhat University Journal of Graduate School Vol 15 No2 JulyDecember 2020 วารสารบัณฑิตวิทยาลัย



จังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าปัจจัยด้านการสร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์อยู่ในระดับสูงสุดรองลงมาคือปัจจัยด้านการพัฒนากรอบการปกครองและการบริหารจัดการปัจจัยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยวตามลำดับสรุปได้ว่าการสร้างระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพในการอนุรักษ์วัฒนธรรมลาวเวียงจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีความกระตือรือร้นและมีทักษะด้านการสื่อสาร

ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก 365 เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าปัจจัยด้านการสร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ 372 อยู่ในระดับสูงสุดรองลงมาคือปัจจัยด้านการพัฒนากรอบการบริหารจัดการ 366 ปัจจัยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 360 และปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว 359 ตามลำดับวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 136 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 ประกอบด้วย 5 ตัวแปรได้แก่การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ความผูกพันต่อแหล่งท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการสร้างความยั่งยืนทางวัฒนธรรมและนโยบายการท่องเที่ยว F 137590 p value 0000 ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสงครามได้ร้อยละ 7020 Adjusted R Square 07020 3 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามประกอบด้วย การปฏิบัติที่สำคัญ 8 ประการคือ 1 ส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชนและชุมชน ในลักษณะเครือข่ายเพื่อกำหนดนโยบายรวมถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีลักษณะรวมศูนย์ 2 บูรณาการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 3 ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนร่วมกันเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 5 พัฒนาคุณภาพสินค้าศักยภาพบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว 6

๙๔ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกชนิภาอินทสุวรรณ๔ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบประสิทธิภาพบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดสมุทรสาครผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่สำคัญคือด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถานที่ท่องเที่ยวสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐานสถานที่ท่องเที่ยวมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นด้าน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมีถนนเพื่อการคมนาคมที่สะดวกสบายและปลอดภัยด้านบุคลากรด้าน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดสมุทรสาครมีปัจจัยที่ 108 ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน 2566 Vol . 6 No . 2 March -- April 2023 สำคัญคือด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่ท่องเที่ยวสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐานสถานที่ท่องเที่ยวมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นด้าน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมีถนนเพื่อการคมนาคมที่สะดวกสบายและปลอดภัยด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยวบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถด้านการท่องเที่ยวมีการให้บริการและคำแนะนำที่ดีแก่นักท่องเที่ยวด้านการสร้างความสมดุล กับการท่องเที่ยวมีการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานเอกลักษณ์ความเป็นไทยมีการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศองค์ความรู้จากการวิจัยจากการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้วางแผนภาพต่อไปนี้ภาพที่ 1 แสดงการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน 1 .การเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ 2 .การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างสมดุล 4 .การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์และวิถีไทย 3 .การกระจายรายได้สู่ทุกพื้นที่และทุกภาคส่วนหลักสี่ปฐิสธรรม 1 .รู้เหตุ(ธัมมัญญตา) 2 .รู้ผล(อัตถัญญตา) 3 .รู้ตน(อัตตัญญตา) 4 .รู้ประมาณ(มัตตัญญตา) 5 .รู้



กาล(กาลัญญา) 6. ฐุชมน(ปรัญญา) 7. ฐุคค(ปรัญญา)ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว( Available Package )ความสามารถในการเข้าถึง( Accessibility )สิ่งดึงดูดใจ( Attraction )สิ่งอำนวยความสะดวก( Amenities

การท่องเที่ยวบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถด้านการท่องเที่ยวมีการให้บริการและคำแนะนำที่ดีแก่นักท่องเที่ยวด้านการสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวมีการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานเอกลักษณ์ความเป็นไทยมีการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูวดลบัวบางพลูได้ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรีผลการวิจัยพบว่าส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครนั้นการจัดการการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และมีส่วนร่วมประเมินทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการมีส่วนร่วมวางแผนของประชาชนในส่วนของบริหารจัดการการท่องเที่ยวตามหลักสปีปายะ 7 มีอาหารเหมาะสมร้านอาหารเหมาะสมมีสถานที่เหมาะสมบุคลากรเหมาะสมอิริยาบถเหมาะสมการพูดคุยเหมาะสมและมีสิ่งแวดล้อมเหมาะสมและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมอีกทั้งยังมีการสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูวดลบัวบางพลู 2561 ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรีผลการวิจัยพบว่าแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏในด้านเศรษฐกิจได้แก่ 1 อุทยานฯควรขึ้นราคาค่าเข้าชมอุทยานฯ ในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว 2 จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้น่าสนใจและนำเสนอขายในราคาแพคเกจ 3 ทาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อจูงใจและให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น 4 ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปีเพื่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 5 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจและเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำด้านสังคมและวัฒนธรรมได้แก่ 1 ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการวารสารมจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ Journal of MCU Social Science Review 137

มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวภายในอุทยานฯให้มากขึ้น๒สรรหาบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อนำมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานฯ๓ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อให้มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป๔จัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานฯโดยคณะกรรมการกลุ่มประกอบด้วยผู้มีส่วนได้

Package 3 ทาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อจูงใจและให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น 4 ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดทั้งปีเพื่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 5 พัฒนาคูณภาพและมาตรฐาน ในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจและเกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำด้านสังคมและวัฒนธรรมได้แก่ 1 ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการวารสารมจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ Journal of MCU Social Science Review 137 ท่องเที่ยวภายในอุทยานฯให้มากขึ้น 2 สรรหาบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อนำมาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานฯ 3 ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อให้มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป 4 จัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานฯ โดยคณะกรรมการกลุ่มประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวและด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ 1 กาหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่บริเวณเขาพระบาท 2 จัดระเบียบการเข้าชมโดยเฉพาะช่วงเทศกาลท่องเที่ยว 3 กาหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวดเพื่อป้องกันการทลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4 จัดทาคู่มือท่อง

เที่ยวเชิงนิเวศ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครสำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครนั้นปัจจัยด้านบริหารจัดการท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมและหลักสัปปายะ 7

ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวและด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่กำหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่บริเวณเขาพระบาท๒จัดระเบียบการเข้าชม โดยเฉพาะช่วงเทศกาลท่องเที่ยวกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวดเพื่อป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม๔จัดทำคู่มือท่องเที่ยวเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ปิยะเจริญเดชได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ในจังหวัดสงขลาผล การวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจ

ท่องเที่ยวที่คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป 4 จัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานฯ โดยคณะกรรมการกลุ่มประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวและด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ 1 กำหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่บริเวณเขาพระบาท 2 จัดระเบียบการเข้าชม โดยเฉพาะช่วงเทศกาลท่องเที่ยว 3 กำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวดเพื่อป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4 จัดทำคู่มือท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครสำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครนั้นปัจจัยด้านบริหารจัดการท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมและหลักสัปปายะ 7 มีอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรสาครค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.33087 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุดคือการมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่วนตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุดคือภัสสัปปายะซึ่งโดยภาพรวมส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยาพรหมกัลป์ 2562 ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแบบจำลองการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัยพบว่า 1 ค่าสถิติ Bartlett s Test of Sphericity มีค่าทดสอบเท่ากับ 1209343 p 000 (tel:1209343 p 000) แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และค่าดัชนีไกเซอร์ไคเมอร์โอลคิน KaiserMeyerOlkin Measure of Sampling Adequacy KMO มีค่า

พิเศษในจังหวัดสงขลาที่มีการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาคือหลักอปริหานิยธรรม๗เพื่อให้ เกิดการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามหลักการและหลักธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านให้การดูแลเอาใจใส่แก่ผู้มาเยือนประกอบด้วยสร้างความประทับใจและคำนึงให้ ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวในเรื่องการจ้างหรือการบริการที่แพงเกินกว่าเหตุหรือถูกเอารัดเอาเปรียบและมีนโยบายเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวได้๔กษนิภาอินทสุวรรณ์รูปแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

คือหลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามหลักการและหลักธรรมดังนี้ 1 )หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ประกอบด้วยปรึกษาหารือถึงการพัฒนายุเป็นนิตย์แก้ไข้ปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันและการสร้างความเข้าใจในใจกระบวนการอย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ 2 )พร้อมเพรียงกันประชุมประกอบด้วยประกาศวัน-เวลานัดประชุมชัดเจนทั่วถึงเนื้อหาสาระตรงประเด็นและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ 3 )การไม่ตั้งกฎระเบียบตามที่ขัดต่อระเบียบเดิมประกอบด้วยกำหนดยุติธรรมโดยไม้อื้อต่อนายทุนใหญ่การออกกฎระเบียบ ในการทำธุรกิจค้าขาย 4 )ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ประกอบด้วยเคารพและเชื่อฟังจากคำแนะนำแนวทางการแก้ไข้ปัญหาและเปิดโอกาสรับฟังปัญหาและนำมาพัฒนาปรับปรุง 5 )เคารพสิทธิมนุษยชนประกอบด้วยจัดทำนโยบายสร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึก 6 )การให้ความเคารพสถานที่ประกอบด้วยปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับให้ความเคารพต่อวัฒนธรรมในพื้นที่และสามารถแนะนำปฏิบัติให้ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว 7 )ให้การดูแลเอาใจใส่แก่ผู้มาเยือนประกอบด้วยสร้างความประทับใจและคำนึงให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว ในเรื่องการจ้างหรือการบริการที่แพงเกินกว่าเหตุหรือถูกเอารัด

เอาเปรียบและฉ้อโกงนโยบายเชิญชวนให้นักเที่ยวได้กลับมาเที่ยวอีกครั้ง 25 วารสารนิสิตวันที่ 24 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-- ธันวาคม 2565 องค์ความรู้จากการวิจัยแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัยจากแผนภาพที่ 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง"พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการงานของกรุงเทพมหานครโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน

เชิงนิเวศ โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดสมุทรสาครคณาจารย์นิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๕ภาควิชาคณาจารย์นิพนธ์สาขาวิชาจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรีวารสารวิจัยรำไพพรรณีปีที่๑๒ฉบับที่๒พฤษภาคมสิงหาคม๒๕๖๑หน้า๙๑๖ทัศนียภาพเจริญเจริญรูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดสงขลาคณาจารย์นิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๕

มังคลารามราชวรมหาวิหารวารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหารศร 1 2 1 121 พระแมนรัตน์จตุตม โสและคณะ 2562 การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาเถาบางคนที่จังหวัดสมุทรสงครามวารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหารศร 2 2 24 33 พระศรีสังฆมชยานุฑ โส 2561 การท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนารูปแบบและเครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวของวัด ในสังคมไทยคณาจารย์นิพนธ์สาขาวิชาการพัฒนาลังคมพระนครศรีอยุธยาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยภาควิชาคณาจารย์นิพนธ์สาขาวิชาจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏจังหวัดจันทบุรีวารสารวิจัยรำไพพรรณี 12 2 91100 (tel:12 2 91100) รัตติยาพรหมกัลป์ 2562 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแบบจำลองการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์คณาจารย์นิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรพระนครศรีอยุธยาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวรายได้จากการท่องเที่ยวสปีดคัน 1 ตุลาคม 2563 จาก <https://samutsakhonmots.gov.th/more-news.php?cid=49>

วิจัยพบว่าการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทเป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างมากแต่ขณะเดียวกันพบว่าหากเป็นปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท๔แสดงให้เห็นว่าด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจะเน้นที่กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมากกว่าเน้นที่บุคคลในการขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนการจัดการทรัพยากร

โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์มากกว่าค่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านวารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียนปีที่ 25 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2562 60 การบริหารจัดการ MANA แยกเป็นค่าอิทธิพลทางตรง 032 ค่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการ 030 ค่าอิทธิพลรวม 002 แสดงว่าการบริหารจัดการเป็นตัวแปรส่งผ่านของการมีส่วนร่วม PART และการตลาด MARK ภาพที่ 2 แบบจำลองการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สรุปวิเคราะห์ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและด้านการตลาดสามารถร่วมกับอธิบายความแปรปรวนของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์ได้ร้อยละ 62 แต่หากร่วมกันอธิบายความแปรปรวนโดยผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 จะอธิบายได้ร้อยละ 98 นั้นแสดงว่าการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทเป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างมากแต่ขณะเดียวกันพบว่าหากเป็นปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 แสดงให้เห็นว่าด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจะเน้นที่กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมากกว่าเน้นที่บุคคลในการขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและการตลาดเป็นเครื่องมือในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์แต่เครื่องมือเป็นเพียงแค่องค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นที่จะทำให้กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นจะต้องมีการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทซึ่งจะเป็นตัวกำกับบุคคลผู้ขับเคลื่อนให้มีการพัฒนา

การท่องเที่ยวและการตลาดเป็นเครื่องมือในการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์แต่เครื่องมือเป็นเพียงแค่องค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นการที่จะทำให้กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นจะต้องมีการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทซึ่งเป็นตัวกำกับบุคคลผู้ขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาทั้งภายนอกและภายในควบคู่ไปพร้อมกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรกชตราฐและคณะได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บ้านด่านเกวียนอำเภอโชคชัยจังหวัดนครราชสีมาพบ

สามารถร่วมกับอธิบายความแปรปรวนของการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์ได้ร้อยละ 62 แต่หากร่วมกันอธิบายความแปรปรวน โดยผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 จะอธิบายได้ร้อยละ 98 นั้นแสดงว่าการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทเป็นส่วนสนับสนุนให้การจัดการท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างมากแต่ขณะเดียวกันพบว่าหากเป็นปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้นมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์สูงกว่าอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 แสดงให้เห็นว่าด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้นจะเน้นที่กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมากกว่าเน้นที่บุคคล ในการขับเคลื่อนกระบวนการดังนั้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและการตลาดเป็นเครื่องมือในการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดนครสวรรค์แต่เครื่องมือเป็นเพียงแค่องค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นการที่จะทำให้กระบวนการจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นจะต้องมีการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทซึ่งเป็นตัวกำกับบุคคลผู้ขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาทั้งภายนอกและภายในควบคู่ไปพร้อมกันการอภิปรายผลการวิจัยจากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการมีส่วนร่วม PART ทรัพยากรการท่องเที่ยว TOUR การตลาด MARK การบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 MANA ที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ CREA ผลการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ที่ได้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้กล่าวคือ การมีส่วนร่วม PART และการตลาด MARK มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ CREA ผ่านการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาท 4 และมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์อิทธิบาท 4 2 4786 df 37 p 0109 RMSEA 192 วารสารมหาวิทยาลัย

๑๐๐พระมหาธีรวัฒน์เสสบุญ ญาณยศดิทัศน์ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงรายผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย ๑ ด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์โบราณสถานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เน้นประวัติศาสตร์โบราณสถานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของชุมชน ๒ ด้านการจัดการทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่าง

สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $X = 3.56$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้การเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพรองลงมาคือการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างสมดุลการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์และวิถีไทยและการกระจายรายได้สู่ทุกพื้นที่และทุกภาคส่วนตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาธีรวัฒน์เสสบุญ ญาณยศดิทัศน์ (2564) ที่พบว่าการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย 1) ด้านการให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์โบราณสถานศิลปวัฒนธรรมและประเพณี 2) ด้านการจัดการทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 3) ด้านการคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่ของสังคมและวัฒนธรรม 4) ด้านการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 5) ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านการสร้างสภาพจิตใจแก่นักท่องเที่ยว 7) ด้านการคำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่และความสะอาดของพื้นที่และสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัยคล้ายแสง (2562) ที่พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $X = 3.53$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ 1) บุคลากรด้านการท่องเที่ยว 2) การบูรณาการการ



จัดการการท่องเที่ยว 3) การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยว 4) โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5) คุณภาพแหล่งท่องเที่ยวจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ 1) การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 5 ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 แสดงว่าการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนสามารถร่วมกันทำนุบำรุงการจัดการ

พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ๓ ภาครัฐควรสร้างระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ คณะสงฆ์ และชาวบ้าน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ๙ พระมหาธีรวัฒน์ เสนอ ญ โย สันยคติ ทศนการ ประยุกตหลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย ดุษฎีนิพนธ์ สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ประชาชาติธุรกิจ. ท่องเที่ยวอยุธยา โตทะเล 1.5 หมื่นล้าน แรงหนุนละครดัง-ททท. เร่งอัดอีเวนต์ดึงดูดนักท่องเที่ยว. สืบค้น 20 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.prachachat.net/lo-cal-economy/news-130852>. พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ เทวเมธี). (2560). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของพระสงฆ์พัฒนาในภาคเหนือตอนล่าง (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระมหาธีรวัฒน์ เสนอ ญ โย (สันยคติ ทศน). (2564). การประยุกต์หลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ลงทุนศาสตร์. (2564). ธุรกิจท่องเที่ยวสำคัญกับเศรษฐกิจไทยมากขนาดไหน, สืบค้น 20 ธันวาคม 2564, จาก: <http://www.investor.com/economy/travel-business-and-thai-economy/>. วันเพ็ญ พุทธานนท์. (2564). ท่องเที่ยวปี 63 ยิ่ง "ฝ่าดงหนาม" เน้นใช้เทคโนโลยี-ปรับรับนักท่องเที่ยวเปลี่ยน. สืบค้น 20 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.Thebangkokinsight.com/273292/>. ศิลปวิทย์ น้อยสมมิตร. (2562). รูปแบบการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา

๑๐๑๕๓๒๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ๑ ชุมชนควรบริหารจัดการสถานที่ในชุมชนจำเป็นต้องบริหารจัดการตามหลัก ๕ ส ได้แก่ สะอาด ไม่มีขยะ ไม่สกปรก สว่าง ไฟฟ้าสว่างทั่วถึง ไม่มีมด แมลง และ ปลวก ภัย ไม่เป็นอันตราย ต่อ นักท่องเที่ยว เยนสบาย ถูกต้องตามสุขลักษณะ ปราศจากสิ่งปฏิกูล ปลอดภัย และ คน ในชุมชน สุขภาพดี มีระเบียบวินัย ๒ ชุมชนควรออกแบบกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความรู้สึกผ่านประสาททั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส อย่างครบวงจร ผู้นำชุมชนต้อง

บูรณาการวิถีชีวิตความเป็นไทยร่วมกับศาสนาอย่าง สันติสุข ด้วยกลยุทธ 9 ประการ 6 ข้อเสนอแนะผลการวิจัยเรื่อง กลไกการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านมิติศาสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัย ข้อเสนอแนะดังนี้ 61 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านมิติศาสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้นต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนนโยบายจากทั้งภาครัฐและภาคคณะสงฆ์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้ 1 คณะสงฆ์ ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกันจัดแคมเปญส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โครงการไหว้พระ 9 วัด 9 อาราม ขึ้น 2 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร่วมกับการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกันพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง 62 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านมิติศาสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้ 1 ในการบริหารจัดการสถานที่ในชุมชนจำเป็นต้องบริหารจัดการตามหลัก 5 ส ได้แก่ สะอาด ไม่มีขยะ ไม่สกปรก สว่าง ไฟฟ้าสว่างทั่วถึง ไม่มีมด แมลง และ ปลวก ภัย ไม่เป็นอันตราย ต่อ นักท่องเที่ยว เยนสบาย ถูกต้องตามสุขลักษณะ ปราศจากสิ่งปฏิกูล ปลอดภัย และ คน ในชุมชน สุขภาพดี มีระเบียบวินัย 2 ชุมชนต้องออก



แบบกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความรู้สึกผ่านประสาททั้ง 5 คือรูปเสียงกลิ่นรสสัมผัสรสชาติ ครบวงจร 3 ผู้นำชุมชนต้องสร้างแรงจูงใจให้คนในชุมชนสร้างอุปนิสัยที่ดีแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนและสร้างความเข้าใจให้คนในชุมชน 63 ข้อเสนอเพื่อการวิจัย

ลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๔ทัศนียปิยะเจริญเดชรูปแบบการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดสงขลาชุมชนนิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๔พระมหาธีรวัฒน์เสสบุญ โสณยศติทัศนัยการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายชุมชนนิพนธ์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๔พันเอกหญิงพัชรศศิเรียมณีญาต์การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยการประยุกต์

รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พระมหาธีรวัฒน์เสสบุญ โสณยศติทัศนัย.( 2564 ).การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.ลงทุนศาสตร์.( 2564 ).ธุรกิจท่องเที่ยวสำคัญกับเศรษฐกิจไทยมากขนาดไหน,สืบค้น 20 ธันวาคม 2564 ,จาก: <http://www.investorest.co/economy/travel-business-and-thai-economy/>.วันเพ็ญ พุทธานนท์.( 2564 ).ท่องเที่ยวปี 63 ยัง"ฝาดงหนาม"แนะใช้เทคโนโลยี-ปรับรับนักท่องเที่ยวเปลี่ยน.สืบค้น 20 ธันวาคม 2564 ,จาก <https://www.ThebangkokinSight.com/273292/>.ศิลปวิชญ์น้อยสมมิตร.( 2562 ).รูปแบบการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.สำนักงานสถิติเศรษฐกิจและสังคม.( 2557 )การสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยพ.ศ. 2557 .กรุงเทพฯ:สำนักงานสถิติแห่งชาติ.สุวรรณ แก้วนะ.( 2564 ).การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักสัปบุริสธรรมของผู้บริหารเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์).พระนครศรีอยุธยา:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 112 ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน 2566 Vol . 6 No . 2 March -- April 2023 เสกสรรค์สนวาและคณะ.( 2563 ).การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามวิถีชีวิตของคนในชุมชน.วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 4 ( 1 ), 259 - 275 . Cochran ,W.G.( 1963 ). Sampling Techniques . New York : John Wiley & Sons . Inc .